EIKKA MÄKINEN — LAURI NURMI

KORKEALLE KANSAN KUNTO

TUL:n III LIITTOJUHLA

27—30. VI. 1946

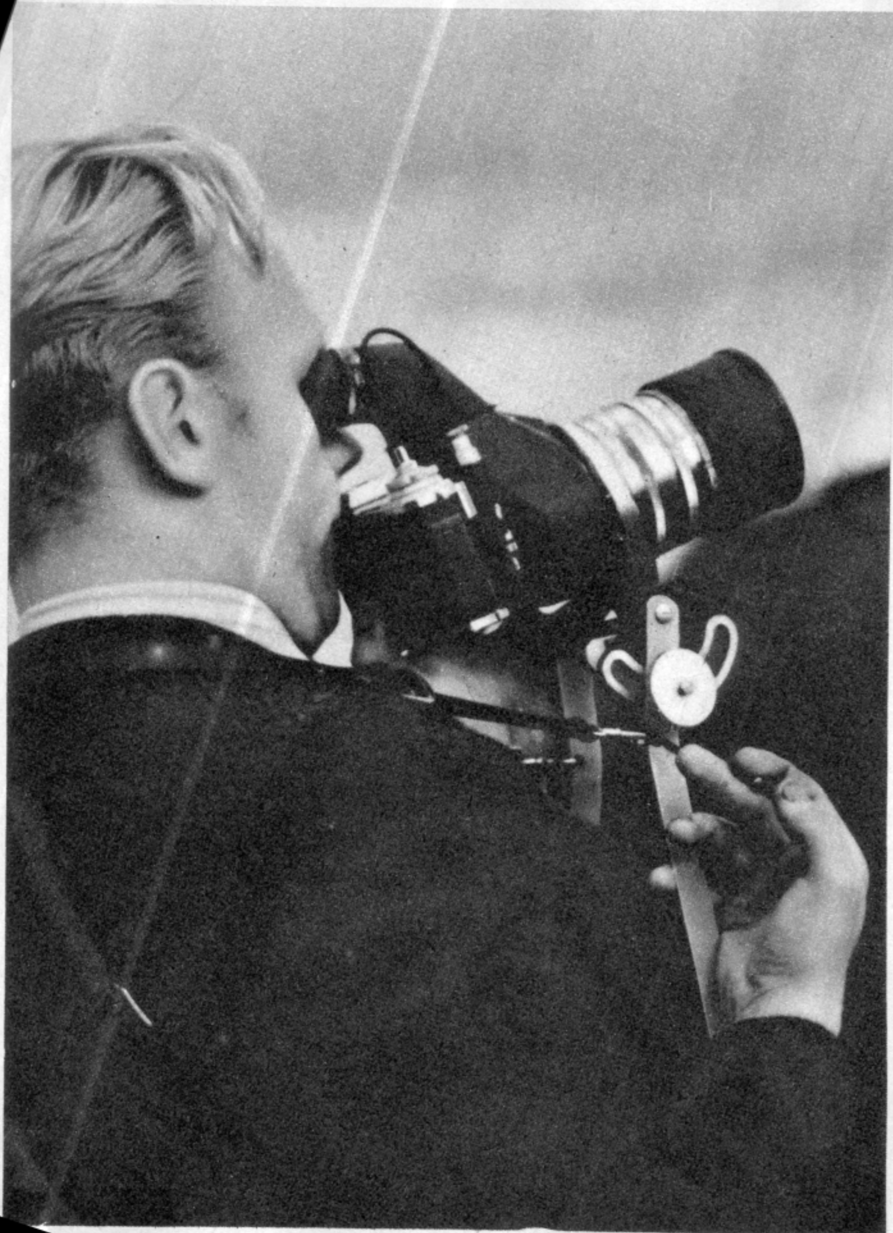
tammi

HELSINKI 1946
SUOMALAISEN KIRJALLISUUDEN SEURAN
KIRJAPAINON OY:N SYVÄPAINO

TÄMÄN TEOKSEN
VALOKUVAAJAT:

Olavi Aavikko
Lars Johnson
Arvi Matilainen
A. Neittamo
Tauno Norjavirta
Tuovi Nousiainen
Tauno Ovaskainen
Viljo Pietinen
M. Poutavaara
Pentti Riihimäki
R. Roos
V. Uomala
Armas Viitasalo
Erkki Viitasalo
W. Vuorela

Lukijalle

Työväen Urheiluliiton III Liittojuhla on siirtynyt suomalaisen urheilun historiaan eräänä sen ylpeimmistä luvuista. Siitä muodostui kaikille mukana olleille — olkoon sitten kysymys juhlayleisöstä tai osanottajista — tapaus, joka ei hevillä lähde mielestä. Pohjolan suurin urheilujuhla — niin sanottiin siitä jo ennakolta ja nyt jälkeenpäin ovat kaikki, joilla oli onni nuo neljä päivää elää mukana juhlan vaiheissa, valmiit tunnustamaan, että tuo vaativa laatusana ei ollut vain pelkkää yliammuttua ennakkomainosta vaan että juhla todella lunasti tuon suuren lupauksen. Kuitenkaan ei kenelläkään ollut mahdollisuutta seurata III Liittojuhlan kaikkia tapauksia edes pintapuolisesti. Sen mittasuhteet olivat niin laajat, että hartainkin urheilun ystävä pääsi näkemään omin silmin vain osan kaikesta siitä, mitä noiden sisältörikkaitten päivien aikana tapahtui. Kokonaiskuvaa ei itse juhlan aikana voinut kukaan itselleen luoda. Olemme pyrkineet tämän teoksen avulla elävöittämään juhlan kokonaisuutena siten, että kaikesta tapahtuneesta on jotakin tähän otettu. Kuitenkin olemme laajan kuva-aineiston valinnassa samoinkuin tekstin käsittelyssäkin pyrkineet siihen, että se, mikä TUL:n III Liittojuhlassa oli tärkeintä, myöskin tässä teoksessa tulisi voimakkaimmin esille. Siten juhlan päätapahtumiin, suuriin joukkoesityksiin, on koetettu uhrata käytettävissä olevasta tilasta huomattava osa, jotta juhlan luonne myöskin tässä teoksessa tulisi oikeassa suhteessa esille. Kilpailutapahtumat on koetettu käsitellä pääasiassa kuvateksteissä ja välttää kuivaa luettelemista. Tulosluettelot on kuitenkin julkaistu täydellisinä.

Toivomme, että tämä teos aina silloin tällöin esille otettuna voisi palauttaa jokaisen mukana olleen mieleen suomalaisen työläisurheilun tähän asti suurimman voiton, TUL:n III Liittojuhlan elämysrikkaat päivät, ja säilyttää elävänä mielissä sen lämmittävän muiston.

Helsingissä syyskuulla 1946.

Eikka Mäkinen *Lauri Nurmi*

palvelemaan tämän tavoitteen täyttymistä ja valmistelut keskitettiin tämän valtavalta tuntuvan osanottajamäärän asettamiin mittasuhteisiin. Kuukausittain tapahtuneessa tilannetarkkailussa saatettiin kuitenkin vuoden loppua lähestyttäessä havaita paineen nousua: päivä päivältä vahvistui keskusjohdossa sellainen käsitys, että aikanaan melko korkealle asetettu osanottotavoite tulee ylitetyksi, vieläpä huomattavasti. Ja niinpä sitten, kun ensimmäinen ilmoittautumisaika meni umpeen, havaittiin, että yhteisvoimisteluesityksiin oli ilmoittautunut kaikkiaan 32 784 osanottajaa. Ja jälki-ilmoittautumisia tuli jatkuvasti. Vaikka arvattiin, että tietty kato työesteiden, matkavaikeuksien ym. muodossa tulisi hieman alentamaan lukumäärää, oli selvää, että yli 30 000 yhteisvoimistelijaa saapuu. Ja niin sitten tapahtuikin.

Alusta alkaen oli tarkoituksena luoda TUL:n III Liittojuhlasta yleinen, koko maan urheilutoiminnan voimaa ja laajuutta kuvastava liikuntakulttuurin esittäytymistilaisuus. Vaikka juhlan kotimaiset osanottajat olivatkin yksinomaan TUL:n jäseniä, ei juhlan merkitystä ja vaikutusta pyritty rajoittamaan yksinomaan liiton piiriin tai sitä lähellä olevien kansalaisryhmien keskuuteen

Rohkea päätös
JA SEN TOTEUTTAMINEN

Rohkea, milteipä uhmapäinen taisteluhaaste kaikille poikkeuksellisen ajankohdan vaikeuksille — niin sanottiin syyskesällä 1945, kun julkisuuteen tuli tieto III Liittojuhlan järjestämisestä. Näin osittain Työväen Urheiluliiton omassakin piirissä, mutta aivan erikoisesti niiden keskuudessa, jotka saattoivat asioita seurata vain syrjästä katsojina. Mutta päätös oli tehty ja alkutoimenpiteisiin ryhdyttiin ennakkoluulottomalla ripeydellä. Perääntyminen oli myöhäistä eikä sellainen pälkähtänyt kenenkään päätöstä tekemässä olleen mieleen. Nyt voidaan todeta, että ainakin tässä tapauksessa on »rohkea syönyt rokan».

TUL:n III Liittojuhlan mittasuhteet olivat sellaiset, ettei organisaatiota varten ollut käytettävissä minkäänlaista aikaisemmin kokeiltua järjestelmää. Se oli suunniteltava ja luotava alusta alkaen. Kun kuitenkin yleensä tämäntapaisessa suuryrityksessä yliorganisaation vaara on erittäin suuri, pyrittiin muodostamaan mahdollisimman keskitetty organisaatio, mutta samalla kuitenkin sellainen, että osavastuu jakaantuisi mahdollisimman monelle henkilölle. Tätä periaatetta noudatettiin ensin valmisteluvaiheen aikana ja siihen pohjautui myöskin järjestelmä toimeenpanovaiheessa. Sen periaatteen mukaan vahvistettiin III Liittojuhlan toimeenpanosuunnitelma liittotoimikunnan 2 p:nä heinäkuuta 1945 pitämässä kokouksessa. Keskeiseksi elimeksi muodostettiin liittojuhlatoimikunta, joka vahvisti kaikki eri valiokuntien tekemät päätökset. Erikoisvaliokuntia muodostettiin seuraavasti: järjestely-, kilpailu-, majoitus-, ohjelma-, propaganda- ja talousvaliokunnat. Kullekin valiokunnalle määrättiin alussa valmisteluvaiheen tehtävät ja annettiin jatkuvasti uusia. Näin oli se koneisto, joka joutui hoitamaan Pohjoismaiden tähän saakka suurimman juhlan järjestelyn, lähtenyt liikkeelle vauhdin kiihtyessä äärimmilleen kesäkuun alkupuolella 1946.

Jo alusta alkaen oli luonnollista, että III Liittojuhlan ohjelman pääosan tulisivat muodostamaan suuret yhteisvoimisteluesitykset. Sen vuoksi ohjelmien laadinta olikin kiireellisesti suoritettava tehtävä. Kokeneet henkilöt saivatkin voimisteluohjelmat melko pian valmiiksi. Heinä-elokuussa 1945 luotiin pohja liittojuhlan suurille massaesityksille. Jokaisesta seurasta kutsuttiin Pajulahden opistoon kaksi ohjaajaa liittojuhlaohjelmien harjoittelua varten. Aina kolmen vuorokauden kuluttua lähtivät ohjelman läpikäyneet seuraohjaajat pois ja toiset tulivat. Ohjaajat hajaantuivat seuroihinsa ja syksyllä alkoi sadoissa saleissa liittojuhlaohjelman harjoitus. Talvikauden kuluessa kävivät piiriohjaajat useaan kertaan lävitse ohjelmat ja »käänsivät» sen seuroissa oikeille uomille, sillä se pyrki väkisinkin saamaan eri paikoissa hieman erilaisia »vivahteita». Talvikauden jälkeen seurasi yhteisvoimisteluesityksien suhteen eräänlainen kenraaliharjoitus. Melkein kaikissa piirikunnissa järjestettiin keväällä — helluntaipyhät oli vahvistettu viralliseksi ajaksi, mutta useassa paikassa siitä poikettiin — piirijuhla. Niissä tutkittiin vielä kerran ohjelma ja sen jälkeen seurasi vuosikauden työn huippupiste: esitys III Liittojuhlassa. Tämä on korutonta kertomaa, josta selviävät vain ulkonaiset kehykset. Suunnaton valmistelutyö, miljoonat harjoitustunnit, mittaamattomat uhrautuvaisuuden osoitukset — kaikki ne yhdessä saivat aikaan lopputuloksen, josta Suomen työläisurheiluväki on ylpeä: yhteisvoimisteluesitykset, joiden laatu ja laajuus ylitti kaikki Pohjoismaissa tähän saakka tunnetut mittasuhteet.

Sodan jälkeen tapahtunut Työväen Urheiluliiton nopea voimistuminen, joka ilmeni toisaalta uusien seurojen spontaanisena perustamisliikkeenä ja toisaalta jäsenmäärän lisääntymisenä jo toiminnassa olevissa seuroissa, aiheutti sen, että liittojuhlajärjestelyjen alkuvaiheessa ei ollut selvää kuvaa siitä, miten suureksi osanotto saattaisi kohota. Aikaisemmin oli jo päätetty, että yhteisvoimisteluesityksiin osallistuvat tytöt, pojat, naiset ja miehet. Harkinnan jälkeen asetettiin sitten osanottotavoitteeksi 25 000 voimistelijaa. Näin oli tavallaan saatu selvitetyksi juhlan ulkonainen kehys, sen laajuus. Sisäinen liiton jäsenten piirissä harjoitettava propagandatoiminta alistettiin

III LIITTOJUHLAN KESKUSHERMOSTO

Kevättalvella pidettiin kaikkien liittojuhlaa valmistelevien elinten yhteinen selostustilaisuus Helsingin työväentalossa. Kaikki valiokunnat antoivat tilanneselostuksen ja samalla selviteltiin eräitä työalojen rajakysymyksiä.

Istumassa vasemmalta lukien: Taimi Taisto, Taimi Hirvonen, Liisa Mustonen, E. A. Vuokko, Greta Rajala, Olavi Suvanto, Helvi Raatikainen, A. E. Heiskanen, Eeva Karhu ja Irja Rainio. Toisessa rivissä vasemmalta: Lauri Nurmi, O. Virtanen, K. Altti, E. Rantanen, P. Koponen, S. Koskinen, Väinö Koivula, L. Kivi, K. A. Vuori, Yrjö Enne, E. Lindholm ja Kalle Lehtinen. Takimmainen rivi vasemmalta: T. Mustonen, V. Peura, U. Harjanne, Y. Pirhonen, Onni Lehtonen, E. Kivistö, Unto Siivonen, Sulo Suortti, T. Salonen, O. Hurme, Yrjö Ahtio, Eikka Mäkinen, M. Sinisalo, Olavi Valpas, H. L. Mäkinen, J. Kykkänen ja T. Nurminen.

Kuvasta puuttuu eräitä valiokuntien jäseniä.

TOVIESTI JA ÄYSTOIMINTA

vuoden hiihtoviesti lähti Rovaohti Helsinkiä sunnuntaina 17 kuuta ja saapui Helsinkiin Sta. 3. taivallettuaan kaikkiaan netriä.

alhaalla olevassa kuvassa odotnäinen partio, joka lähti Rovaöväenjärjestöjen parakin edusri lähtömerkkiä. Vasemmalla tarkkailee kellosta lähtöhetkeä styttö ihmettelee outoa puuhaa. a olevassa kuvassa on propahuoltoauto, joka seurasi viestiä ikkaan matkan aikana.

vasemmalla on kuva suuren yksen alkupäivien tuloksesta. pikareita, lusikoita, mitaleja, herkkejä, rahoja jne. kertyi li 8 000 esinettä. Ne sulatettiin, a valmistettiin III Liittojuhrkkejä toistakymmentätuhatta

Helsinki herätettiin juhlaan erilaisilla mainoslaitteilla. Vasemmalla oleva kuva on Rautatientorilta. Tämän rakennelman sisällä oli juhlan aikana opastoimisto. — Oikeanpuoleisessa kuvassa näkyviä torneja oli eri puolilla kaupunkia ja myöskin kaikissa huomattavimmissa maaseutukaupungeissa ja asutuskeskuksissa.

ROHKEA PÄÄTÖS JA SEN . . . *Jatkoa sivulta 7.*

suuresta määrästä, että asia olisi ratkaistava jollakin toisella tavalla. Ja se ratkaistiinkin: annettiin kehoitus maakuntaan, että seurojen oli lähetettävä jokaisen yhteisvoimisteluesitykseen osallistuvan jäsenensä puolesta ainakin yksi suurikokoinen rautanaula ennakolta. Ja niitä tuli enemmän kuin riittävästi. Posti kuljetteli naulapaketteja vielä pitkän aikaa juhlan jälkeenkin.

Kevättalven 1946 keräystoiminta muodostaa mielenkiintoisen luvun III Liittojuhlan vaiherikkaassa historiassa. Loistavasti onnistuneet arpajaiset, liittojuhlapostikorttien myynti, kirjeensulkijoiden levittäminen, hopeamerkkien ilmestyminen takkien rintakäänteisiin, paperisten kanatusmerkkien levitys, matkakassojen kerääminen jne. muodostivat kaikki yhdessä osan liittojuhlaa — sellaisen, joka esittäytyi jo kuukausia ennen juhlan alkamishetkeä.

Samaan aikaan kuin tuo jäsenistön ponnistelu oli käynnissä kiihtyi vauhti keskuspaikassa. Valiokunnat laativat suunnitelmiaan kuumeisella kiireellä ja ratkaisivat monia vaikeilta näyttäviä pulmia. Lopullinen ohjelmajärjestys saatiin vähitellen selväksi ainakin pääperiaatteiltaan, ja kaikki muutkin suuret kysymykset saatettiin ratkaisuun.

Esiintymispukujen hankinta näytti aluksi muodostavan vaikeasti selvitettävän pulman, mutta ennen pitkää tehtaat ryhtyivät valmistamaan tarvittavia kankaita ja neulomoiden koneiden surinassa valmistui vuoden alkukuukausista lähtien puku toisensa jälkeen.

Aikanaan saatiin myöskin useiden kuukausien ajan paljon työtä antanut muonitus ratkaistuksi ja majoituksen hoitokin saatiin onnellisella tavalla selvitetyksi. Mutta aivan viimeisiin hetkiin jäi eräs kaikkein tärkeimmistä suurista pulmista: yli 30 000 osanottajaa oli saatava kuljetetuksi pääkaupunkiin. Normaalisena aikana tärkeätä osaa näytellyt autokuljetus ei ollut mahdollinen, laivojen käyttömahdollisuus oli rajoitettua eivätkä myöskään aikataulunmukaiset, yleensä ylikuormitetut junat yksinkertaisesti pystyneet ottamaan lisämatkustajia. Loppujen lopuksi saatiin lupaus 30 ylimääräisen junan asettamisesta liikenteeseen. Tosin »härkävaunujen» käyttö, johon oli pakko kaluston puutteessa mennä, hieman epäilytti, koska kuljetettavien joukossa oli paljon nuoria, mutta muuta ratkaisua ei ollut.

Valmisteluvaiheen aikana oli jouduttu ratkaisemaan ja järjestämään kymmeniätuhansia erilaisia suurempia ja pienempiä asioita, joitten selostaminen tässä on mahdotonta. Kahdeksan kuukauden kiinteän työskentelyn jälkeen oli päästy toimeenpanovaiheen alkurajoille: ensimmäiset merkit TUL:n III Liittojuhlan lähestymisestä alkoivat ilmestyä ns. suuren yleisön näköpiiriin. Rautatieasemille, työväentaloille ja muihin julkisiin paikkoihin alkoi ilmestyä julisteita, joissa nais- ja miesvoimistelijan hahmot kohottivat TUL:n merkkiä kohti aurinkoa. Postiluukun odotettu kolahdus merkitsi asutuskeskuksissa sellaisen kirjeen saapumista, jossa sähköleimalla oli painettu merkintä: »TULn III Liittojuhla 27—30. 6.» Ja monella muulla tavalla muistutettiin odotettavissa olevasta suurtapauksesta.

Ajanmittaaja oli sulatellut Suomen talviset hanget ja lähenteli ratansa korkeinta kohtaa. Se oli merkki Suomen urheilevalle työläisnuorisolle. Tehdassalien kuumeinen vauhti tasaantui, myymälöiden palvelevien hengettärien rivit harvenivat, toimistojen kirjoituskoneiden raksutus vaimeni ja heinäntekohetkeä odottavan pellon raatajain nuorimmat jättivät hetkeksi ankaran ammattinsa.

Arkipäivä oli muuttunut juhlaksi.

Siltasaarella, Hakaniementorin laidassa, oli jättiläismittainen mainosrakennelma.

JUHLAVIERAITA SAAPUU

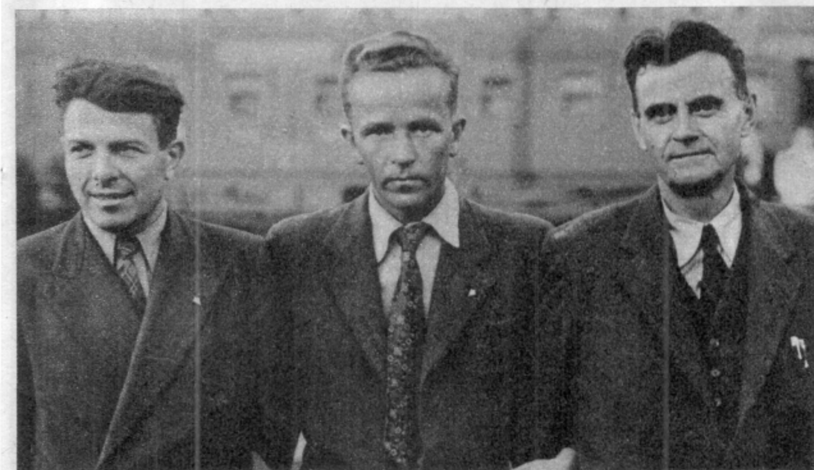
Koko talvikausi käytiin neuvotteluja henkilökohtaisesti, kirjeellisesti ja sähkösanomilla ulkomaisen osanoton saamiseksi mahdollisimman edustavaksi. Vähitellen päästiin niin pitkälle, että kesäkuun alkupuolella vieraiden tulo alkoi varmistua. Ratkaisut siirtyivät kuitenkin melkein viimeiseen hetkeen saakka. Vielä viikkoa ennen juhlaa ei oltu täysin varmoja ulkomaisen osanoton laadusta eikä laajuudesta. Tässä asiassa sodan jälkitilanne näytteli edelleen omaa tärkeätä osaansa, sillä urheiluelämä ei ollut vielä päässyt normaalisiin uomiinsa kuin perin harvoissa maissa. Lisäksi vaikeuttivat osanottoa heikot liikenneyhteydet ja valuuttapula. Kuitenkin saatiin loppujen lopuksi kansainvälinen osanotto niin edustavaksi, että se vastasi korkeitakin vaatimuksia.

Liittojuhlan kansainvälisistä vieraista saapuivat ensimmäiseksi maahan Neuvostoliiton urheilijat. Mielenkiinto joukkuetta ja sen edesottamuksia kohtaan olikin erittäin suuri, sillä edellisestä vierailusta oli kulunut kymmenkunta vuotta. Joukkueessa oli 18 jalkapalloilijaa, 11 nyrkkeilijää ja 3 painonnostajaa sekä lisäksi johtajia, avustajia ja oma lääkäri. Yläkuvassa joukkue juuri saapuneena Malmin lentokentälle.

Kansainväliset jalkapallo-ottelut ja kansainväliset nyrkkeilykilpailut muodostuivat poikkeuksellisen mielenkiintoisiksi urheilutilaisuuksiksi. Niissä päästiin tutustumaan Neuvostoliiton urheilun nykyiseen tasoon, joka osoittautui erittäin korkeaksi. Nyrkkeilijät voittivat kaikki sarjat joskin parissa tapauksessa perin niukasti. Jalkapalloilijat voittivat molemmat ottelunsa sekä lisäksi jälkiottelun Turussa. Zenit-seuran pelaajat olivat hyvällä tuulella astuttuaan maahan Malmin lentokentällä.

Ruotsin urheilu esittäytyi liittojuhlassa voimakkaalla panoksella. Osanottajia oli kaikissa kansainvälisissä kilpailuissa ja miehet yleensä maan parhaita. Myöskin menestys oli sen mukainen. Loistavilla suorituksillaan kuuluisat ruotsalaiset naisvoimistelijat valtasivat yleisön ja suomalaisen työläisurheiluväen ihailun ja ystävyyden. Hymyilevä joukkue saapuneena Helsingin asemalle.

Kaukaisia vieraita on saapunut. Vasemmalla ranskalaisjoukkueen johtaja Mension, oikealla Puolan edustaja Domoslawski. Keskellä TUL:n liittotoimikunnan jäsen A. E. Heiskanen.

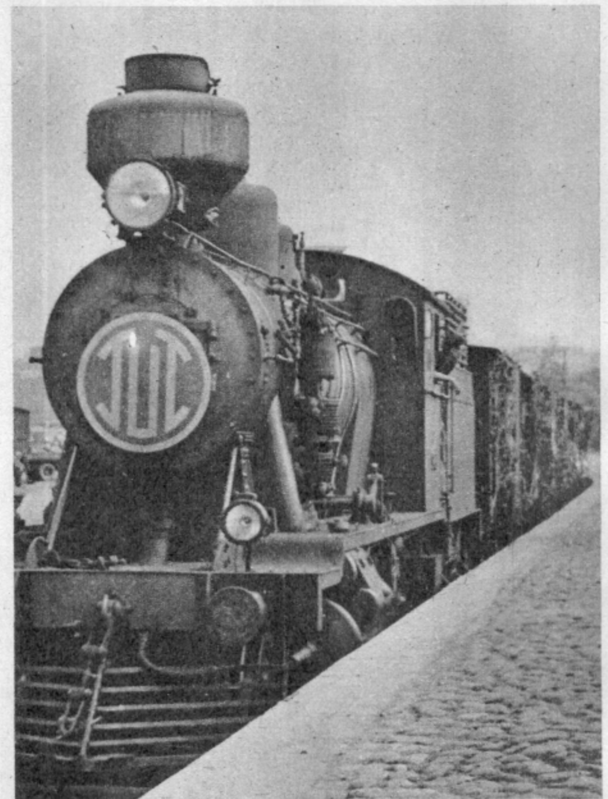
Ruotsalaiset miesvoimistelijat ottivat suurella joukolla osaa liittojuhlan voimistelukilpailuihin. Pojat kuuntelevat vakavin ilmein tervetulotoivotusta. Äärimmäisenä oikealla oleva Ruotsin mestari Hellmuth Röhnisch, joka puhuu hyvin mm. suomea, voitti kansainvälisen 4-ottelun ja toisetkin ruotsalaiset sijoittuivat hyvin.

Harvinainen vaunuosasto. Norjalaisia, tanskalaisia, puolalaisia ja ruotsalaisia saapui avajaispäivän aattona. He olivat jo laivamatkalla todenneet, että matkan päämäärä oli kaikilla sama.

Ranskalainen joukkue on perillä. Vasemmalla keskimatkuri Annebique, seuraavana pyöräilijä Hannard, joukkueen johtaja Mension ja äärimmäisenä oikealla pikajuoksija Bailly. Kuvasta puuttuu menestyksellisesti kilpaillut pyöräilijä Nanini. (Kuva vasemmalla keskellä.)

Rovaniemeläiset tekivät pitkän matkansa »härkävaunuissa», mutta matkan rasitukset eivät näytä painavan, vaan reippaasti tytöt ja pojat kertovat vaikutelmiaan mikrofoniin. Oikealla näkyy seuran suurikokoinen merkki, joka on kiinnitetty vaunun kylkeen. (Kuva vieressä.)

Ihmeellinen »tehtaanmerkki» veturissa. Se on halki Suomen porhaltaneen juhlajunan veturi. Junan vaunut on somistettu juhannuskoivuilla, liittojuhlajulisteilla ja iskulauseilla.

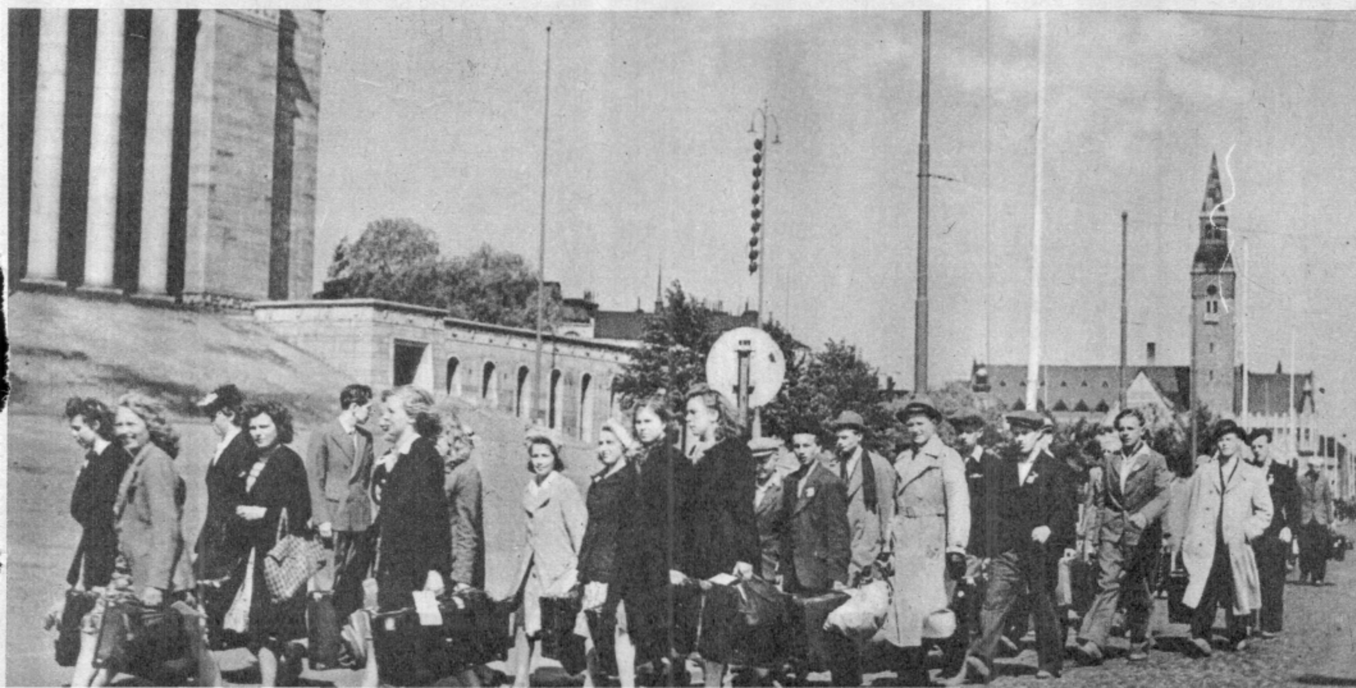
TYÖLÄISURHEILUVÄKI VALTASI HELSINGIN

Keskiviikon 26. 6. ja torstain 27. 6. välisenä yönä oli Helsingin rautatieaseman sotilaslaiturilla niin vilkasta, ettei siellä ole koskaan ennen ollut, ei edes liikekannallepanon päivinä. Juhlajuna toisensa jälkeen saapui asemalle, purkautui nopeasti, junassa saapuneet liittojuhlan osanottajat järjestäytyivät rivistöihin seuroittain, liiat tavarat, joita ei jaksettu kantaa, sijoitettiin kuorma-autoihin ja niin alkoi marssi majoituspaikkaan. Raide tyhjennettiin nopeasti ja puolen tunnin kuluttua porhalsi uusi juna sisään. Tuollaista vilskettä jatkui torstaihin puoleen päivään saakka. Ja niin oli yli 30 000 osanottajaa ja juhlavierasta kuljetettu maan pääkaupunkiin. Tämän sivun kuvat kertovat muutamin pikavälähdyksin tuosta tapahtumasarjasta.

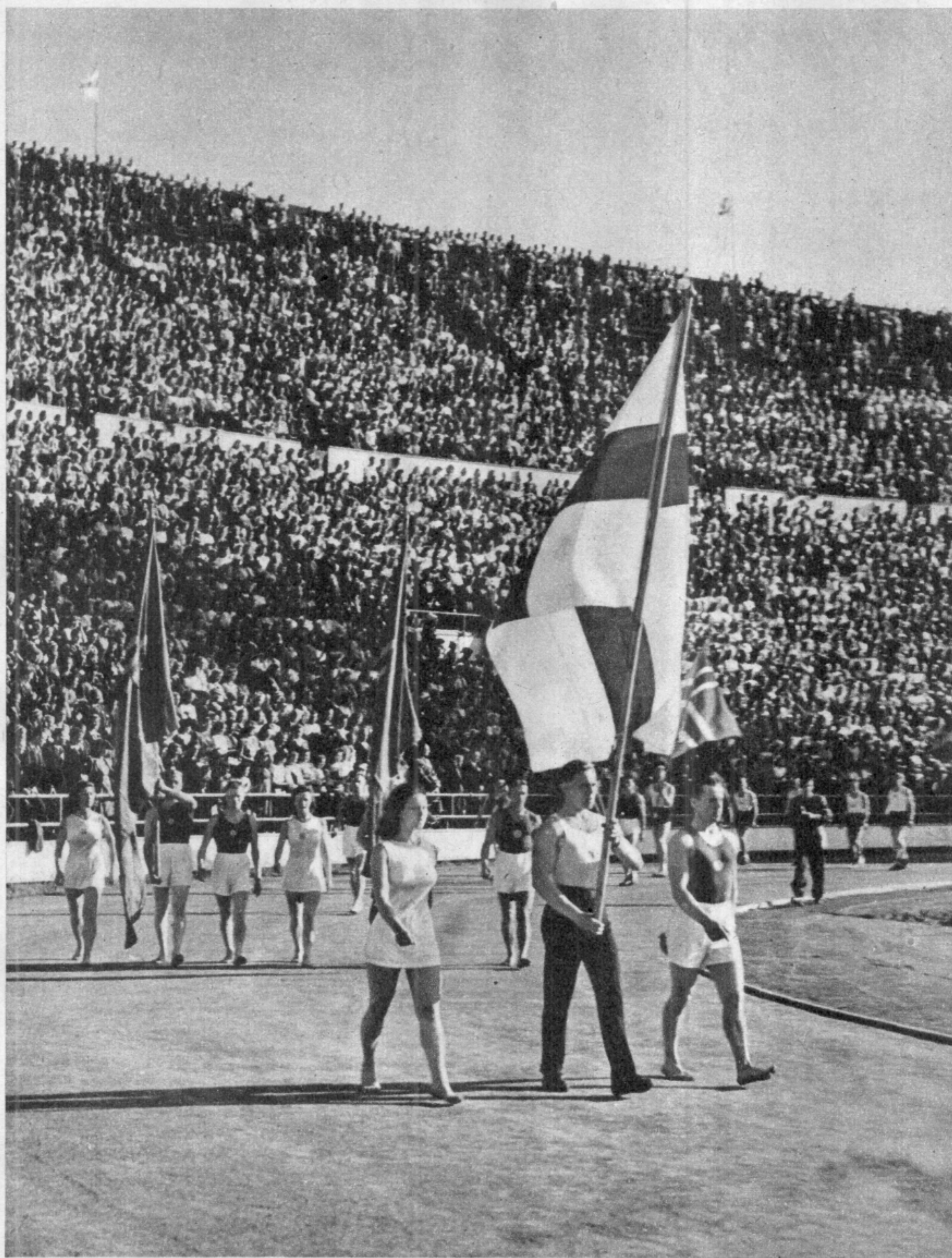

POSTIA JA »PAKKASTA». Tietysti sellainenkin nykyaikana niin tärkeä väline kuin posti oli otettu huomioon liittojuhlassa. Kevättalvella laskettiin liikkeelle erikoinen juhlamerkki, jota käytettiin runsaasti. Liittojuhlan aikana oli toiminnassa neljä kiinteätä kenttäpostikonttoria sekä viidentenä liikkuva linja-auto, joka myös toimi postikonttorina ja sijoitettiin aina sinne, missä oli kilpailuja käynnissä. Myös majapaikoissa oli postilaatikot. Kaikki lähetykset leimattiin erikoisleimalla, joka sai erikoisesti filatelistit liikkeelle. Postin hoitajina oli vallan 40 virkailijaa, mikä kuvastaa sen laajuutta. — Keskellä vasemmalla on kuva, jossa syväjäädytystuotteita myyvät neitoset ovat saaneet pari Stadionin vahtimestaria »koristuksekseen». Nämä neitoset myivät jääkylmiä marjoja ja toivat siten tavallaan »pakkasen» helteisten päivien keskelle.

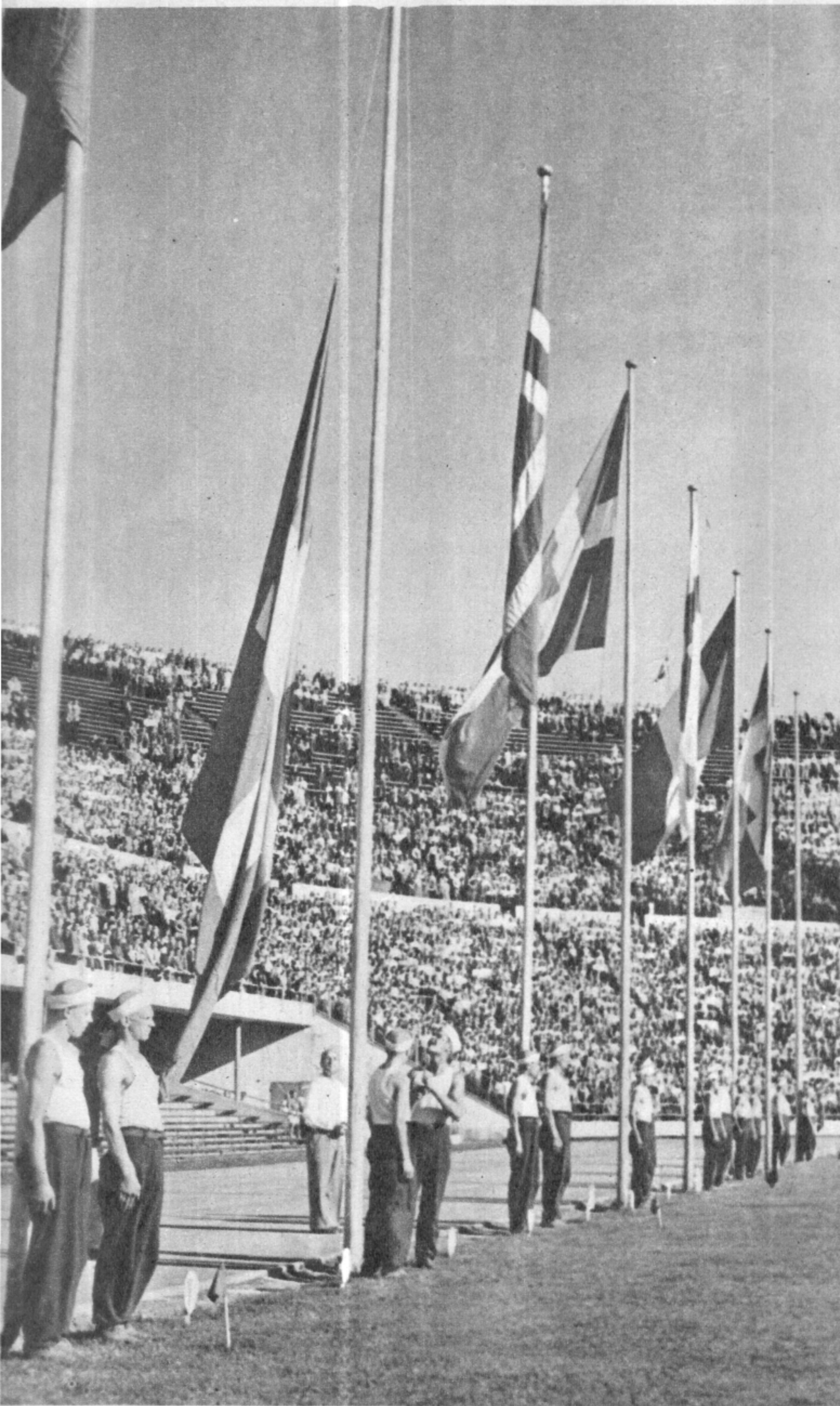
Fanfaari on soinut

Kauan odotettu hetki on tullut — avajaisjuhlan marssi alkaa!

Tasavallan presidentti lähetti juhlaan seuraavan tervehdyksen:

»Valittaen, etten ole tilaisuudessa ystävällistä kutsuanne noudattamaan, lähetän liittojuhlaanne sekä itäisestä naapurimaastamme Neuvostoliitosta että pohjoismaista ja Ranskasta saapuneille osanottajille sydämelliset terveiseni, toivottaen kohottavaa yhdessäoloa sekä rehtiä voimainmittelyä rauhan kilpatantereella.»

Päivänpaisteessa

Liput nostetaan juhlasalkoihin.

Pieni pyyntö lukijalle: vilkaise oikealla alalaidassa olevaa kuvaa — Stadionin kello on 18.10. Liittojuhlan alkufanfaari soitettiin täsmälleen kello 18. Samaa täsmällistä aikataulua noudatettiin neljän juhlapäivän ajan kaikissa juhla- ja kymmenissä kilpailutilaisuuksissa. Kuvan ottohetkellä on juhlaa kestänyt 10 minuuttia: eri kansallisuuksien liput on nostettu juhlallisesti salkoihin ja kansallislaulut soitettu. Lipputervehdys ja voimistelijain esiinmarssi on alkanut — kymmenen jännittävää minuuttia on kulunut.

Ne minuutit olivat ratkaisevaa laatua. Avajaisjuhlan yli kolmikymmentuhantisen ihmisjoukon valtaosa oli juhlan osanottajia — he olivat vuoden valmistautuneet tätä hetkeä varten. Vanhimmat heistä ovat tehneet aatteellista työtä neljännesvuosisadan, liiton syntymähetkestä alkaen, tuhannet ovat olleet mukana vuosikymmenen ja kymmenettuhannet ovat tämän päivän nuorisoa — kaikki he toivoivat koko sydämensä lämmöllä: meidän juhlamme täytyy onnistua hyvin. Ja kun kaikki luistaa täsmälleen ennakolta laaditun suunnitelman mukaan — kun punaisten lippujen loistavat rivistöt ilmestyvät hiilimurskalle, niin jokainen etsii ahneesti oman seuransa lippua. Vihdoin se löytyy — seuran oma perin tuttu kasvatti lipun ryhdikkäänä kantajana ja vartiona. Silloin — viimeistään silloin — on mitta täyttynyt. Työväenjärjestöjen karheapintainen mies ja nainen tuntee palan nousevan kurkkuunsa — nieleminen ei auta — silmät sumenevat — hävettää, mutta ei mahda mitään. Silmiä on salaa pyyhittävä ja sydän takoo rinnassa levottomana, mutta onnellisena. Meidän työmme ei ole hukkaan mennyt — se kantaa hedelmän, kypsän ja täyteläisen hedelmän. Aatteen ihmiset elävät elämänsä suuria juhlahetkiä.

Mitä pitemmälle ohjelmansuoritus jatkuu, sitä herkemmäksi muodostuu tunnelma. Kun valiovoimistelijain ryhdikkäät ja sopusuhtaisen kauniit rivistöt — ensin miehet ja sitten naiset — marssivat vihreälle ruohomatolle — voimistelevat ja jälleen marssivat — on katsomo ylpeä ja onnellinen.

Suomen työläisurheiluväen suuri juhla oli alkanut auringon täydessä paisteessa.

Avajaistilaisuudessa oli Stadionilla 35 000 ihmistä. Pääkatsomo oli viimeistä paikkaa myöten täynnä ja eteläkaarre oli kuin värikäs tunturin kuru, jossa siniset ja punaiset kukat hiljaa liikkuivat.

TUL:n puheenjohtaja Olavi Suvanto.

TERVEYDEN, ÄLYN JA KAUNEUDEN TASAPAINO

Kunnioitetut kutsuvieraat, arvoisa yleisö, hyvät liittotoverit. Työväen Urheiluliiton johdon puolesta on minulla kunnia toivottaa Teidät tervetulleiksi tähän liittomme III:n Liittojuhlan avajaistilaisuuteen. Pitkäaikaisten ja huolellisten valmistelujen jälkeen on vihdoinkin koittanut juhlan alkuhetki. Toivon, että edessäolevat juhlapäivät muodostuvat juhlavieraille, osanottajille ja koko työläisurheilun suurelle ystäväjoukolle viihtyisiksi, innostaviksi ja antoisiksi.

Liittomme historiassa ovat liittojuhlat muodostuneet suurtapauksiksi, jotka mielestäni symbolisoivat koko toimintaamme. Liittomme pyrkii kehittämään massaurheilua, mutta ei kiellä tulosurheilultakaan sen suurta merkitystä. Eri urheilulajeissa ovat liittojuhlan kilpailut aina muodostuneet korkeatasoisiksi. Liittojuhlavoittoa on pidetty yhtenä kunniakkaimmista saavutuksista, mikä työläisurheilijan osalle voi tulla. Mutta todellisen värin juhlille sittenkin antavat suuret yhteisesitykset. Niissä kuvastuu koko työväen urheiluliikkeen päämäärä, pyrkimys ruumiin ja hengen, terveyden, älyn ja kauneuden tasapainoon, koko liittomme joukkovoima, sen saumaton yhteishenki ja järkkymätön, kaikki vaikeudet voittava yhteistahto.

Juhlan merkitys ei suinkaan rajoitu neljään juhlapäivään. Siitä on muodostunut kannustin koko toiminnallemme, se on valanut jäsenistöömme intoa ja toimintahalua, vetänyt yhä uusia joukkoja toimintapiiriimme. Liittojuhla on merkinnyt sellaista voimapanosta työssämme, että esim. jäsenlukumme on juhlavalmistelujen aikana kaksinkertaistunut.

Mutta juhlan merkitys ei rajoitu vain Työväen Urheiluliiton piiriin. Tämä suuryritys on herättänyt mielenkiintoa koko kansassa, vieläpä laajalti maan rajojen ulkopuolellakin. Se on todistuksena siitä, että meissä kaikesta huolimatta elää voimakas pyrkimys eteenpäin, vahva usko tulevaisuuteen. Se on todistuksena siitä, että Suomen kansa edelleen on ytimeltään tervettä ja elinkelpoista. Juhla on myös kiinnittänyt suuren yleisön huomiota entistä enemmän urheilutoimintaan. Ja tämä on juuri ollut yksi juhlamme päämääristä. Me tahdomme vetää ennen kaikkea jokaisen nuoren pois ahtailta kaduilta ja kujilta ruumiillisesti ja henkisesti kehittävän urheilutoiminnan piiriin. Me tahdomme myös saada jokaisen vanhemman vakuuttuneeksi urheilun merkityksestä kasvatustekijänä. Päämäärämme on urheilun avulla kohottaa kansamme fyysillistä kuntoa, työkykyä ja henkistä lujuutta. Urheilu on meille keino, ei itsetarkoitus, seikka, joka käytännöllisessä urheilutoiminnassa liian usein unohdetaan.

Me emme myöskään tee työtä vain oman jäsenistömme hyväksi, me tahdomme työskennellä koko kansan hyväksi, uuden terveemmän ja onnellisemman sukupolven hyväksi, maamme valoisamman tulevaisuuden hyväksi. Tämä ajatus on myös kiteytetty juhlamme tunnuslauseeseen: »*Korkealle kansan kunto*».

Edellisestä liittojuhlastamme on kulunut melkein päivälleen 12 vaiherikasta vuotta. Kuluneiden vuosien aikana ovat yhteiskunnalliset olosuhteet ratkaisevasti muuttuneet. Silloin oli vallalla taantumus, joka uhkasi tukahduttaa kaiken vapauden. Ajan kuvaan kuului, että emme saaneet juhlassamme käyttää toimintamme näkyviä tunnuksia, rakkaita lippujamme, emme edes sellaisenaan suunniteltua liittojuhlapukua, koska siinä parissa kohden esiintyi kapea kaistale silloin niin vihattua punaista väriä.

Nytkin olemme juuri selvinneet vaikeasta kriisikaudesta, onnettomasta sodasta, jonka seuraukset vielä pitkän aikaa tulevat tuntumaan kaiken inhimillisen elämän aloilla. Työläisurheilun ja koko työväenluokan asema yhteiskunnassa on kuitenkin nyt kokonaan toinen. Nyt puhaltavat vapaammat tuulet, me olemme saavuttaneet kansalaiskelpoisuuden, tunnustetun aseman yhteiskunnassa.

Voidaan sanoa, että urheilun on oltava vapaa politiikasta. Mutta kuinka voisi sellainen syvästi yhteiskunnallinen harrastus, jonka juuret ovat itse yhteiskunnassa, välinpitämättömästi suhtautua yhteiskunnallisiin virtauksiin. Urheilu on vapaiden kansalaisten vapaaehtoinen harrastus, jolle vapaus on perusedellytys. Ei sellainen vapaus, joka saavutetaan riistämällä vapaus toisilta, vaan kaikkien kansalaisten, kaikkien väestöryhmien tasa-arvoisuuteen ja yhtäläisiin oikeuksiin perustuva vapaus. Valtiollinen ja yhteiskunnallinen vapaus ja oikeudenmukaisuus ovat arvoja, joita urheiluväenkin yhteisrintamassa kaikkien maailmassa vaikuttavien hyvien voimien kanssa tulee olla valmis puolustamaan.

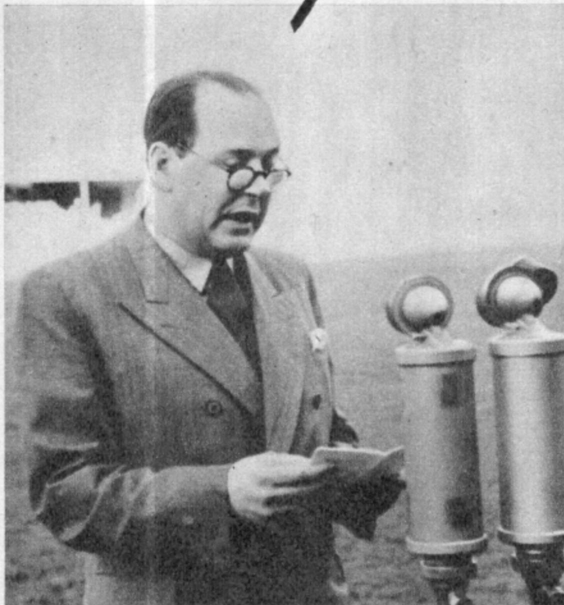
Nämä seikat ovat myös sanelleet TUL:n suhtautumisen maan urheiluelämään. Meiltä oli kielletty toimintamme merkitys, oikeus tunnustaa ideologinen yhteenkuuluvaisuutemme muun työväenliikkeen kanssa. Liitoltamme oli usean vuoden aikana kielletty valtiovallan taloudellinen tuki. Silloin emme myöskään halunneet olla mukana edustamassa maata ulospäin. Me olemme olleet oppositiossa, tietoisesti ja uhmamielellä. Mutta niin pian kuin yhteiskunnalliset olosuhteet ovat muuttuneet vapaammiksi, on työläisurheiluväki luopunut oppositioasenteestaan. Nyt voi työläisurheilijakin ilomielin pukea päälleen yhteisen edustuspaidan ja kiinnittää rintaansa siniristilippumme puolustaakseen maansa värejä kansainvälisillä kilpakentillä. Samoin olemme valmiit osaltamme ottamaan vastuun nuorison tulevaisuudesta. Me emme enää tahdo kohdistaa toimintaamme vain sisäänpäin, oman jäsenistömme parhaassakin tapauksessa suhteellisen suppeaan piiriin, me olemme valmiit tekemään työtä koko kansan ja sen nuorison hyväksi.

Tässä mielessä on Suomen työläisurheiluväki tällä kertaa kokoontunut pääkaupunkiin suureen joukkokatselmukseensa. Tässä mielessä julistan Työväen Urheiluliiton III:n Liittojuhlan avatuksi.

Kutsuvierasaitiossa nähtiin valtiovallan edustajina eduskunnan puhemies Fagerholm, pääministeri Pekkala, ministerit Svento, Kilpi, Murto, Leino, Takki, Pekkala, Hiltunen, ulkovaltojen lähettiläitä, valvontakomission edustajia, puolustusvoimien ylipäällikkö, kenraali Sihvo, maaherra Meltti, valtaosa eduskunnan jäsenistä ym. Kuvassa näemme TUL:n historian kannalta kaksi mielenkiintoista miestä: etualalla oleva mies, piippu suussa, on TUL:n »voimistelun isä», lehtori Väinö Laherma ja hallituksen aitiossa pääministeri Pekkalan ja eduskunnan puhemies Fagerholmin välissä TUL:n ensimmäinen puheenjohtaja, oikeusministeri Eino Pekkala.

Tervehdyksiä

Eduskunnan puhemies K.-A. Fagerholm:

Suomen kansa voi olla ylpeä siitä, että Työväen Urheiluliitto tänä vakavan raskaana aikana, joka on täynnä huolta nykyhetkestä ja huomispäivästä, on rohjennut järjestää kolmannen ja tähän saakka suurimman liittojuhlansa. Tulos on loistava todistus ei vain työväen urheilun voimasta ja laajasta pohjasta maassamme, vaan myöskin kaikki vastukset voittavasta taistelutahdosta ja sisukkaasta eteenpäin pyrkimisestä. Eduskunnan puolesta tervehdin Teitä, naiset ja miehet, tytöt ja pojat, ja toivotan Teille muutamia mieluisia päiviä terveen urheilun merkeissä. Antakoot juhlapäivät Teille voimaa ja kestävyyttä jatkaa työtänne yhteisen isänmaamme hyväksi.

Varatuomari Eino Tulenheimo,

Helsingin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, esitti Helsingin kaupungin tervehdyksen TUL:n III Liittojuhlalle ja sen osanottajille ja toivoi, että vieraat veisivät Helsingistä mieluisan muiston kotiinsa. Helsingin kaupunki on iloinen siitä, että se voi antaa monipuoliset urheilulaitoksensa työläisurheiluväen suuren juhlan suorituspaikoiksi.

Ranskan edustaja Mension:

Olemme ensimmäisiä ranskalaisia, jotka suuren maailmaa mullistaneen sodan jälkeen astuivat Suomen maaperälle. Tulimme sielumme syvimmissä järkytetyiksi nähtyämme parhaimpien poikiemme päättävän päivänsä natsien rääkkääminä, niiden joukossa pääsihteerimme Auguste Delaune. Demokraattisten voimien ansiosta on maamme kuitenkin nyt alkanut nousta uusin voimin. Pian ottaa Ranska jälleen entisen paikkansa suurten kansojen joukossa.

Kiitämme 220 000 jäsenemme puolesta mitä lämpimimmin Suomen urheilijoita siitä, että ovat antaneet meille tilaisuuden osoittaa kuntoamme kutsumalla meidät pääkaupunkiinsa.

Pääministeri Mauno Pekkala:

Minulla on kunnia hallituksen puolesta esittää tervehdys TUL:n Kolmannelle Liittojuhlalle. Työväen urheiluliike on aina ollut joukkotoimintaa, joka ei ole niin paljon kiinnittänyt huomiota huippukykyjen kasvattamiseen kuin laajojen kansalaispiirien vetämiseen piiriinsä. Jos mikään niin tämä juhla osoittaa, kuinka loistavasti työväen urheiluliike on tässä tehtävässään onnistunut. Työläisurheilulle ominaista on aina ollut myös kansainvälisten suhteiden ylläpitäminen. Tässäkin suhteessa on tämä juhla, jonne on saapunut paljon ulkomaalaisia, tunnusmerkillinen. Onnistukoon tämä juhla parhaalla mahdollisella tavalla ja olkoon se omiaan viemään voimakkaasti eteenpäin urheilun kallista asiaa ja erikoisesti työläisurheilua.

Tanskan TUL:n edustaja Paul Oulsen:

Suurella ilolla vastaanotimme Tanskassa kutsunne ottaa osaa suureen liittojuhlaanne Helsingissä. Toivomme, että uudelleen aloitettu yhteistyömme on tuottava molemmille osapuolille iloa olosuhteiden nyt muututtua normaaleiksi. Toivomme, että Teillä on suuressa tehtävässänne onnea mukana ja että työläisurheilu tulee kehittymään mahtavaksi ja voimakkaaksi ja että se tulevina vuosina on antava suuren positiivisen panoksensa koko työväenliikkeelle.

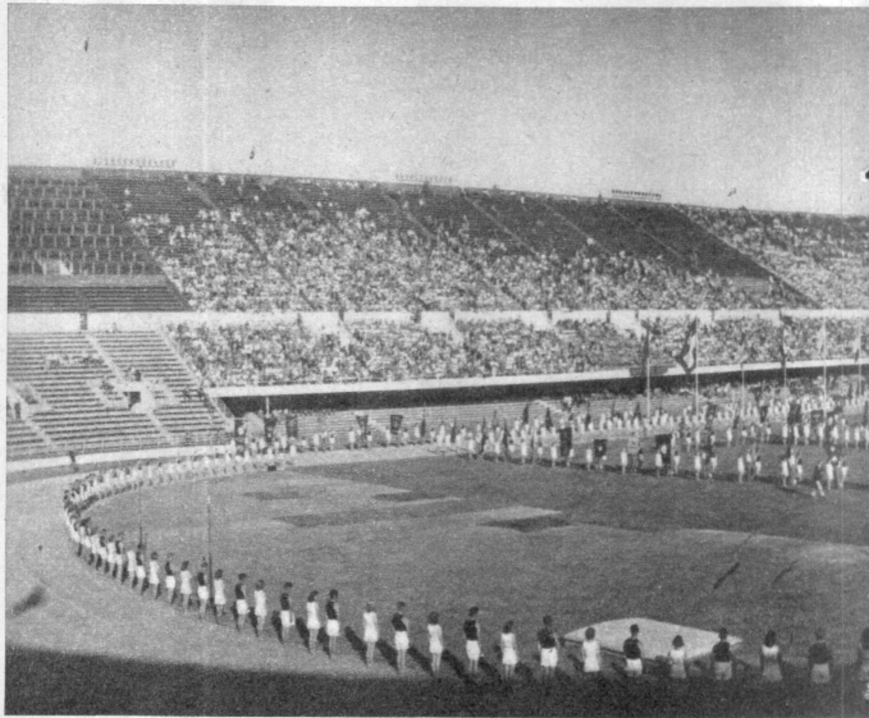

Norjan urheiluliiton edustaja Sigurd Dahl:

Norjan Urheiluliiton puolesta esitän sydämelliset terveiset. Norjan urheiluväki on nykyisin yhtynyt yhdeksi liitoksi kantaen nimeä Norjan Urheiluliitto. Me toivomme, että aikaisempi yhteistyömme Suomen kanssa jatkuisi edelleen. 250 000 norjalaisen urheilunaisen ja -miehen puolesta kiitän TUL:oa ja kaikkia suomalaisia urheilun ystäviä suuresta vieraanvaraisuudesta ja ystävällisyydestä, jota he ovat osoittaneet kutsuessaan meidät suureen juhlaansa. Toivon TUL:n työlle jatkuvaa menestystä.

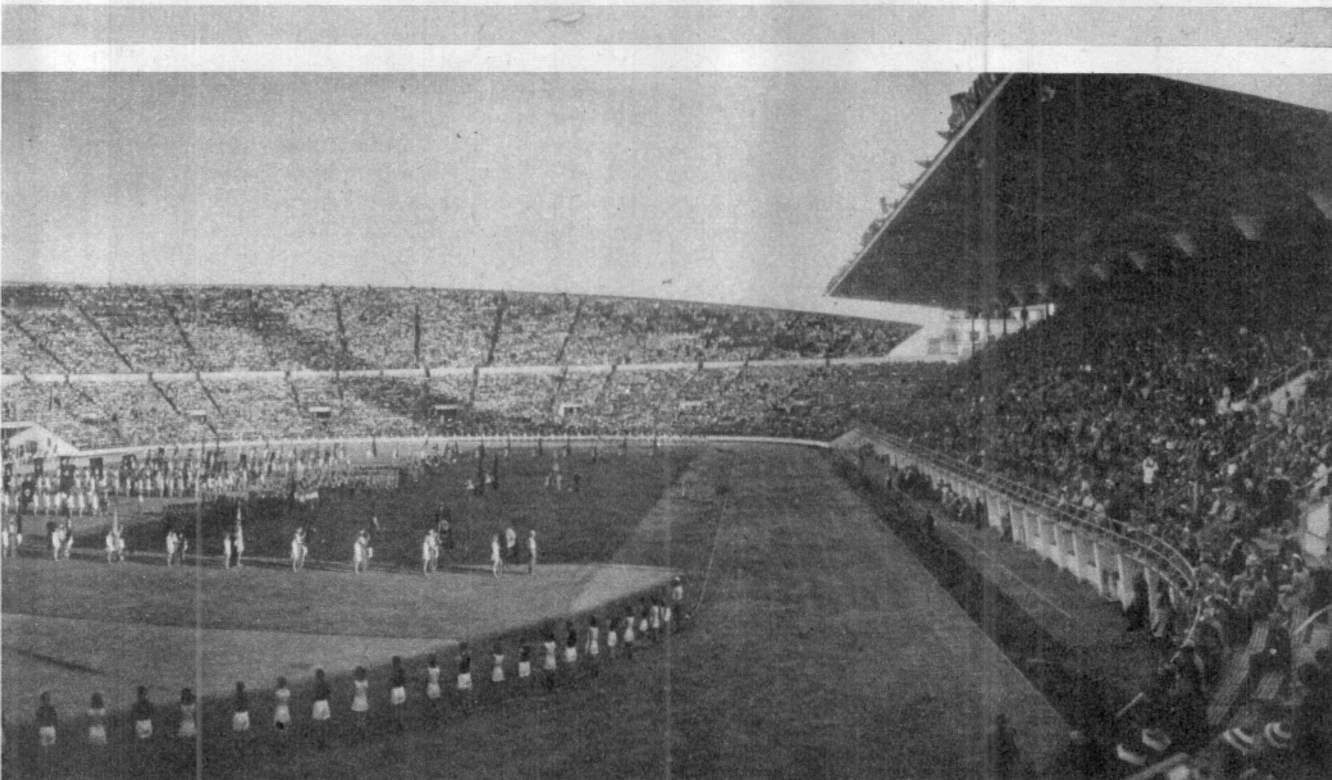
LIPPUTERVEHDYS

Avajaisjuhlan sykähdyttävin hetki oli kaunis ja värikäs lipputervehdys. Ulkomaalaiset osanottajat marssivat kentälle Stadionin pohjoisportista ja TUL:n seurojen lippupartiot maratonportista. Tyylikäs ruotsalaisjoukkue, jonka keveästi hulmuava sinikeltainen silkkilippu kiinnitti kaikkien katseet ja voimaa uhoava, tummapukuinen Neuvostoliiton joukkue — painonnostaja Kutsenkov kantoi suurta lippua yhdellä kädellä — saivat katsomon kaikilla kohdilla raikuvat suosionosoitukset. Tervehdyksessä oli mukana 203 lippua — punainen väri oli edustettuna kaikissa mahdollisissa vivahteissa. Stadionin vihreälle ruohomatolle muodostui iloisen värikäs sommitelma: T U L. TUL:n puheenjohtaja Olavi Suvanto tuli sommitelman etualalle ja piti reippaan tervehdyspuheensa. Puheen jälkeen esittivät yhdistetyt torvisoittokunnat TUL:n marssin. Rivistöt poistuivat — juhlan avaus oli suoritettu.

»*Harmaan heimon laulu*» — sanat Vilho Hokkasen, sävellys Kalervo Tuukkasen — esitettiin avajaisjuhlassa. Tämän TUL:lle omistetun juhlakantaatin esitykseen osallistuivat Helsingin työväen kuorot ja orkesterit. Esityksen johti säveltäjä.

Tervetulleita vieraita. Ensi kerran äskeisen sodan jälkeen nähtiin maassamme Neuvostoliiton voimakkaan urheilun edustajia — ensi kerran olivat TUL:n vieraina Ranskan, Sveitsin ja Puolan edustajat — vanhoina tuttuina tervehdittiin pohjoismaiden edustajia, jotka sodan raskaina vuosina niin monin tavoin olivat osoittaneet meille ystävyyttään — kaikki he olivat sydämellisesti tervetulleita Suomen työläisurheiluväen suureen juhlaan.

Puolan edustaja Domoslawski:

Brysselissä tämän vuoden toukokuussa perustetun kansainvälisen työläisurheiluinternationalen puolesta on minua pyydetty välittämään terveiset Suomen TUL:lle. Lisäksi olen saanut tehtäväkseni Puolan työläisurheiluliiton nimessä lausua sydämellisimmät tervehdykset ja menestyksen toivotukset TUL:n III Liittojuhlalle. Ihailemme kaunista maatanne, joka vaikeissa olosuhteissa on voinut kohottaa kansansa korkealle sivistystasolle. Puolan kansalla on myös ollut voitettavana tavattomia vaikeuksia, Hitlerin miehityksen seurauksia. Kansoillamme on siis paljon yhteistä. Me käsitämme vapauden arvon. Velvollisuutemme on siis yhdessä työskennellä rauhan ja ihmiskunnan veljeyden ja todellisen inhimillisen sivistyksen puolesta.

Ruotsin työpaikkaurheilun edustaja Åke Svahn:

Annamme kutsullenne sitä suuremman arvon, kun tiedämme, että joukkourheilu on yhteistä sekä TUL:lle että meille. Tähtiurheilu ei saa olla päämäärämme, vaan keino, jolla saavutamme yhä enemmän menestystä. Kiitän TUL:oa saamastamme kutsusta ja toivotan liittojuhlallenne kaikkea menestystä.

Sveitsin edustaja Weideman:

Minulla on kunnia lausua tervehdys TUL:lle ja liittojuhlallenne Sveitsin SATUKSEN, Sveitsin työläisten urheilu- ja voimisteluliiton puolesta. Jo neljännesvuosisadan ovat TUL ja SATUS olleet hyvässä yhteistoiminnassa keskenään. Tämä nyt alkanut suurjuhlanne on todistuksena siitä, että liittonne on elinvoimainen ja tekee hedelmällistä työtä nuorison fyysillisen kunnon hyväksi. Toivotan TUL:lle ja kaikille Suomen työläisurheilijoille parhainta onnea pyrkimyksissään.

Ruotsin joukkue avajaisjuhlassa.

Ruotsin valtakunnan urheiluliiton edustaja Hallgren:

Ruotsin voimisteluliiton puolesta olen tullut Suomeen tuomaan Työväen Urheiluliitolle tervehdyksen Ruotsin voimistelijoilta. Me ruotsalaiset ihailemme tätä suurta juhlaa, jonka Te olette järjestäneet, ja samalla pyydämme lausua kiitoksemme siitä sydämellisestä vastaanotosta, joka on tullut osaksemme. Toivomme, että se miellyttävä yhteistyö, joka on rakentunut meidän molempien järjestöjemme välillä, tulee jatkumaan ja kehittymään edelleen meidän kummankin hyväksi Ruotsin voimisteluliitto toivottaa Työväen Urheiluliitolle parhainta onnea ja menestystä vastaisiksi vuosiksi.

Neuvostoliiton joukkueen johtaja Veršinski:

Neuvostoliiton urheilijat tervehtivät Suomen työläisurheilijoita ja onnittelevat heitä tänä juhlapäivänä, joka on juhlapäivä meillekin, sillä tänään Neuvostoliiton ja Suomen työläisurheilijat jälleen aloittavat urheilullisen yhteistyön, joka sodan johdosta on ollut keskeytyksissä.

Neuvostoliiton urheilijat vastaanottivat mielihyvin TUL:n kutsun ja lausuvat tunnustuksensa heille osoitetusta ystävällisyydestä, joka suo heille tilaisuuden osallistua tähän suureen ja mielenkiintoiseen juhlaan. Meille on mieluista nähdä miten suuri määrä Suomen työläisurheilijoita osallistuu näihin juhliin. Se saa meidät vakuuttuneiksi siitä, että urheilu Suomessa, kuten Neuvostoliitossakin, esiintyy valtavana joukkoliikkeenä.

Vastainen kilpailullinen kosketus tulee vahvistamaan Neuvostoliiton ja Suomen työläisurheilijain välisiä suhteita. Kokemukset ja kanssakäyminen lujittavat työtämme ja tulevat myötävaikuttamaan urheilullisen tason kohottamiseen.

Lausumme tunnustuksemme ja kiitollisuutemme ystävällisestä vastaanotosta ja siitä suuresta huomaavaisuudesta, jonka kohteeksi joukkueemme on täällä joutunut, mikä sekin on osoituksena siitä, ettei ole olemassa minkäänlaisia esteitä mitä läheisimpien urheilullisten suhteiden solmiamiseksi maittemme välillä. Neuvostoliiton urheilijat tulevat tekemään parhaansa juhlakilpailuissa osoittaakseen kuntoaan ja kykyjään ja odottavat kovia vastustajia taistelussa voitosta.

Eläköön juhlan osanottajat sekä heidän korkeat urheilusaavutuksensa näissä juhlakilpailuissa!
Eläköön Suomen TUL!
Eläköön urheilullinen kanssakäyminen Suomen ja Neuvostoliiton välillä!

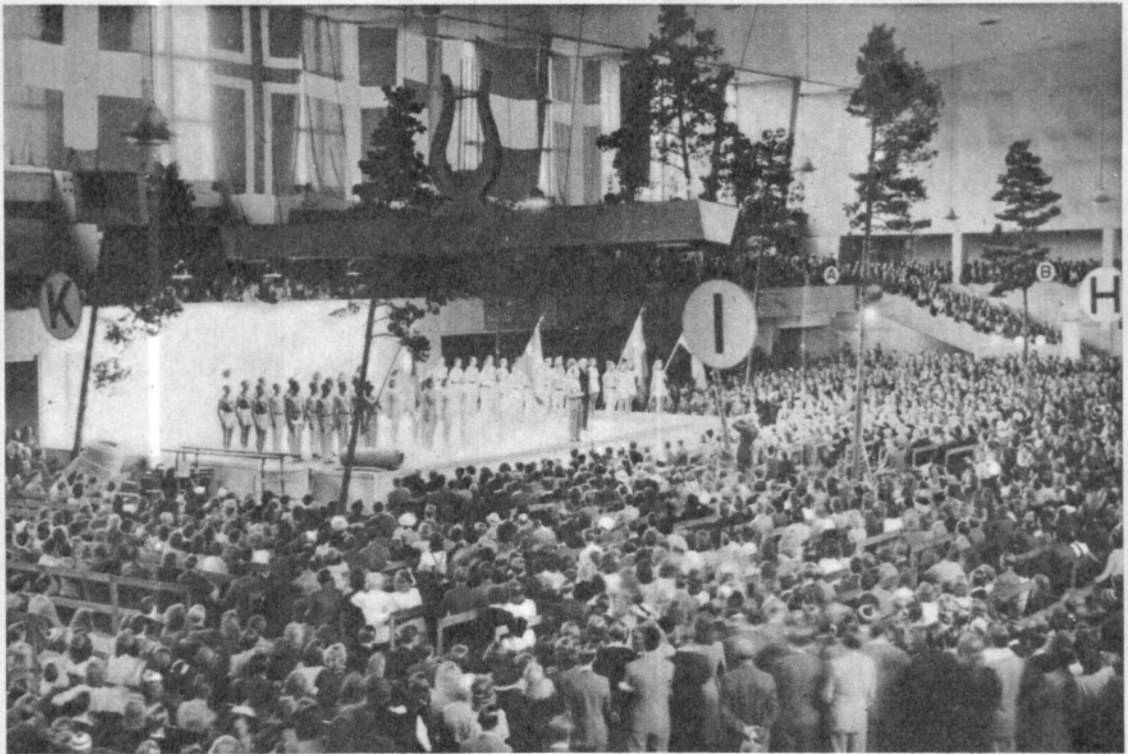
VALIOVOIMISTELIJAT TEKIVÄT VALLOITUKSEN

Punaiset paidat — valkoiset housut — hopealta välkkyvät sauvat — vihreä nurmimatto — siinä yhdistelmä, joka sai katsomon puhkeamaan voimakkaisiin suosionosoituksiin. Ja kun miehet — heitä oli 256 — suorittivat vaikean ohjelmansa, monivaiheiset liikesarjansa, ryhdikkäästi ja täsmällisesti, saivat he voittajina poistua areenalta. Naisvoimistelijain Stadionohjelma oli loistava. Se oli näyte Suomen naisvoimistelun tämän hetken huipputasosta. Esitykseen osallistui 384 valiovoimistelijaa eri tahoilta maata. Ohjelma oli kaunis — vaihteleva liikesarja seurasi toistaan — valkopukuiset neitoset antoivat parastaan, ja katsomo osoitti ihastustaan tavantakaa toistuvin raikuvin suosionosoituksin. — Suurimmatkin toiveet olivat täyttyneet.

Jännitys on lauennut — kaikki luistaa! Avajaisjuhlassa taiteilija Maija Varmaala johti itse laatimansa naisten voimistelunäytöksen. Kuvassa taustalla TUL:n naistoimikunnan jäsen Liisa Mustonen. Tamperelainen Otto Salonen johti veljensä Toivo Salosen laatiman miesten voimistelunäytöksen.

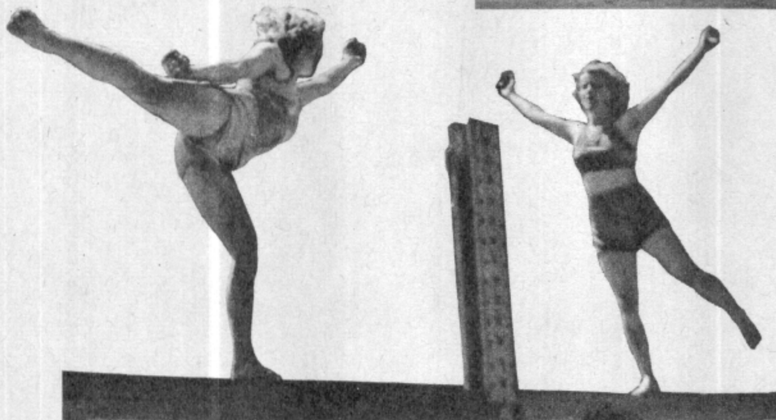

Messuhallin juhlat

TUL:n varapuheenjohtaja Yrjö Enne lausui kansainvälisen voimisteluillan tervehdyssanoissa: »Liittojuhlan tarkoituksena on korostaa työväen joukkovoimistelun laajuutta ja tasoa, mutta tämäniltaisten esitysten tarkoituksena on saada nähdä ruotsalaisen ja suomalaisen voimistelun erilaisuus ja verrata niitä toisiinsa.»
Tavoite saavutettiin täydellisesti. Kahtena iltana peräkkäin — perjantaina ja lauantaina — täyttyi Messuhalli viimeistä paikkaa myöten. Ruotsalaisten ryhdikäs ja voimakas voimistelutyyli oli uutta suomalaiselle yleisölle. Meillä on paljon opittavaa toisiltamme. Sillä ruotsalaiset puolestaan olivat ylen ihastuneita meidän naisvoimistelumme pehmeyteen ja sirouteen. Oheiset kuvat ovat näytteitä ruotsalaisten naisten telinevoimistelusta.

Rytmiharjoitus. Laatinut ja ohjannut Maija Varmaala. Helsingin seurojen esitys.

Kylän tyttöjä. Laatinut ja ohjannut Lea Linden. Turun Toverit.

Plastillista voimistelua. Ohjannut ja laatinut Bertta Reiho. Tampereen seurojen esitys.

Kansantanhu. Ohjannut Eeva Savolainen. Kuopion Työväen Naisvoimistelijat.

Skotlantilainen tanssi. Sommitellut Rauha Kukkonen. Jyväskylän Työväen Naisvoimistelijat.

Poloneesi. Sommitellut Anitra Karto, ohjannut Elli Särkkä. Jyväskylän Työväen Naisvoimistelijat.

Nuorten juhla

Liittojuhlan kolmas päivä oli omistettu nuorille — lauantaipäivän keskeisin tilaisuus oli nuorten juhla Pallokentällä.

Miten 10 000 nuorta — 5 080 tyttöä ja 4 920 poikaa — tulee selviytymään vaikeasta tehtävästään? Siinä kysymys, johon ei ennakolta voitu mistään saada kokemukseen perustuvaa vastausta. Maassamme ei ole milloinkaan ennen käsitelty näin suurta lapsimassaa.

Nyt voidaan vastata: nuoret selviytyivät loistavasti. Suuret voimistelunäytökset — marssit mahtavassa juhlakulkueessa ja nuorten omassa juhlassa — kaikki ne onnistuivat uskomattoman hyvin. Tietysti inhimillisesti ymmärrettäviä kompastuksiakin sattui, mutta ne vain täydensivät kokonaisuutta.

Nuorten juhlan 15 000:ntinen yleisö otti kaikki esitykset vastaan ihastuneena, jopa hetkittäin kyyneliin saakka liikuttuneena. Tytöt ja pojat antautuivat tehtäväänsä niin suurella hartaudella, koko sydämensä alttiudella, että tuloksen täytyi olla hyvä.

Tyttöjen yhteisvoimistelunäytöksen oli laatinut ja ohjasi Sylvi Mutikainen. Poikien ohjelman tekijä ja ohjaaja oli Toivo Määttä. Musiikin molempiin esityksiin oli laatinut Sylvia Lehtoranta.

Seuraavilla sivuilla kerromme nuorten juhlan tapahtumista.

Jäätelöä ja kaalisoppaa — se on tietysti normaalioloissa vähän outo yhdistelmä, mutta näin juhlahumussa — kun äiti on kaukana — se on parasta herkkua.

Yksinkertaiselta näyttävä hyppy — mutta miten riemastuttavan iloisen säväyksen se antoikaan, kun 5 000 punavalkoista heilahdusta tapahtui yhtaikaa kolmen hehtaarin alueella.

Katsokaa viereisellä sivulla olevan tyttösen ilmeitä: kuinka suurella hartaudella hän suorittaakaan tehtävänsä. Pieni punahousu tietää varmasti osaavansa ohjelman alusta loppuun — silmät puoliummessa hän on koko olemuksellaan antautunut voimistelun iloon.

PÄIVÄNKAKKAROITA Tyttöjen yhteisvoimistelunäytös oli kuin suunnaton, lainehtiva kukkaniitty, joka punavalkoisessa väriloistossaan hehkui iloa ja eloa.

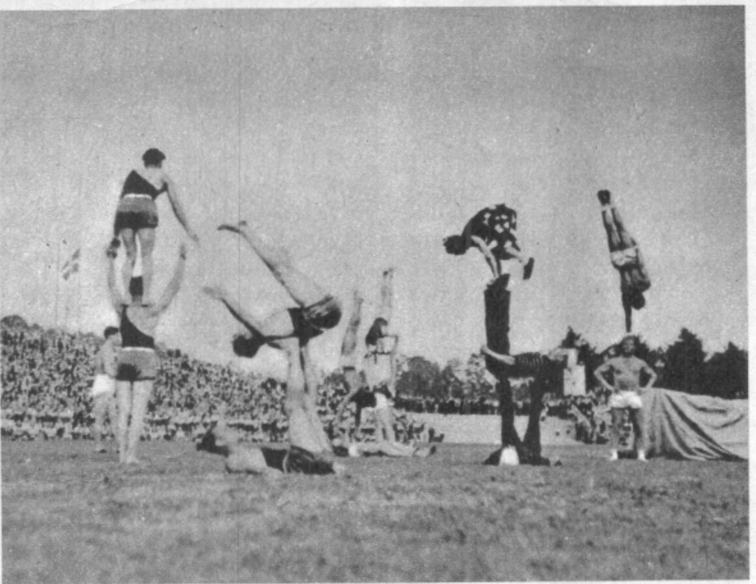

Tyttöjen riemuun sekoittuu pikkuruikkusen vahingoniloakin — pojat näet komennettiin sirkuksen tullessa sivukentälle valmistautumaan yhteisvoimistelunäytökseensä.

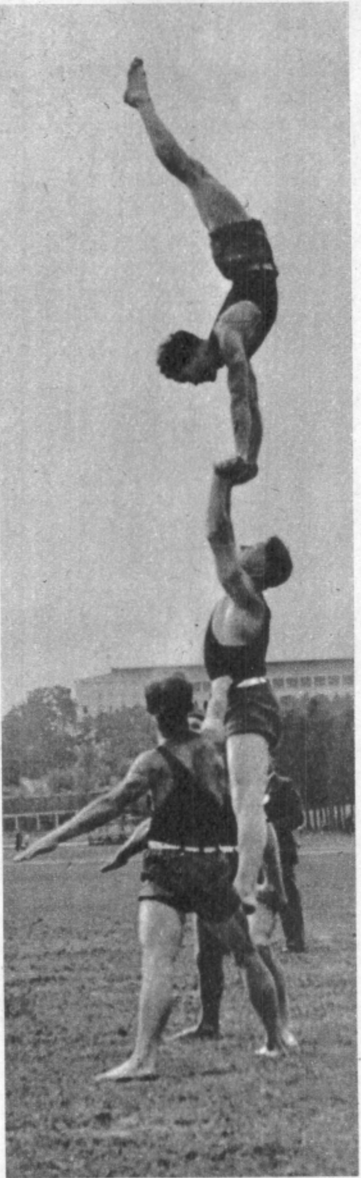

TYTTÖJEN SIRKUS

Juhlan yliveto — tietysti lasten kannalta katsoen — oli kaikkien aikojen sirkus. Siitä muodostui tavallaan tyttöjen sirkus — poikien oli sinä aikana valmistauduttava omaan näytökseensä. Mutta heille järjestettiin myöhemmin oma esitys — saivatpa pojat nähdä sellaisiakin temppuja, joita tytöt eivät olisi hirvinneet katsoa. Eri kivaa oli, sillä sirkustirehtöörillä ja hänen seurueellaan oli vaikka minkälaisia metkuja, kikkoja ja ihmeitä näytettävänä. 20-miehinen haitaripartio piti huolen musiikista. Vieressä oleva rokokoo-kavaljeeri daameineen tanssi viehättävän menuetin. Talikkalan taitovoimistelijat yhdessä parinkymmenen muun mestarivoimistelijan kanssa esittivät voimisteluakrobatiaa — klovnit ja pellet kilpailivat menestyksellisesti aasien kanssa nuoren väen hauskuttamisessa. Lystiä oli.

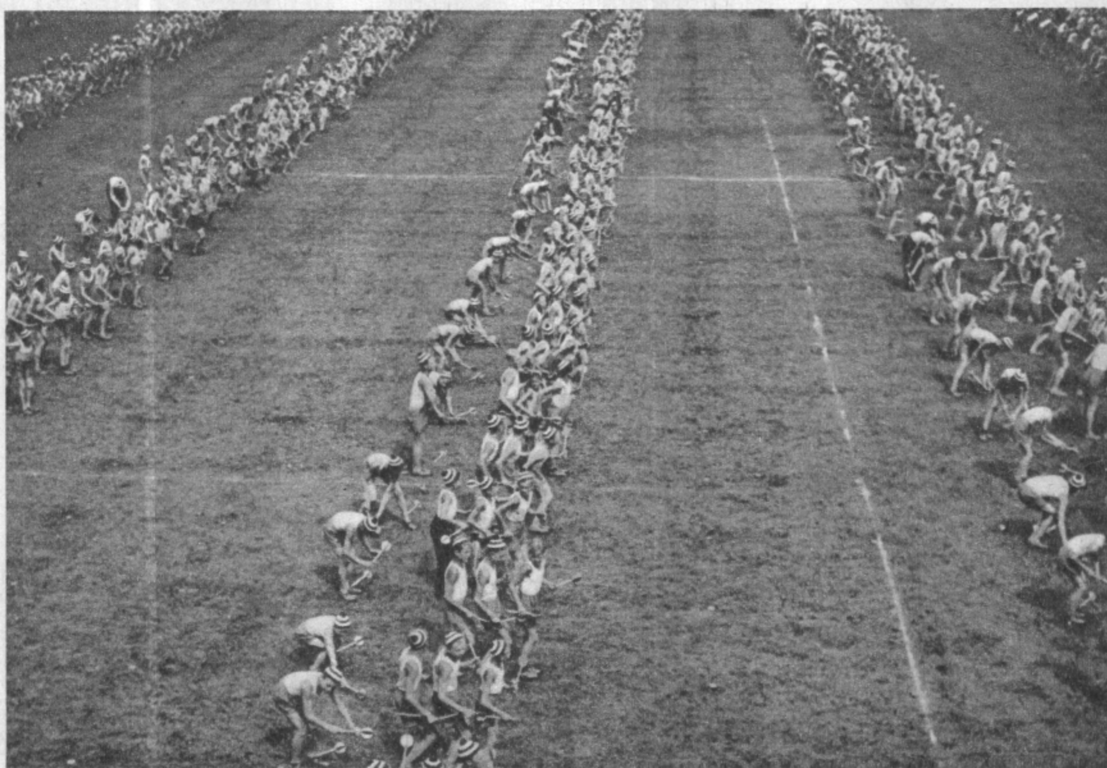

32 poikaa rinnakkain ja melkeinpä silmänkantamattomiin peräkkäin — siinä oli yksi koko liittojuhlan vaikuttavimmista nähtävyyksistä. Kun tämä sinivalkolakkisten poikien rivistö vyöryi alas Pallokentän portista, niin kuohuvan kosken tunnelma oli elävä ja voimakas. Kuiva hiekka oli sumuna »kosken» yläpuolella ja vasta suvannossa, ruohokentällä, pääsi ruoturintama suoristumaan — ei tosin niin suoraksi ja kauniiksi kuin tyttöjen rivistöt, mutta hyväksyttäväksi kuitenkin. Oli liikuttavaa katsoa »huomispäivän TUL:n» marssia: paljaat ruskeat sääret vilkkuivat tahdikkaasti, tiukasti käsi kädessä ja katse hetken juhlavuutta kuvastavana pojat marssivat kymmentuhantisen yleisön osoittaessa riemuiten suosiotaan. He olivat nyt ensimmäisen kerran »liiton töissä», suuressa edustustehtävässä. Seuraavassa liittojuhlassa nämä pojat ovat jo miesten riveissä ja silloin he tekevät jo muutenkin miesten töitä.

Poikien voimisteluohjelma oli monivaiheinen ja hauska. Alla näemme junaleikin parhaassa menossa — veturi on jo piipannut ja juna lähtee puksuttaen liikkeelle.

POIKIEN LOISTOTEMPAUS

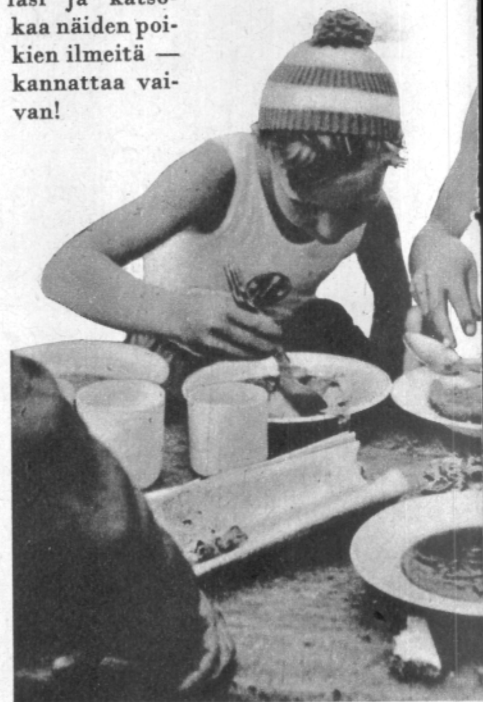

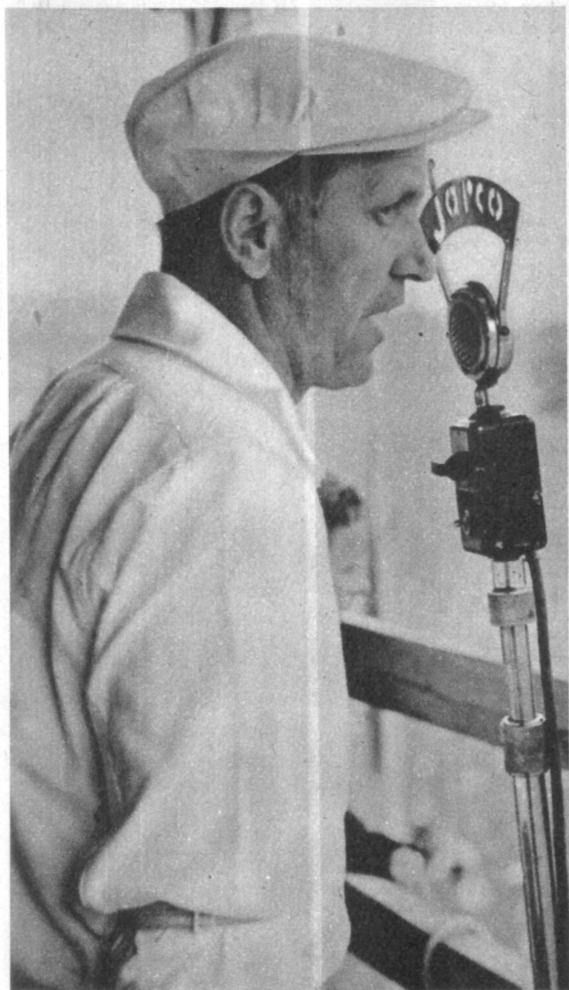
Punaiset ja siniset pallokepit antoivat poikien yhteisesitykselle rattoisan sävyn. Kun kymmenentuhatta palloa heilahti tai pyörähti samalla hetkellä ja samansuuntaisesti ilmassa, niin katsomo räjähti aina suosionosoituksiin. Kerta kaikkiaan: poikien loistotempaus.

Ottakaa esille Veikon polttolasi ja katsokaa näiden poikien ilmeitä — kannattaa vaivan!

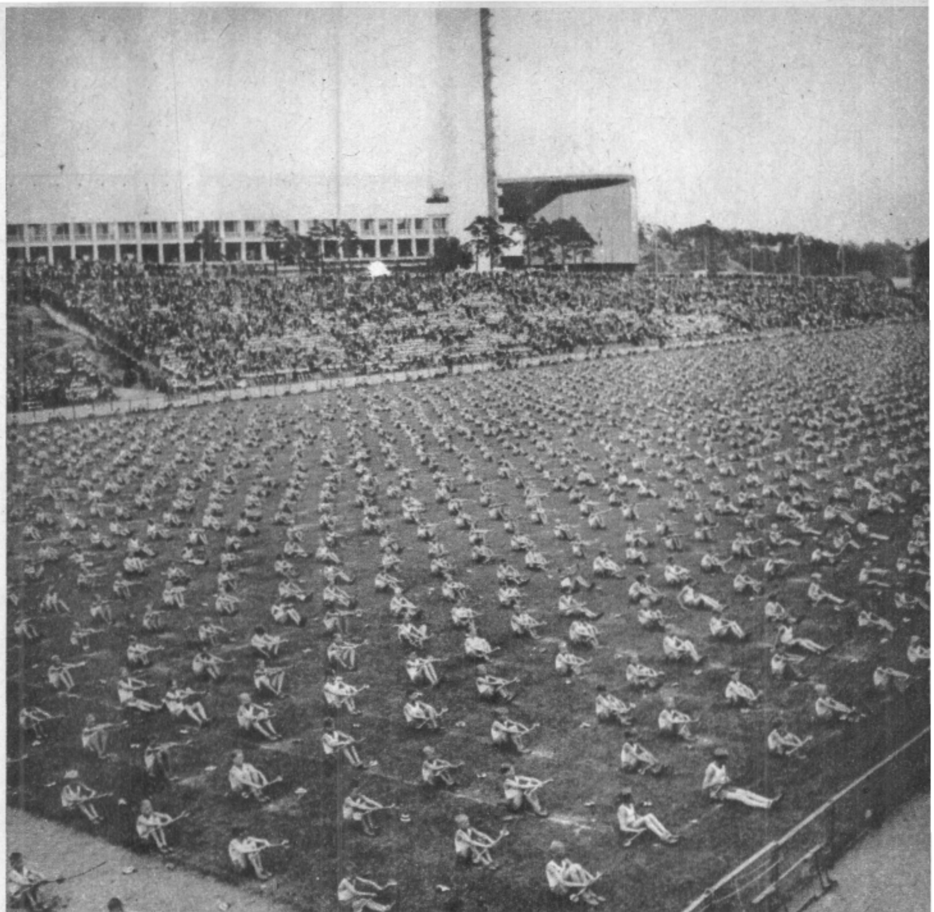

Toivo Määttä — poikien voimisteluohjelman laatija ja johtaja.

Olipa loistosattuma! Ihan pitää sormetkin nuolla. Huomatkaa: pallokepit ovat tallella housun vyötärössä.

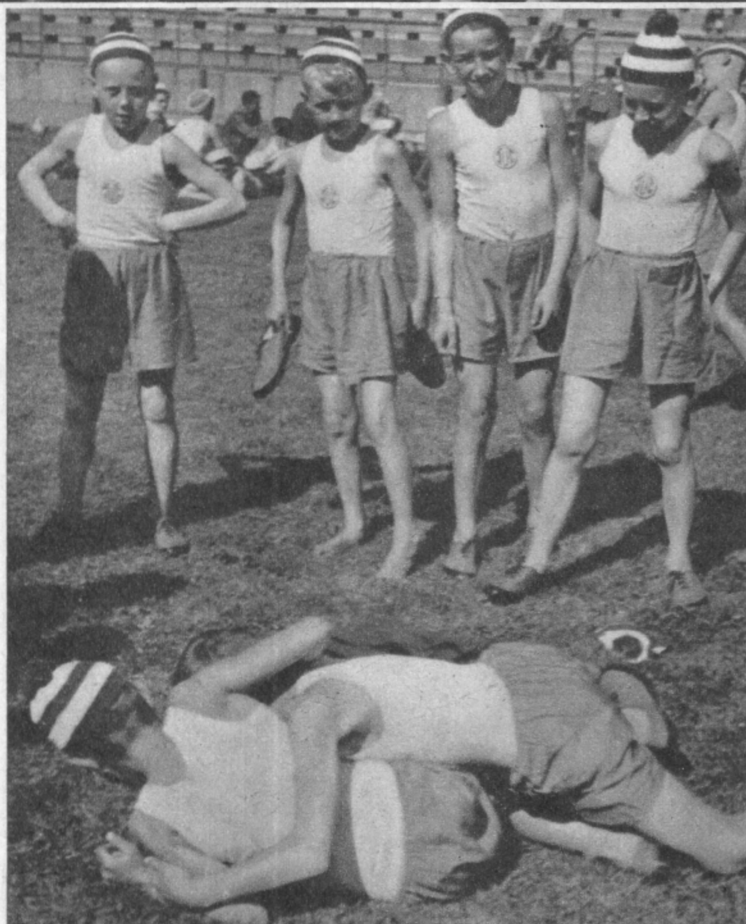

Lepotaukoko? Eihän toki — ohjelma jatkuu, vaikka pojat istuvat. Kun yksi poika ottaa sinivalkoisen pipolakin päästään ja pistää sen viereensä nurmikolle, niin se ei näytä juuri miltään — mutta kun 5 000 poikaa tekee saman pienen liikkeen yht'aikaa, on vaikutus ihmeellinen.

Ihmeellinen hetki nuorten päivänä Stadionin ja Pallokentän vaiheilla. Messukentän äänenvahvistajat kuuluttavat: »Tytöt huomio! Valmistautukaa — hetken kuluttua on teidän vuoronne.» Kahta komennusta ei tarvita. Tytöt ovat valmiina. Pallokentän portin tienoilla syntyy huumaava kohina — suomenkielen kaikki murteet sulautuvat yhdeksi surinaksi — kukaan ei huuda, kaikki ovat levollisia, hyväntuulisia, nauravia. Siinä on yhtenä rykelmänä tuhansia onnellisia tyttöjä. He tietävät paikkansa ja tehtävänsä. Vähän hapuillaan, tähyillään, pitemmät nousevat varpailleenkin — siellähän se meidän ryhmä onkin. Rivit alkavat muodostua, luottavasti tartutaan lähimmän toverin käteen — vielä hetki, niin esiintymismarssi alkaa.

Kaikkien noiden punavalkoisten myssyjen alla toimii lapsen herkkä aivokoneisto, jonka puhtaalle muistilevylle piirtyy hetken väkevästä tunnelmasta aistimuksia ja kuvia, jotka voi helposti palauttaa mieleen vielä vuosikymmenien kuluttuakin. Stadionin suuren portin vaiheilla elivät liittojuhlan tytöt yhden voimakkaimmista elämyksistään.

Ovatko nämä sisarukset 12-vuotiaita? Ehkäpä, mutta voi olla niinkin, ettei heitä ollut vielä edellisen liittojuhlan aikana 12 vuotta sitten. Silloin olivat isä ja äiti voimistelurivistössä — nyt he ovat vetäytyneet syrjemmälle, vaikka osallistuvatkin seuran kaikkiin rientoihin. Ovatpa tulleet kolmanteen liittojuhlaankin. Ja kun he nyt nuorten loppumattomasta rivistöstä, tuhansien joukosta löytävät omat tyttönsä rinnakkain marssimassa ja voimistelemassa, niin . . .

— »Kuulehan äiti, ethän sinä pannutkaan minun taskuuni nenäliinaa . . .»

Sukupolvet vaihtuvat. Seuraavalla kerralla ovat tytöt naisten riveissä. Ja sivuun vetäytynyt entinen voimistelija kykenee vaivoin hillitsemään liikutustaan seuratessaan uuden polven rynnistystä.

Seis pojat! Painikilpailut pidetään Ratsastushallissa. — TUL:n painin jälkikasvu on turvattu. Huomatkaapa vain, miten vankkarakenteisia ja hyvävartaloisia vieressä seisovat »tuomarit» ovat.

Liittojuhlakilpailujen toimitsijoita oli useita satoja. Pääkaupunkilaisten lisäksi olivat tulessa yleensä kaikki maaseudun pätevimmät toimitsijavoimat. Jokainen tiesi tehtävänsä jo kuukausia etukäteen ja määrätyllä kellonlyönnillä oli jokainen myöskin paikalla. »Täällä on aivan kuin olympialaisissa — tuomareilla on kaikilla samanlainen pukukin», huudahti Stadionilla lauantai-iltana kansainvälisissä yleisurheilukilpailuissa muuan ihastunut katsoja.

Liittojuhlakilpailut

Vain muutamalla harvalla henkilöllä on selvä käsitys siitä, miten laaja ja monipuolinen TUL:n III Liittojuhlan kilpailutoiminta todellisuudessa oli. Jonkinlaisen käsityksen asiasta saa, kun tietää, että eri kilpailutilaisuuksia oli kaikkiaan 38. Varsinaiset kilpailupäivät olivat perjantai ja lauantai — aamulla kello 7 aloitettiin ja yöllä kello 24 lopetettiin. Esimerkkinä kilpailutoiminnan laajuudesta sopii vielä mainita, että perjantaina puolen päivän aikaan oli yhtaikaa käynnissä toistakymmentä kilpailua eri puolilla Helsinkiä. Toisin sanoen: pääkaupungin kaikki urheilulaitokset olivat käytössä.

Liittojuhlakilpailujen pohjana oli kaksi linjaa: 1) kansalliset kilpailut kaikilla niillä aloilla, joissa kesäaikana voidaan kilpailut järjestää ja 2) tärkeimmillä aloilla kansainväliset kilpailut, joihin osanotto oman liiton jäseniltä etukäteen rajoitettiin. Kansainvälisiä kilpailuja järjestettiin yleisurheilussa, jalkapallossa, painissa, nyrkkeilyssä, pyöräilyssä ja voimistelussa.

Juhlavalmistelujen eräs keskeisimpiä ja samalla vaikeimpia tehtäviä oli kilpailusuunnitelman laatiminen. Kilpailuvaliokunta teki pontevasti valmistelutyötä yli puolen vuoden ajan. Suunnitelmia jouduttiin muuttamaan moneen eri otteeseen, mutta vähin erin suuri organisaatio kiteytyi. Kullekin kansainväliselle suurkilpailulle oli varattava oma aikansa ja paikkansa — ja päiviä oli vain kaksi! Siinä sitä oli sovittelemista ja muokkaamista. Eri alojen intressit törmäsivät usein lujastikin yhteen, mutta yhteinen hyvä kuitenkin aina saneli ratkaisut. Myös suurille kansallisille

Zenitin maalivahti Leonid Ivanov oli äärimmäisen nopealiikkeinen ja kimmoisa. Mittaa ei miehellä ollut erikoisesti, mutta kimmoisuudellaan ja venyväisyydellään hän pystyi hallitsemaan tilanteen.

Perin harvoin on minkään urheilutilaisuuden alkamishetkeä odotettu sellaisella jännityksellä kuin III Liittojuhlan ensimmäisen kansainvälisen jalkapallo-ottelun TUL—Neuvostoliitto. Suomalaista jalkapalloa on viime vuosien aikana paljon moitittu. Eikä suinkaan aiheetta. Se on saanut maistaa tappion karvaan kalkin toisensa jälkeen. Neuvostoliittoa edusti leningradilainen Zenit-seuran joukkue, joka kuuluu maan parhaisiin. TUL:n joukkuekin oli, ennakolta arvioiden, melko luja. Tässä joukkueet marssivat kentälle, vasemmalla TUL:n, oikealla Neuvostoliiton pelaajat. Joukkueen kapteenit vaihtoivat »pukettia» ennen ottelun alkua.

JALKAPALLO

Kaksi kansainvälistä jalkapallo-ottelua ja lisäksi kansallinen piirikuntajoukkueitten välinen cup-kilpailu sisältyi liittojuhlan kilpailuohjelmaan. Cup-kilpailu suoritettiin kaikessa hiljaisuudessa, mutta kansainväliset ottelut herättivät huomiota sitäkin enemmän.

Perjantaina 28. 6. suoritettiin ottelu TUL:n liittojoukkueen ja Zenitin joukkueen kesken, jolloin samalla lyötiin uusi katsojaennätys Suomessa: 21 571 lippunsa lunastanutta oli toteamassa kuinka Zenit voitti TUL:n liittojoukkueen 5—0, puoliaika 2—0. Ottelu oli vauhdikas ja mielenkiintoinen. Venäläiset olivat sekä teknillisesti että taktillisesti luokkaa parempia kuin parhaansa yrittäneet TUL:n pojat.

Viimeisenä juhlapäivänä, 30. 6., suoritettiin kaupunkiottelu Leningrad—Tukholma, jossa Tukholmaa edusti pääasiassa toisen divisioonan parhaista pelaajista koottu joukkue, mukana muutamia ensimmäisenkin divisioonan miehiä. Peli oli äärimmäisen raju ja kova. Venäläiset voittivat ottelun tuloksella 4—0, puoliaika 2—0. Jälleen lyötiin uusi yleisöennätys: 22 085 maksanutta.

---

kilpailuille oli varattava mahdollisimman rauhoitettu aika ja paikka. Sillä yleisön jakautumista ja mukavuutta oli aina tarkoin harkittava. Tietysti yhteensattumia ei voitu välttää kilpailujen suuren lukumäärän vuoksi, mutta mahdollisimman suureen joustavuuteen pyrittiin.

Monien tutkimusten ja pohtimisten jälkeen ohjelma vahvistettiin ja niin perusteellista ja tiivistä työtä oli kilpailuvaliokunta tehnyt, ettei laajaan ohjelmaan tarvinnut tehdä ainoatakaan poikkeusta. Kukin kilpailu alkoi täsmälleen ohjelmassa määrättynä aikana ja päättyi suunnilleen aikataulun mukaisesti.

Kuvia ottelusta TUL—Neuvostoliitto. Yläkuvassa joukkueiden kapteenit vaihtavat kukkasia ja erinomainen venäläinen erotuomari Ilja Averkin seisoo vieressä tarkastaen toimitusta.

Vieressä: Zenitin vasen välihyökkääjä Feodorov ja TUL:n puolustaja kamppailevat pallosta.

Alakuvassa: Lennokas tilanne keskikentällä. Zenitin erinomaisesti pelannut keskustuki Vladimir Lemešev on päällään katkaissut suomalaisten hyökkäyksen.

Kuvista saa hyvän käsityksen ottelua seuraamassa olleen yleisön paljoudesta.

»Jalkapallossa käy useimmiten niin, että parempi voittaa», tuumivat TUL:n pojat ottelun jälkeen. Muuta sanomista ei ollut. Vakava ilme on pelaajilla vieläkin, vaikka ottelun päättymisestä on kulunut jo muutama minuutti.

URHEILUN HISTORIAA

Neuvostoliiton ja Ruotsin ensimmäinen jalkapallokosketus tapahtui TUL:n III Liittojuhlan viimeisenä tilaisuutena sunnuntaina 30. 6. 46. Perin historiallinen tapaus siis. Oikealla on »idän ja lännen» ensimmäinen kädenpuristus juuri tapahtunut ja Tukholman joukkueen kapteeni (oikealla) valitsee kenttäpuolen erotuomari Gösta Vickströmin suoritettua teikkauksen.

Vasemmalla: Jännitystä saattaa havaita Tukholman poikien ilmeissä, kun he odottelevat ottelun alkamista.

Rajua kamppailua oli ottelu Leningrad—Tukholma. Kumpikin joukkue pyrki äärimmäisen tarkkaan vartioimispeliin. Tässäkin kuvassa kolme »paria» on kuin yhteen kytkettynä.

KANSALLINEN CUP-KILPAILU

Kansalliset jalkapallo-ottelut liittojuhlassa olivat piirikuntajoukkueitten keskeisiä. Cup-kilpailuun osallistui kaikkiaan kahdeksan joukkuetta, joista Varsinais-Suomen joukkue vei kunniakkaan liittojuhlavoiton Auran rannoille. Ottelut suoritettiin pääasiassa Velodromilla, joten ne jäivät melko vähäiselle huomiolle.

Ottelulista muodostui tuloksiltaan seuraavaksi:

Varsinais-Suomi—Porvoo 8—3 (4—0).
Tampere—Etelä-Saimaa 3—0 (2—0).
Kyminlaakso—Satakunta 2—0. (Varsinainen peliaika päättyi 1—1 ja jatkoajan tulos oli sama. Uusintaottelussa sitten Kyminlaakso voitti 2—0.)
Helsinki—Pohjanmaa 3—2 (1—0).
Kyminlaakso—Tampere 5—1 (2—0).
Varsinais-Suomi—Helsinki 4—2 (4—1).
Varsinais-Suomi—Kyminlaakso 6—1 (3—1).

Niinkuin ottelulistasta havaitaan, oli Varsinais-Suomi kaikissa otteluissaan melko ylivoimainen. Voittaneessa joukkueessa pelasivat seuraavat miehet: Lillunen, Salmi, Laine, Suojanen, Niemi, Grönroos, Ruokonen, Salokangas, Vihermaa, Vaihela ja Möller.

PESÄPALLO

Pesäpallossa suoritettiin kahdeksan piirikuntajoukkueen keskeinen cup-kilpailu, jonka eri ottelut päättyivät seuraavasti:

Häme—Pohjanmaa 14—12,
Helsinki—Etelä-Saimaa 15—0,
Keski-Suomi—Varsinais-Suomi 8—7,
Tampere—Länsi-Uusimaa 22—3,
Tampere—Keski-Suomi 5—1,
Helsinki—Häme 12—2,
Helsinki—Tampere 8—0.

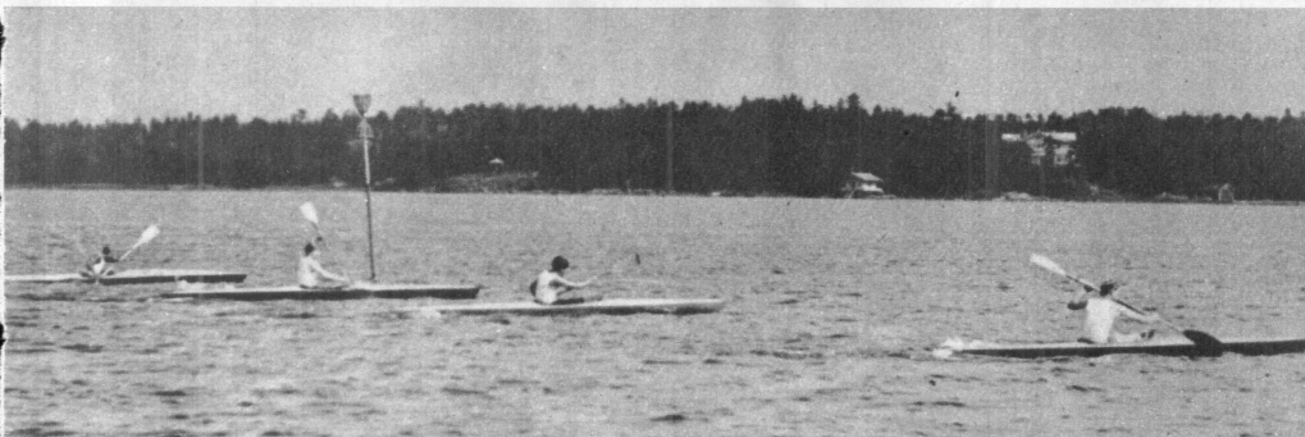
Kilpailun siis voitti Helsingin piirikuntajoukkue.

KORI- JA KÄSIPALLO

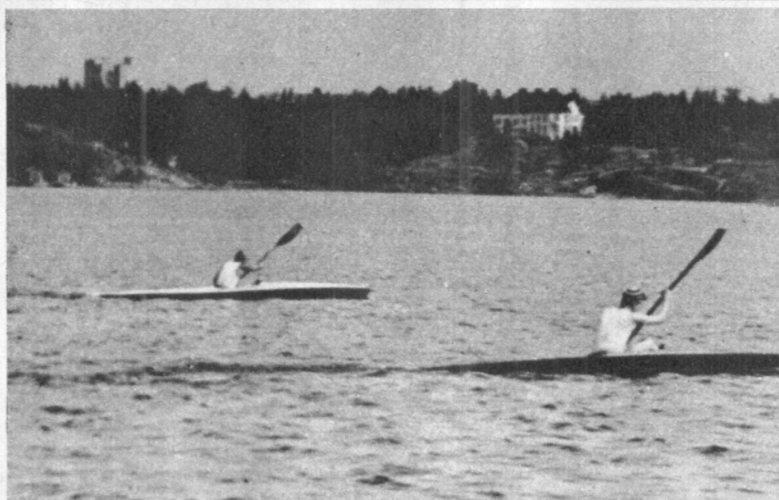
Koripallossa suoritettiin vain kaksi ottelua. Miesten ottelussa Helsinki—Maaseutu olivat helsinkiläiset ylivoimaisia ja voittivat ottelun tuloksella 35—20 (19—5). Naisten ottelu päättyi niinikään Helsingin voittoon, sillä Maaseutu ei pystynyt tasaväkiseen kamppailuun. Peli päättyi 16—4 (8—4).

Liittojuhlan käsipallo-ottelussa olivat vastakkain Varsinais-Suomen ja Helsingin joukkueet. Turkulaiset osoittautuivat ylivoimaisiksi ja voittivat ottelun 10—4 (5—2).

Yläkuvassa: Tiukka kamppailu käynnissä melonnassa matkan keskivaiheilla.

Vieressä: Loppuratkaisu alkaa. Pojat ovat vielä suunnilleen tasoissa.

Alhaalla: Tiukka kaksinkamppailu käynnissä.

MELONTA- JA PURJEHDUSKILPAILUT

Melontakilpailut suoritettiin Soutustadionilla. Melonta on ollut liiton ohjelmassa vasta hieman toista vuotta. Osanottajia oli kuitenkin melko runsaasti huomioon ottaen, että vain neljä seuraa oli lähettänyt edustajansa liittojuhlakilpailuihin.

Tulokset: miesten 1000 m: 1) Erkki Piiparinen, TMV, 5.29,1. 2) Into Myrsky, Airiston Melojat, 5.37,1. 3) Heikki Järvelä, TMV, 5.44,2. 4) Harry Ahlfors, TMV, 5.50,4. 5) Unto Kaskinen, AM, 5.54,5. — Alle 18-v. 500 m: 1) Heikki Ojala, TMV, 2.55,1. 2) Mauri Talsi, TMV, 2.56,1. 3) Sulo Mehtäläinen, Hels. Jyry, 2.56,2. 4) Jorma Heikkinen, Hels. Jyry, 2.57,4. 5) Hannes Arokari, TMV, 3.09,5. — Naisten 500 m: 1) Airi Lahti, TMV, 3.19. 2) Leila Laine, TMV, 3.22. 3) Kirsti Manner, TMV, 3.22,4. 4) Leena Manner, TMV, 3.29. 5) Aino Väisänen, TMV, 3.41,1. — 4 × 250 m: 1) Työväen Mela-Veikot 5.17. 2) Helsingin Jyry 5.50.

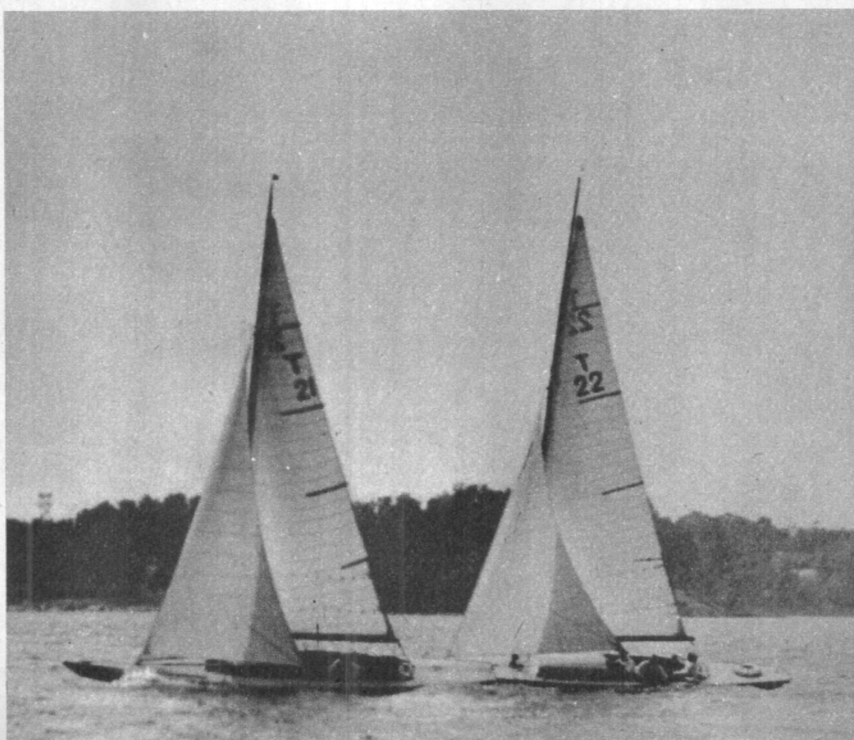
Purjehduskilpailut, jotka suoritettiin lauantaina 29. 6. Kruunuvuorenselällä, muodostuivat osanotoltaan varsin komeiksi, sillä osanottajia oli joukon kolmattakymmentä venettä Helsingistä, Kotkasta ja Turusta, joukossa eräitä aivan uusiakin veneitä. Matka oli 15 meripeninkulmaa ja sää melko hyvä. Kilpailu sijoituksista oli parissa luokassa erittäin tiukka loppuun saakka. Tulokset·

Luokka 15 m²: 1) Tuuletar, A. Välisaari, HTPS, 3.45,17. 2) Tuili, V. Tuuri, HTPS, 3.46,09. 3) Zea, A. Gerlin, HTPS, 4.12.08.

Luokka 22 m²: 1) Manito, H. Kanervo, TTPS, 3.31.13. 2) Hai IV, V. Väinölä, HTPS, 3.37.28. 3) Sirkka, TTPS, 3.37.46. 4) Tysse, A. Ahlamaa, HTPS, 3.37.48. 5) Pingvin, T. Alen, HTPS, 3.38.48. 6) Defyr, O. Salminen, TTPS, 3.39.13. 7) Ranger, J. Salmi, HTPS, 4.04.04. 8) Tossu, V. Alen, HTPS, 4.23.25. 9) Satu, U. Halen, TTPS, 4.25.25.

Luokka 30 m²: 1) Anja, O. Nurmi, TTPS, 3.31.47. 2) Omar, V. Martelius, HTPS, 3.55.56. 3) Essu, H. Muinonen, HTPS, 3.59.51. 4) Pärlan, U. Saukkonen, TTPS, 4.19.52.

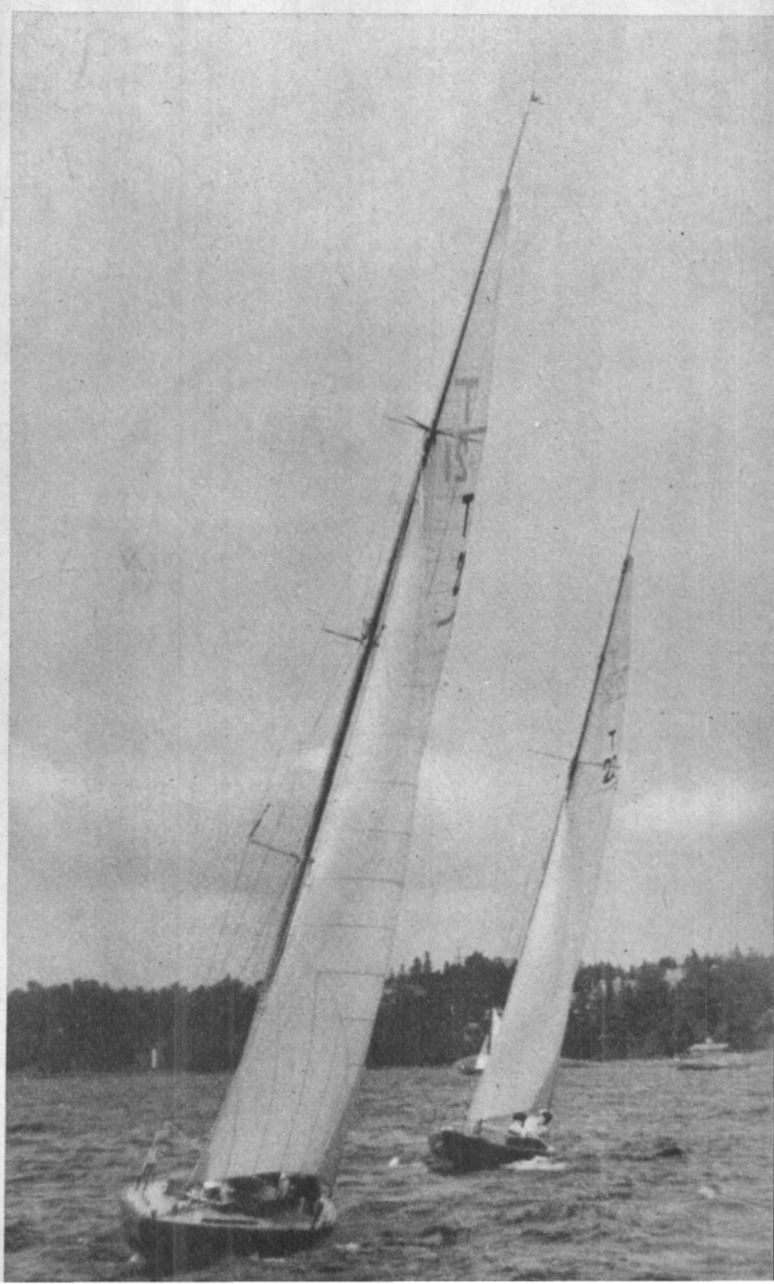
Hai-luokka: 1) Merilokki II, T. Rajala, Kotkan Kisailijat, 3.52.37. 2) Sirpa, O. Vuorinen, TTPS, 3.55.56. 3) Hairi, N. Lindberg, TTPS, 4.01.37. 4) Pimpa, E. Salonen, TTPS, 4.18.48. 5) Haijale, R. Uro, TTPS, 4.21.06. 6) Timpa, K. Vahtera, TTPS, 4.24.58.

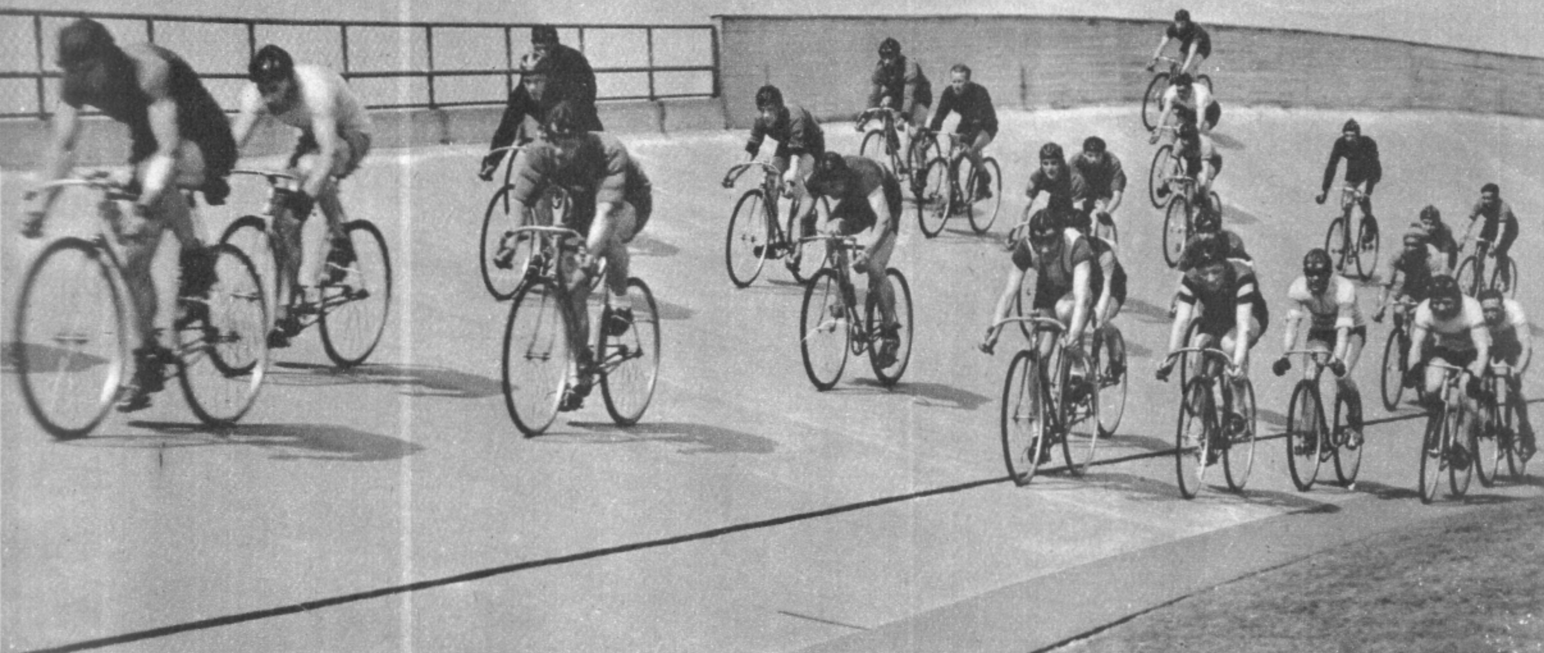

Viereisellä sivulla ylhäällä kuva hetkestä, jolloin ryhmä veneitä on juuri valmistautumassa purjehtiakseen lähtöpaikalle. Alakuvassa kolme venettä on saapunut kääntöpaikalle melkein yhtaikaisesti.

Ylhäällä pohjoismaisten 22 m^2 veneiden lähtö kilpailutaipaleelle. Alakuvassa näkyy uljasta viivojen kauneutta kilpailun ollessa juuri käynnissä.

PYÖRÄILYKILPAILUT

Ratapyöräilykilpailut muodostuivat erikoisen loisteliaiksi sen vuoksi, että niihin osallistuivat ranskalaiset mestariajajat William Nanini ja Raymond Hannard sekä Suomessa aikaisemminkin menestyksellisesti kilpaillut ruotsalainen Sture Jonsson. Yleisöäkin oli Velodromilla näitä kilpailuja seuraamassa erittäin runsaasti. Ja kävikin niin, että vieraat voittivat kaikki liittojuhlan kansainväliset ajot. Tulokset:

1 km:n aika-ajo: 1) William Nanini, Ranska, 1.17,4. 2) Onni Kaslin, HVV, 1.17,5. 3) Sture Johnsson, Ruotsi, 1.17,7. 4) Raymond Hannard, Ranska, 1.18,4. 5) E. Jalonen, Toukolan Teräs, 1.20,5, 6) M. Suomalainen, HTL, 1.21,1. 7) K. Lahtinen, HTPV, 1.21,6. 8) K. Järvinen, Toukolan Teräs, 1.22,0. 9) K. Silander, HVV, 1.23,3. 10) E. Koivunen, HTL, 1.23,5.

Kansainvälinen sprintteriottelu: 1) William Nanini. 2) Raymond Hannard.

Kansainvälinen pudotusajo: 1) Sture Johnsson. 2) E. Koivunen. 3) K. Silander.

Kansainvälinen tasoitusajo: 1) Sture Johnsson. 2) E. Jalonen. 3) M. Suomalainen.

Kansainvälinen 25 kierroksen pariajo: 1) Nanini—Hannard 14 pist. 2) Jalonen—Suomalainen 12 pist. 3) Lahtinen—Kasslin 8 pist.

Kansallinen 1 kierroksen erääjo: 1) R. Saisio, HVV. 2) K. Järvinen. 3) S. Stenström, Toukolan Teräs.

Kansallinen 10 kierroksen pisteajo: 1) Tuure Niininen, Turun Toverit, 30 pist. 2) R. Saisio 12 pist. 3) Veikko Kauppinen, HTL, 9 pist.

Kansallinen 25 kierroksen pariajo: 1) T. Niininen, TuTo—O. Vainikainen, TuVo, 17 pist. 2) Järvinen — Stenström, ToTe, 10 pist. 3) V. Jokela — P. Jokinen, TuPy, 8 pist.

Nuorten kansallinen ajo tuntemattomalla matkalla: 1) H. Törn, HVV. 2) Veikko Kauppinen, HTL. 3) A. Lehtonen, TuVo.

Maantieajo suoritettiin 100 km:n matkalla, paitsi C-luokassa, jonka miehet ajoivat 50 km. A-luokan kilpailusta muodostui erittäin tiukka ja se ratkesi vasta loppukirissä puolella pyörän mitalla Erkki Jalosen voittaessa. Maantieajon tulokset:

A-luokka: 1) Erkki Jalonen, Toukolan Teräs, 2.49.18. 2) Toivo Niininen, Turun Toverit, 2.49.18. 3) V. Kasslin, HVV, 2.49.18. 4) O. Niemi, Tampereen Yritys, 2.49.18. 5) E. Koivunen, HTL, 2.49.18. 6) E. Ampuja, Vanhankylän Elo, 2.49.18,2. 7) S. Nieminen, Lahden Kaleva, 2.49.18,2. 8) V. Liimatainen, HTPV, 2.49.18,3. 9) T. Aaltonen, Turun Voima, 2.49.19. 10) E. Backman, Lohjan Louhi, 2.52.44.

B-luokka: 1) T. Pellinen, HTPV, 2.49.46. 2) E. Karjalainen, Karkkilan Sisu, 2.53.29. 3) P. Hietanen, Tampereen Kilpa-Veljet, 2.53.29. 4) V. Mäkelä, HPK, 2.53.29. 5) R. Häggström, Helsingin Visa, 2.53.29. 6) E. Häsä, Enson Koitto, 2.53.29. 7) A. Karlsson, Turun Toverit, 2.53.31. 8) P. Laiho, Helsingin Visa, 2.53.31. 9) S. Koskinen, Karkkilan Sisu, 2.53.31. 10) E. Salminen, Lahden Kaleva 2.53.31.

C-luokka: 1) A. Virtanen, Helsingin Visa, 1.24.11. 2) B. Andersson, Tolkisten Hercules, 1.24.12. 3) J. Eloranta, Pyhtään Voima, 1.24.16. 4) J. Friberg, HVV, 1.28.25. 5) H. Laitinen, Porvoon Veikot, 1.28.26.

Palkintomiehet »kunniapallilla». Vasemmalla ylhäällä (vasemmalta): Erkki Jalonen, Onni Kasslin, W. Nanini, Sture Johnsson ja Raymond Hannard. Oikealla ylhäällä (vasemmalta): nuorten sarjan ajajat: V. Kauppinen, H. Törn ja A. Lehtonen.

Vieressä: Kaksi ranskalaista sprintteriä. Liittojuhlan 100 metrin voittaja Bailly kantaa pyöräilijöiden pikamatkan voittajan Naninin pyörää. Pojat ovat iloisella päällä hyvän menestyksen johdosta. Ylhäällä: 1 kierroksen eräajon palkintomiehet (vasemmalta): K. Järvinen, R. Saisio ja S. Stenström.

100 km:n maantieajon loppukamppailu oli äärimmäisen tiukka, sillä 5 miestä tuli samalla ajalla maaliin ja kolme seuraavaa vielä vain kolme sekunnin kymmenesosaa voittajasta jäljessä. Kuvassa ylhäällä voittaja pinnistää juuri viimeistä metriä ja seuraavat miehet muutamia ratkaisevia senttejä jäljessä. Alhaalla vasemmalla: Väsynyt, mutta onnellinen 100 km:n voittaja Erkki Jalonen ottaa vastaan onnitteluja. Alhaalla oikealla: B-luokan ylivoimainen voittaja Tyko Pellinen selvittelee uteliaille »kuinka se oikeastaan kävi».

Vasemmalla: Moottoripyöräilijäin komea ryhmä kokoontuneena hieman ennen lähtöhetkeä Messukentällä viimeiseen tarkistustilaisuuteen.

Alhaalla vasemmalla: Matkalle lähdön loppuvaiheita. Lähtöön on enään aikaa puoli minuuttia ja miehet polkaisevat juuri käynnistinkampea.

Alhaalla oikealla: Naismotoristi Eila Nyman hymyilee iloisesti ennen raskaan taipaleen alkua. Hän ajoi reippaasti matkan loppuun, joskin sulkeutui kilpailusta hieman ennen maalia.

MOOTTORIPYÖRÄKILPAILU

Muiden ennätysten ohella lyötiin III Liittojuhlassa myöskin moottoripyöräkilpailujen ennätys Suomessa kahdessakin suhteessa: osanottonsa puolesta kilpailu oli suurin, mitä Suomessa on koskaan järjestetty, sillä 114 ilmoittautuneesta lähti matkalle 93, ja ajosääntöjensä puolesta se oli niin tiukka, ettei vastaavaa ole meillä aikaisemmin ollut. Matkan pituus oli 207,26 kilometriä. Vanhat, sotaa edeltäneeltä ajalta tunnetut tekijät, selviytyivät nytkin yleensä kärkitiloille, mutta alokassivuvaunusarjassa teki U. Järvinen yllätyksen ajaen koko kilpailun parhaan tuloksen. Tulokset:

Yleinen soolosarja: 1) U. Sorakorpi 167 pist. 2) R. Grönroos 579 p. 3) P. Hankaniemi 959 p. 4) S. Levander 1113 p. 5) V. Lahti 1441 p. 6) V. Purtilo 1510 p. 7) T. Hamberg 1558 p. 8) A. Hietanen 2650 p. 9) S. Hagberg 3469 p.

Yleinen sivuvaunusarja: 1) S. Saikkonen 290 p. 2) A. Vuorio 4309 p.

Alokkaitten soolosarja: 1) A. And 293 p. 2) E. Lehtimäki 588 p. 3) N. Ryhänen 589 p. 4) R. Pajunen 832. 5) O. Tammi 921. 6) Hj. Snellman 1042. 7) A. Oksanen 1174. 8) V. Taivassalo 1194. 9) M. Metsävuori 1306. 10) O. Saarinen 1386. 11) U. Liimatainen 1460. 12) T. Liljeström 1701. 13) V. Saarinen 1858. 14) V. Metsälä 1868. 15) E. Hietanen 2039. Kilpailun ainoa naisajaja Eila Nyman oli sarjassa 30.

Alokkaitten sivuvaunusarja: 1) U. Järvinen 94 p.

KOLM
NYRKKI

Stadionin eteläkaarteeseen rakennettiin kolme kehää. Kuvamme on otettu Stadionin tornista.

Liittojuhlan nyrkkeilykilpailujen kansainväliset osanottajat.

Hanukajev voitti Reino Nybergin perin tasaväkisessä ottelussa 2—1. Tummapintainen kelloseppä on sydämestään iloinen voitostaan.

Kärpässarjan ottelu Gabriel Hanukajev—Ville Kuusinen.

Norjalaiset Johnsson, Röisland, Vold ja ruotsalainen Blom.

Kääpiösarjassa Ivan Avdejev voitti Arvo Ouvisen 3—0. Venäläinen Edvard Aristakov (valkohousuinen) voitti höyhensarjassa H. Saalastin 3—0.

Liittojuhlan kilpailuvaliokunnan ensimmäisestä kokouksesta alkaen oli selviö, että nyrkkeilykilpailut tullaan järjestämään kansainvälisinä ja mahdollisimman komeina. Kilpailukutsut lähetettiin Neuvostoliittoon, kaikkiin Skandinavian ja useihin Euroopan maihin.

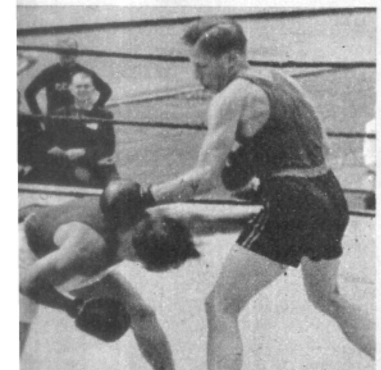
Kilpailupaikan valinta tuotti paljon päänvaivaa. Messuhalli arvioitiin liian pieneksi. Löytyipä kuitenkin onnellinen ratkaisu: Stadionin eteläkaarteeseen rakennetaan kolme kehää — sinne sopii 20000 ihmistä. Ja niin kävi, että sekin oli käydä ahtaaksi. Sillä pääkatsomon portitkin oli avattava. Perjantai-iltana kansainvälisten ottelujen aikana oli Stadionin koko eteläkaarre ylintä penkkiriviä myöten täynnä. Paikka osoittautui muutenkin kaikin puolin sopivaksi: kaikilta tahoilta oli hyvä näköala ja taivaan laen alle mahtui ääntä vaikkapa vieläkin enemmän.

Neuvostoliitosta tuli 11 nyrkkeilijää, Norjasta 3 ja Ruotsista 2. Siis varsin edustava kansainvälinen osanotto. Palkintoluettelo puhuu selvää kieltä: venäläiset voittivat kaikki sarjat.

Kuhunkin sarjaan järjestettiin neljä miestä — omia poikia kutsuttiin tarpeen mukaan. Muutamissa sarjoissa oli kolmekin omaa poikaa, toisiin mahtui vain yksi.

Ottelut olivat tasaväkisempiä kuin palkintoluettelo osoittaa. Suomalaisista Nyberg, Ask, Iskanius ja Lundell olivat perin lähellä voittoa. Heidän ottelunsa päättyivät 2—1, ja kaikissa tapauksissa julistettiin venäläinen voittajaksi.

Lää
Soin
näy

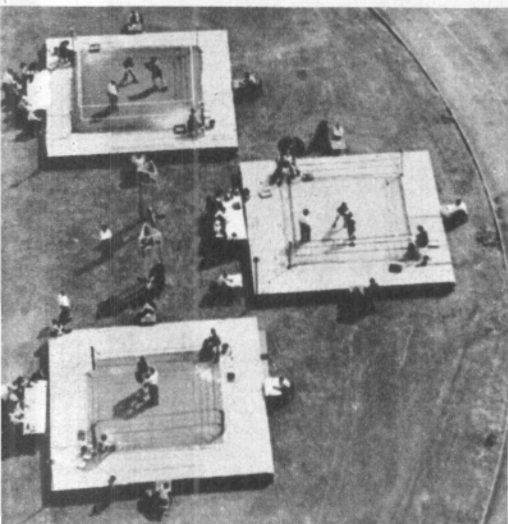

Norjalainen Ole Röisland (valkopaitainen) voitti Helge Suomisen 3—0.

EN KEHÄN
EILYKILPAILUT

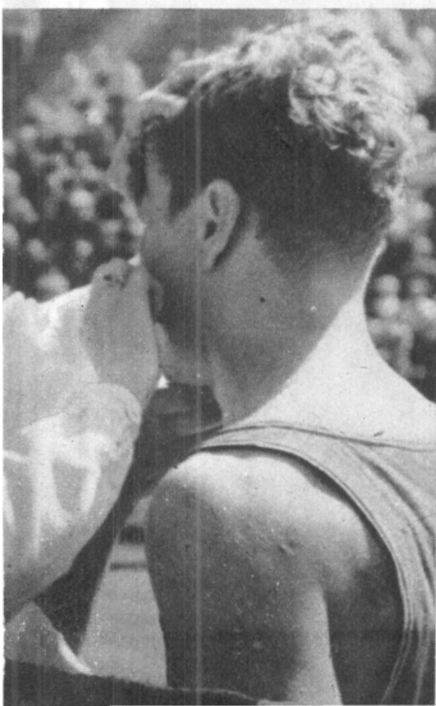

Eräs liittojuhlan suurotteluista oli kääpiösarjassa Ivan Avdejevin ja Elis Askin yhteenotto. Tasaväkisen ottelun voitti venäläinen 2—1. Kehätuomari on Usko Ronkanen.

Venäläinen Anatol Greiner voitti perin niukasti Veikko Iskaniuksen 2—1.

ärin naispuolinen apulainen ja kehätuomari i Andersin toteavat yksimielisesti, jotta ei ä pahalta — ottelu saa jatkua.

Kansainvälisten kilpailujen palkintoluettelo:

Kärpässarja: 1) Gabriel Hanukajev N-liitto, 2) Reino Nyberg HeTa, 3) S. Rinta Tampereen Yritys, 4) Ville Kuusinen HTN.

Kääpiösarja: 1) Ivan Avdejev N-liitto, 2) Elis Ask HeTa, 3) Arvo Ouvinen HeTa, 4) Yrjö Heino Tampereen Yritys.

Höyhensarja: 1) Knajasev N-liitto, 2) Edvard Aristakov N-liitto, 3) Yrjö Anttila Hyvinkään Ponteva, 4) Harri Saalasti Kymin Veikot.

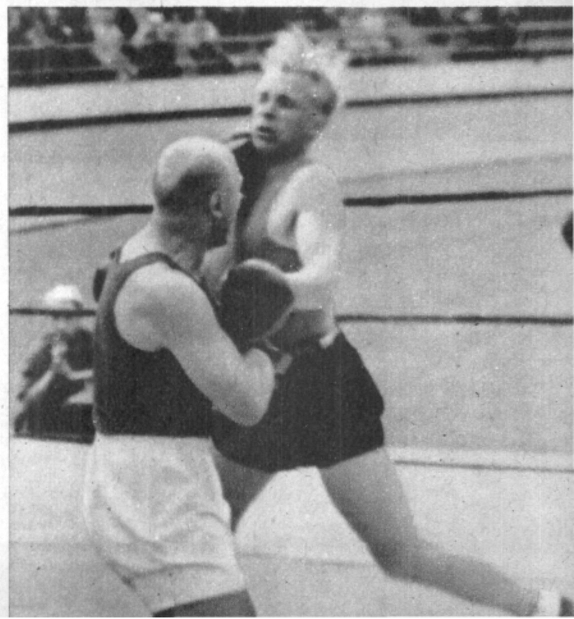
Kevytsarja: 1) Anatol Greiner N-liitto, 2) Veikko Iskanius Metsolan Kiri, 3) Conni Blom Ruotsi, 4) Erik Vold Norja.

Välisarja: 1) Sergei Šerbakov N-liitto, 2) Ole Röisland Norja, 3) Helge Suominen Salon Vilpas, 4) Aarno Laaksonen Salon Vilpas.

Keskisarja: 1) Jevgeni Ogurengov N-liitto, 2) Roman Kariste N-liitto, 3) Tor Karlsson Ruotsi, 4) Aatos Lundell Turun Toverit.

Raskas keskisarja: 1) Vasil Tshudinov N-liitto, 2) Viktor Stepanov N-liitto, 3) Björn Johnsson Norja, 4) S. Valden Valkeakoski.

Raskassarja: 1) Nikolai Korolev N-liitto, 2) Paavo Matsson HeTa, 3) Toivo Schildt Popinniemen Ponnistus, 4) A. Laitinen Hyvinkään Ponteva.

Neuvostoliiton joukkueen ankkuri Nikolai Korolev antaa ratkaisevan iskun Schildt'in leukaan — hetkistä myöhemmin oli peli selvä.

Nyrkkeilijäin ryhmä juhlakulkueessa.

Helsingin Tarmon Tauno Rinkinen voitti 28-miehisen kevyen sarjan.

Nyrkkeilykilpailuihin osallistui kaikkiaan 136 miestä, joista kansallisiin sarjoihin 104, jakautuen sarjoittain seuraavasti: kärpässarjaan 11, kääpiösarjaan 17, höyhensarjaan 12, kevyeeseen 28, välisarjaan 18, keskisarjaan 16, raskaaseen keskisarjaan ja raskaaseen sarjaan kumpaankin 1.

Kilpailut alkoivat perjantaina kello 9 aamulla ja jatkuivat lauantaina samaan aikaan. Kansalliset ottelut suoritettiin kolmessa kehässä.

Taistelu kärkitiloista oli kaikissa sarjoissa kiivas. Vain höyhensarjan voittaja Oras oli ylivoimainen. Tasaväkisyyden aiheutti se seikka, että kansainvälisiin otteluihin oli kutsuttu kaikkien sarjojen kärkimiehet. Kaksi raskainta sarjaa kuitenkin jäi odottamattoman heikoiksi — vain mies kummassakin. Tämä johtui osaksi yllättävistä poisjäämisistä — mm. molemmat raskaan keskisarjan kansainvälisiin otteluihin kutsutut eivät voineet saapua. Työesteiden takia joutui jäämään muistakin sarjoista useita tunnettuja tekijöitä pois.

Liittojuhlanyrkkeilyt olivat siitä huolimatta joka suhteessa ennennäkemättömän suuret pohjoismaissa: osanottajia ennätysmäärä, kolme kehää, tuomareita 36 — toimitsijoita melkein saman verran — yleisöä lähes 20 000 päätilaisuudessa. Kilpailut sujuivat joka suhteessa ennakolta laaditun ohjelman mukaisesti ja antoivat loistavan kuvan TUL:n nyrkkeilyn nykyhetken tasosta ja liiton kilpailutoiminnan järjestelytaidosta.

Porin Pyrinnön Hannes Oras voitti ylivoimaisimmin sarjansa: kolme ottelua — yhteensä 3 minuuttia.

Kehä- ja ylituomareita seuraamassa jotakin jännittävää loppuottelua. — Vasemmalta: Lindevall, Niemi, Nurmi, Lehtevä ja Mäkinen.

Lahden Kalevan Pentti Eloranta voitti välisarjan.

Suomen ainoa naisnyrkkeilytuomari rva Aune Niemi toimi kehän n:o 3 ottelujen järjestäjänä. Takana ylituomarit Eskelinen ja Vainio.

Kansallisten kilpailujen palkintoluettelo:

Kärpässarja: 1) M. Kangasniemi, Lamminpään Korpi, 2) E. Piispa, Helsingin Tarmo, 3) M. Tuunainen HTN, 4) V. Rantanen, Kajaanin Kuohu.

Kääpiösarja: 1) A. Qvist, Karihaaran Tenho, 2) K. Itäluoto, Tampereen Yritys, 3) O. Ahola, Kymintehtaan Kisa, 4) A. Mantere, Kymin Veikot.

Höyhensarja: 1) Hannes Oras, Porin Pyrintö, 2) L. Lindholm, HTN, 3) Lauri Kesseli, HeTa, 4) A. Mantere, KyVe.

Kevytsarja: 1) Tauno Rinkinen, HeTa, 2) K. Luostarinen, Puistolan Reipas, 3) O. Kivistö, Hyvinkään Ponteva, 4) Aatos Hjerp, Vuoksenniskan Vesa.

Välisarja: 1) Pentti Eloranta, Lahden Kaleva, 2) B. Lindberg, Helsingin Kotkat, 3) P. Koivuniemi, Järvenpään Isku, 4) A. Sjöman HeTa.

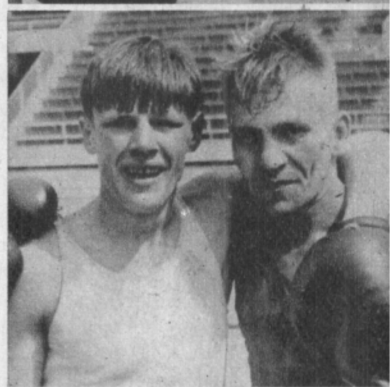
Keskisarja: 1) B. Lindholm, HeVisa, 2) M. Laine, Lahden Kaleva, 3) A. Koivulehto, Metsolan Kiri, 4) V. Leppänen, Tampereen Yritys.

Raskas keskisarja: 1) Matti Välli, Tampereen Yritys.

Raskassarja: 1) A. Brathwaite, Helsingin Visa.

Kärpässarjan voitti yllättäen Lamminpään Korven Matti Kangasniemi (valkopaitainen) — toiseksi tuli HeTa:n E. Piispa.

Kova pari: kääpiösarjan voittaja Kemin A. Qvist (valkopaitainen) ja toiseksi tullut Tampereen K. Itäluoto.

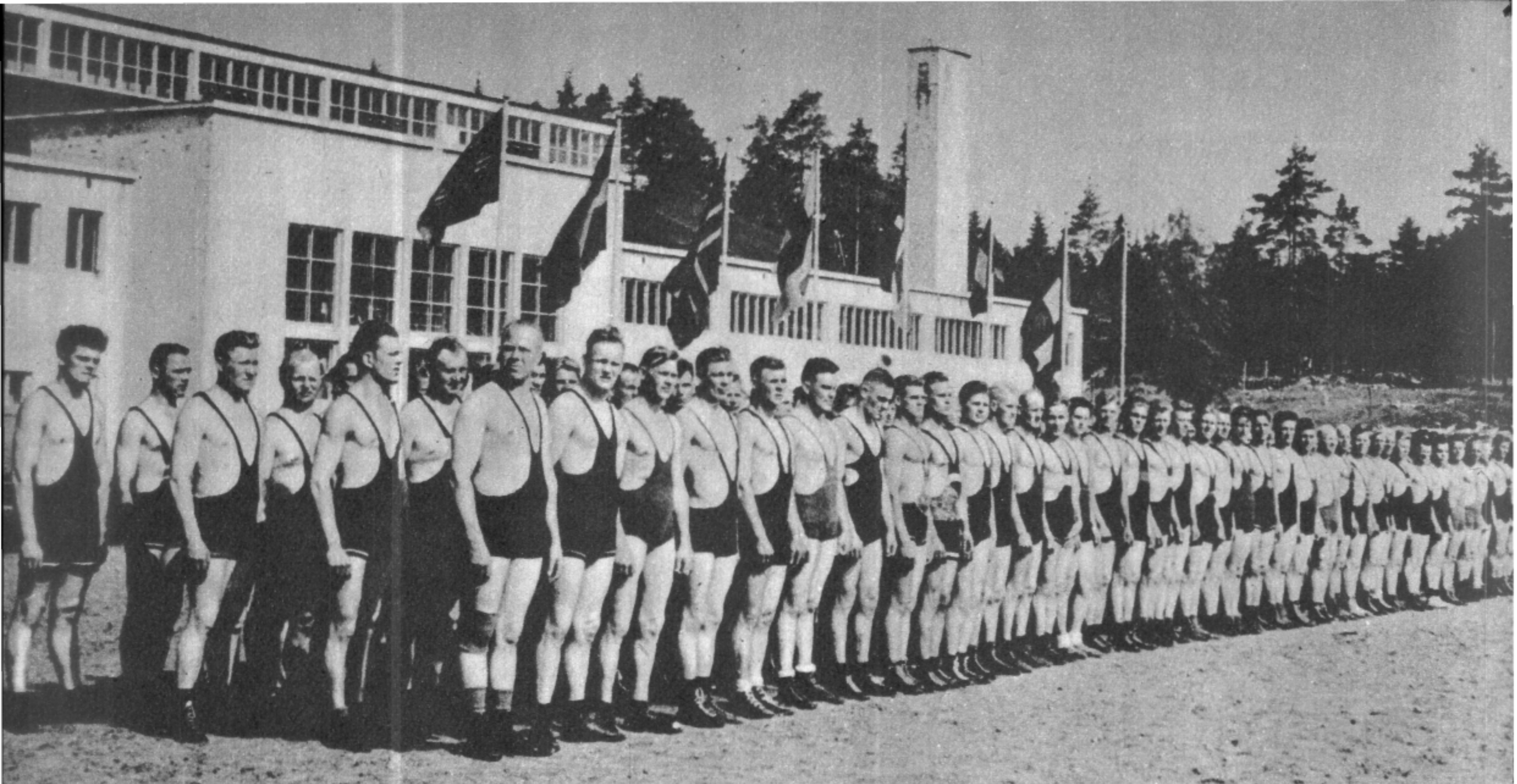
Höyhensarjan kärki: Hannes Oras ja HTN:n L. Lindholm.

Rinkinen iskee raskaan uppercutin Hyvinkään Kivistön leukaan — voitto 3—0.

Keskisarjan parhaat: B. Lindholm HeVisa ja Lahden Kalevan M. Laine.

PAINIKILPAILUT

Kansallisten painikilpailujen sijoitusjärjestys muodostui seuraavaksi:

56 kg: 1) N. Turkkila, Helsingin Tarmo, —3. 2) A. Havukainen, Helsingin Tarmo, —5. 3) P. Hämäläinen, Tainionkosken Tähti, —9. 4) R. Koponen, Varkauden Tarmo. 5) V. Mäkirunsas, Karihaaran Tenho.

61 kg: 1) V. Mylläri, Porvoon Veikot, —5. 2) K. Muuriaisniemi, TKV, —6. 3) T. Natunen, Helsingin Tarmo, —9. 4) N. Ropa, Popinniemen Ponnistus. 5) A. Kääriäinen, Metsolan Kiri.

66 kg: 1) A. Siik, Vaasan Toverit, —1. 2) K. Lahokoski, TKV, —5. 3) M. Teerioja, Helsingin Tarmo, —9. 4) V. Lempinen, Tiutisen Pyrintö. 5) O. Vihavainen, Varkauden Tarmo.

72 kg: 1) M. Haajanen, Helsingin Visa, —2. 2) T. Toiviainen, Vuoksenniskan Vesa, —4. 3) R. Lilja, Helsingin Kotkat, —9. 4) R. Salo, Porin Pyrintö. 5) V. Thilman, Voikkaan Viesti.

79 kg: 1) V. Kataja, Vaajakosken Kuohu, —2. 2) V. Heiskanen, Vuoksenniskan Vesa, —3. 3) T. Stålhammar, Suolahden Urho, —7. 4) O. Heiskala, Kemin Veto. 5) V. Mäkinen, Helsingin Visa.

87 kg: 1) K. Gröndahl, Reposaaren Kunto, 0. 2) Å. Engman, Helsingin Jyry, —3. 3) V. Vanhanen, Helsingin Tarmo, —9.

Yli 87 kg: 1) U. Vento, Lahden Kaleva, —1. 2) K. Mäkelä, Turun Toverit, —4. 3) K. Ponsen, Helsingin Kotkat, —6.

Kansainvälisiin painikilpailuihin, jotka suoritettiin samassa paikassa kuin kansallisetkin painit, Helsingin Ratsastushallissa lauantaina 29. 6., kelpuutettiin ruotsalaisten painijain lisäksi vain parhaat TUL:n miehet. Niissä tapahtui monia yllätyksiä, kuten sijoitusluettelo osoittaa:

56 kg: 1) V. Markkanen, Vaajakosken Kuohu, 0. 2) L. Arvidsson, Ruotsi, —4. 3) R. Kangasmäki, Vaasan Toverit, —5.

61 kg: 1) S. Hostila, Popinniemen Ponnistus, 0. 2) I. Lindskog, Ruotsi, —4. 3) A. Leinonen, Helsingin Visa, —6.

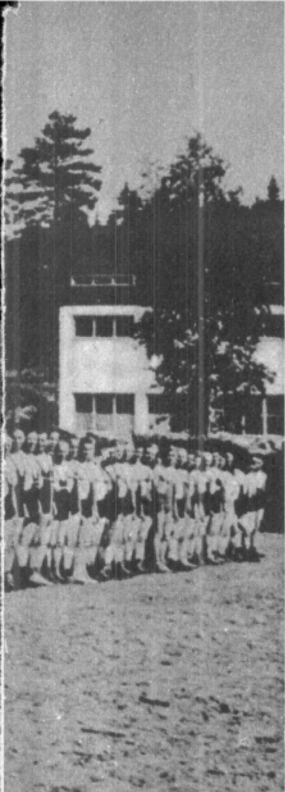
66 kg: 1) E. Virtanen, Vaajakosken Kuohu, —1. 2) S. Leppänen, Tainionkosken Tähti, —4. 3) N. Klasson, Ruotsi, —6.

72 kg: 1) Å. Alm, Ruotsi, —1. 2) V. Männikkö, Seinäjoen Sisu, —4. 3) A. Ikävalko, Helsingin Visa, —5.

79 kg: 1) L. Öberg, Ruotsi, —1. 2) U. Räsänen, Valkeakosken Koskenpojat, —5. 3) V. Heiskanen, Vuoksenniskan Vesa, —6. 4) A. Alexisson, Ruotsi.

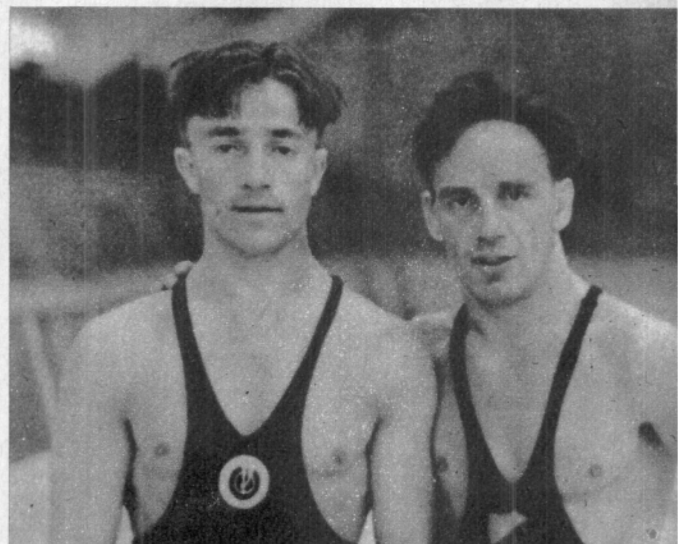
87 kg: 1) K. Gröndahl, Reposaaren Kunto, 0. 2) A. Edman, Ruotsi, —3. 3) V. Marttelius, Helsingin Visa, —6.

Yli 87 kg: 1) O. Björken, Ruotsi, —2. 2) U. Vento, Lahden Kaleva, —4. 3) K. Mäkelä, Turun Toverit, —4.

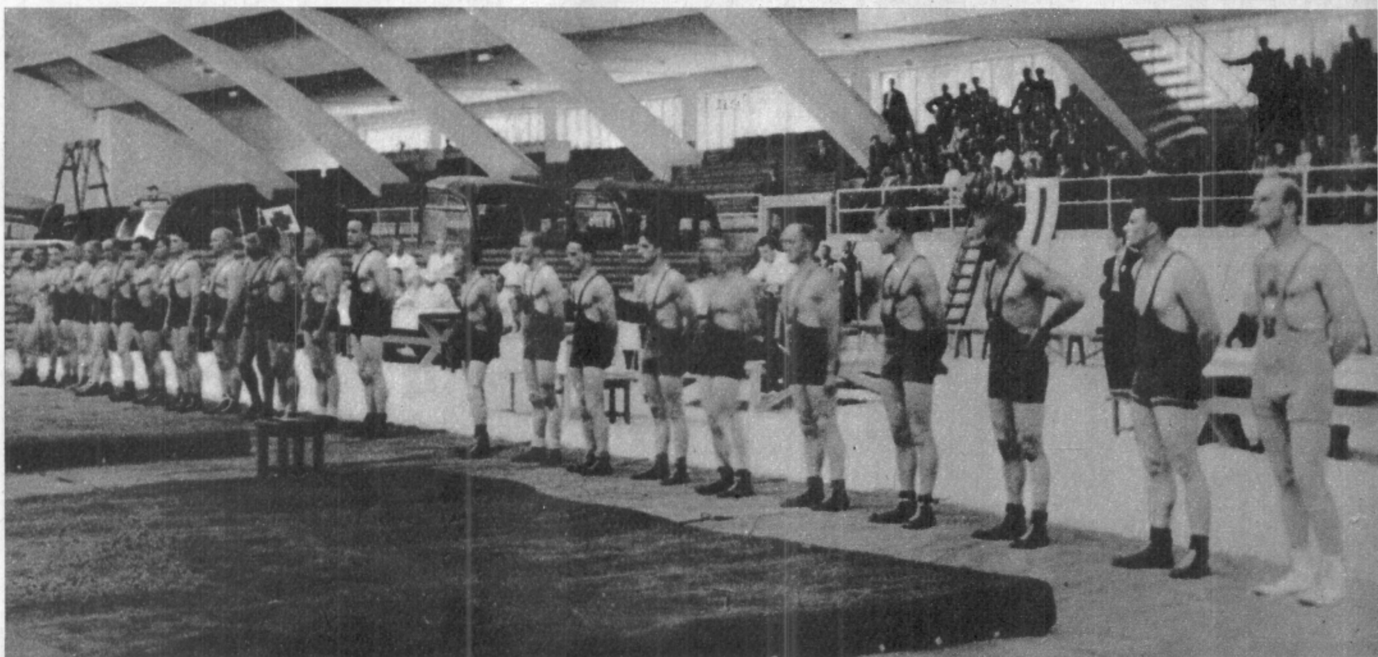

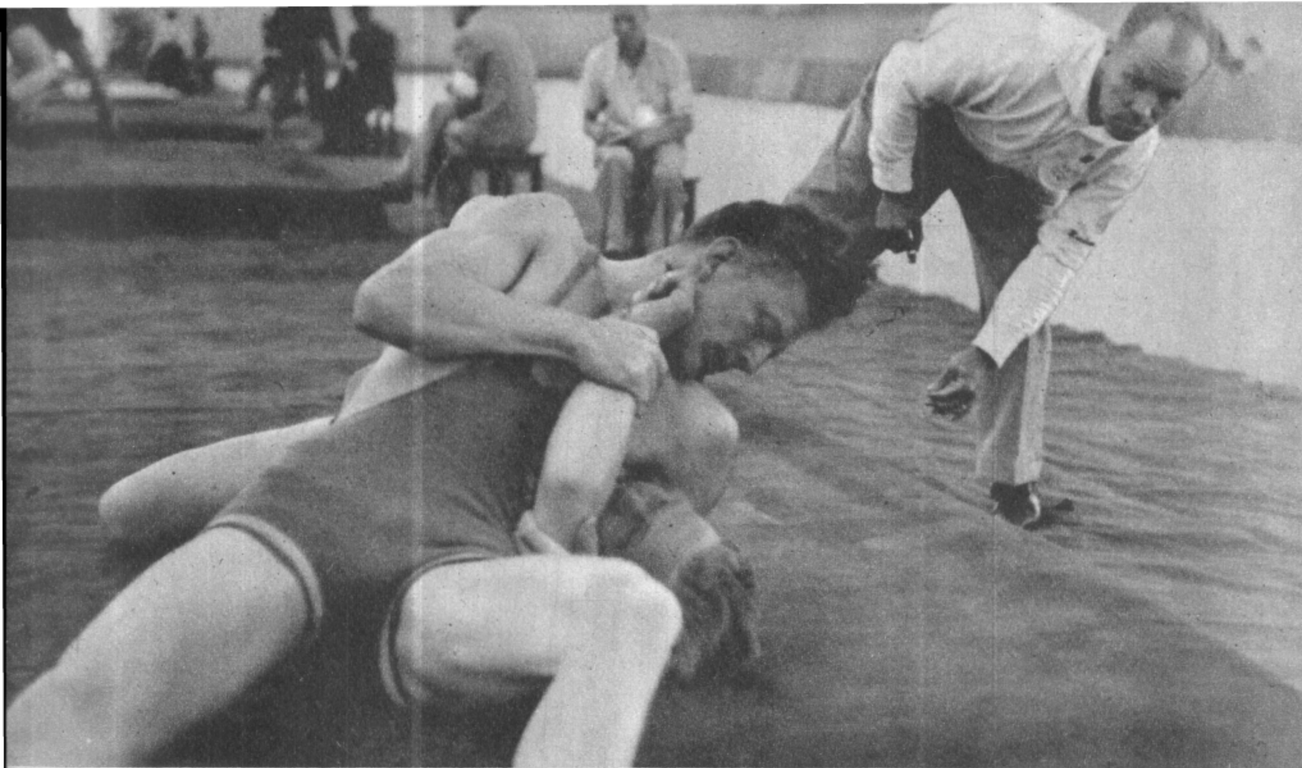
"MAAILMAN SUURIMMAT PAINIKILPAILUT"

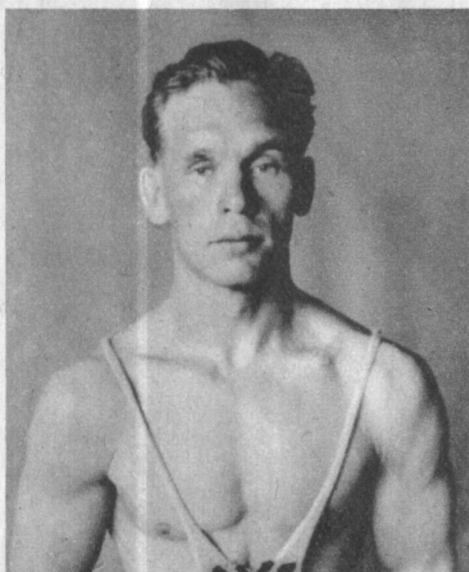
Paini on eräs sellainen ala, joka TUL:ssa on kautta aikojen saanut laajat harrastajajoukot liikkeelle. Niinpä liittojuhlapaineistakin muodostui osanotoltaan erittäin suuret, »maailman suurimmat painikilpailut», kuten niistä on sanottu. Punnitukseen ilmestyi miehiä kaikkiaan 282. Otteluja suoritettiin yhteensä 478. Niistä päättyi selkävoittoon 354, 3—0 tuomiolla 104 ja 2—1 tuomiolla 20. Kilpailuissa tapahtui useita yllätyksiä, kuten viereisellä sivulla oleva sijoitusluettelo osoittaa. Oheisessa kuvassa osanottajien komea joukko ennen kaksipäiväisten suurkilpailujen alkamista.

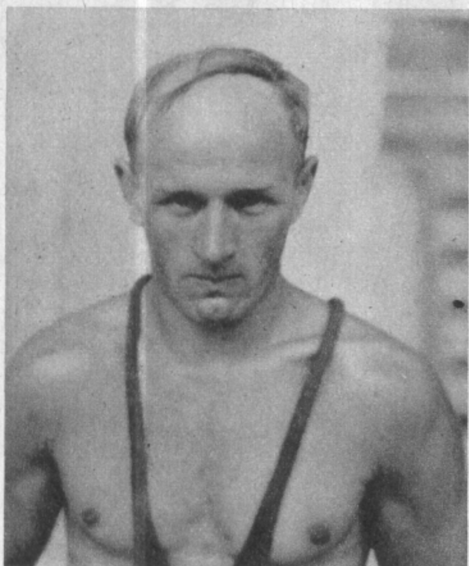
Vieressä: Kansainvälisessä höyhensarjassa Sulo Hostila selvisi puhtaalla pelillä. Tässä hän (vasemmalla) on juuri poistunut matolta voitettuaan ruotsalaisen Ivan Lindskogin (oikealla). Alhaalla: Kansainvälisten painien osanottajat esittelyssä Ratsastushallissa. Etualalla ruotsalaiset osanottajat.

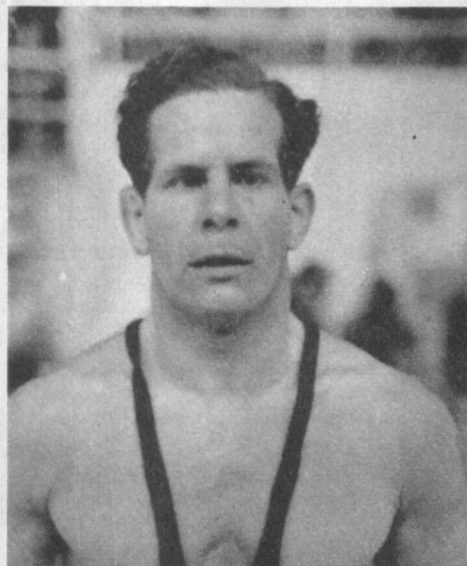

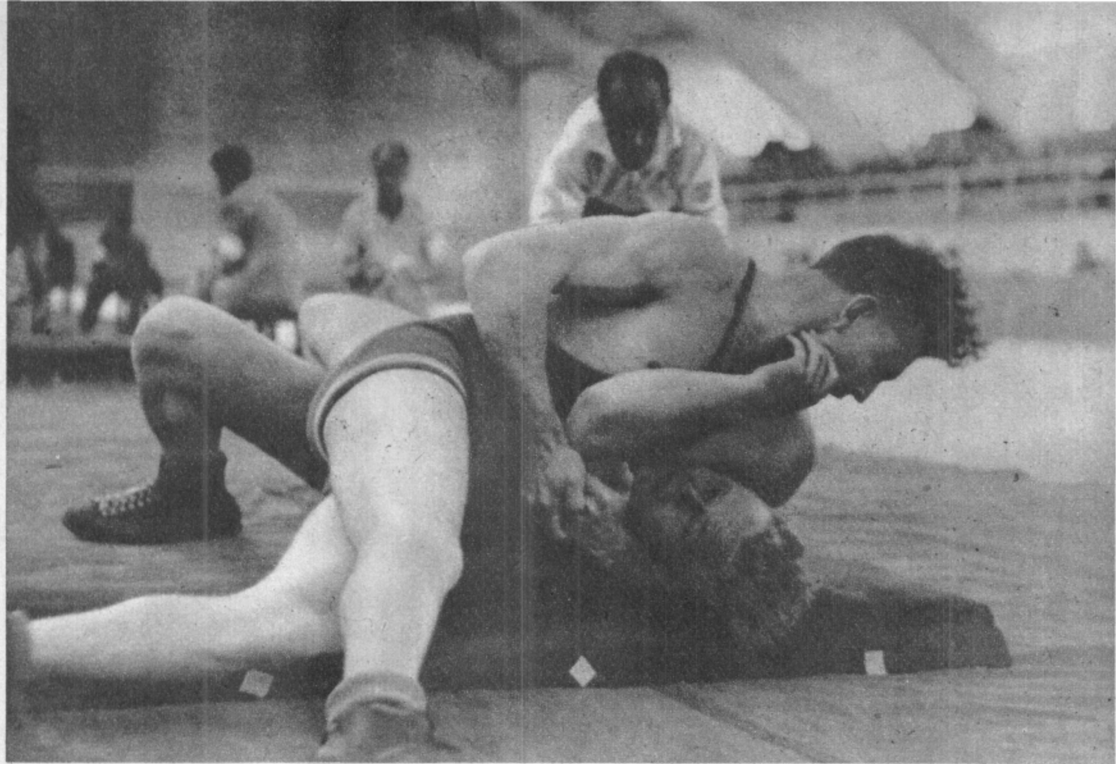

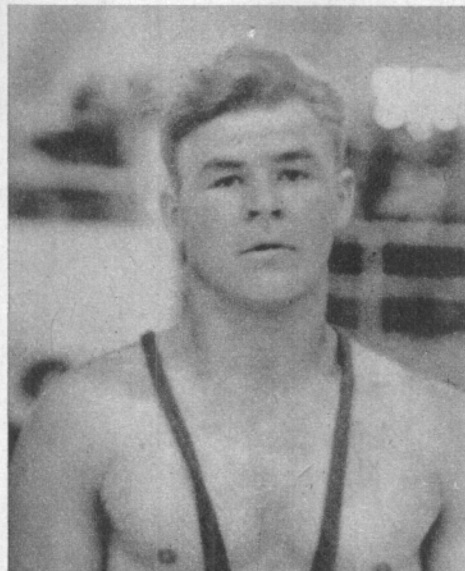

Painituomarin tehtävä on vaativa aina, mutta aivan erikoisesti suurissa kilpailuissa, joissa miehet ovat perin tasaväkisiä. Huomion on koko ottelun ajan oltava keskitettynä siihen, mitä matolla tapahtuu. Yleensä myöskin painituomarit joutuvat yleisön ja sanomalehdistön taholta suuremman huomion ja arvostelun kohteeksi kuin minkään muun alan »oikeuden jakajat». Tässä kiperä tilanne matolla ja tuomari seuraa tarkasti tilanteen kehitystä. Vieressä ylempänä kansainvälisten liittojuhlapainien kärpässarjan voittaja V. Markkanen, alempana samojen kilpailujen kevyesarjan voittaja E. Virtanen ja oikealla välisarjan voittaja ruotsalainen Á. Alm.

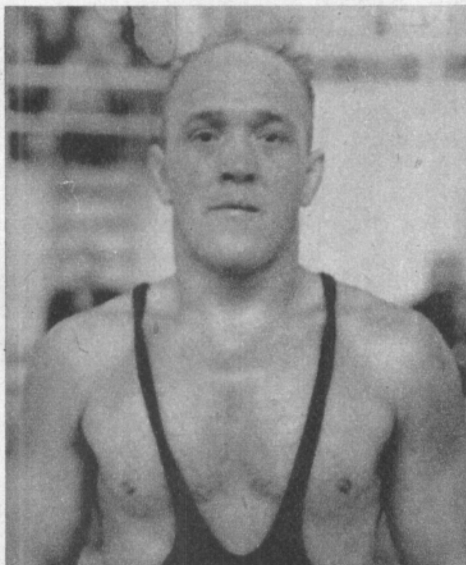

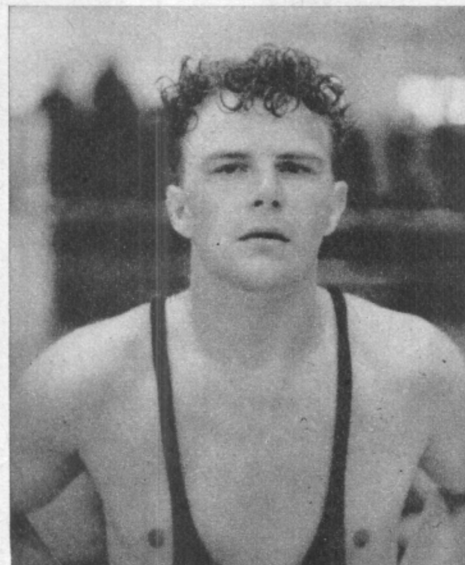

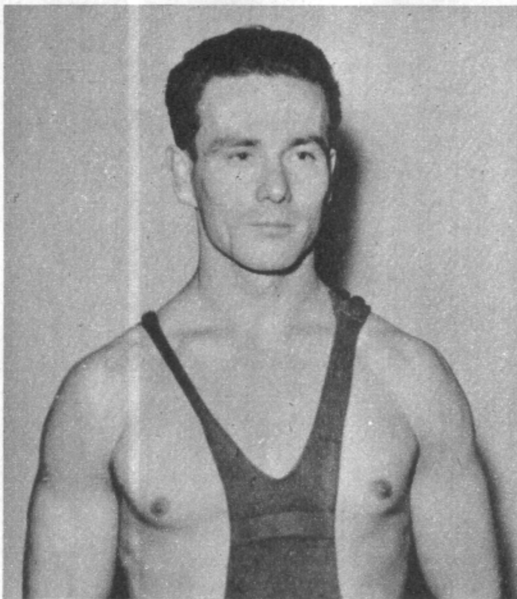

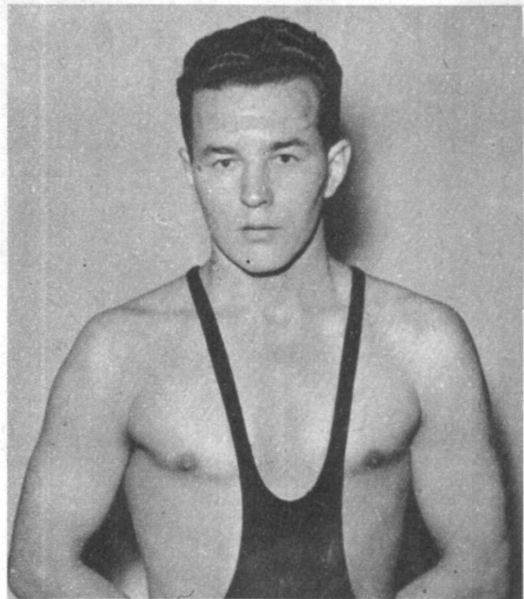

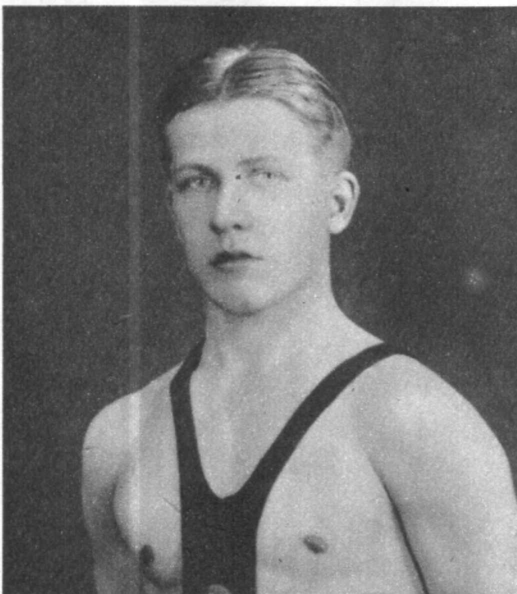
»Mattoon kuuluvat myöskin reunat», kuuluu vanhan ja kokeneen painijan viisas neuvo nuoremmille. Tässä kuvassa on erittäin tiukka tilanne maton reunalla. Vasemmalla alhaalla kansainvälisten liittojuhlapainien keskisarjan voittaja ruotsalainen L. Öberg. Oikealla ylhäällä Suomen tämän hetken painikuningas ja sekä kansallisten että kansainvälisten liittojuhlapainien raskaan keskisarjan voittaja Kelpo Gröndahl, joka kummassakin kilpailussa seljätti kaikki vastustajansa. Alhaalla oikealla kansainvälisten painien raskaan sarjan voittaja ruotsalainen O. Björken.

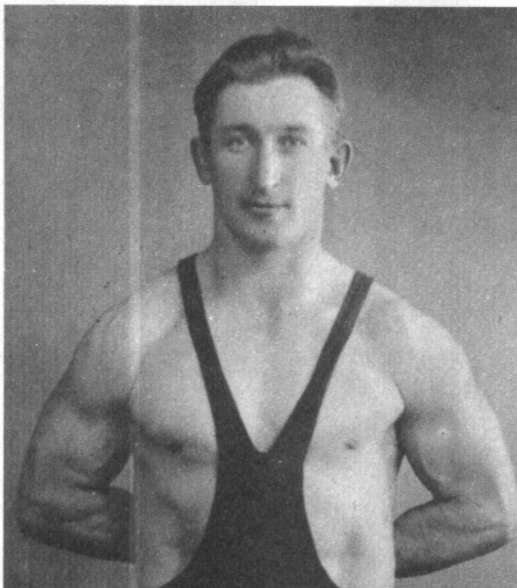

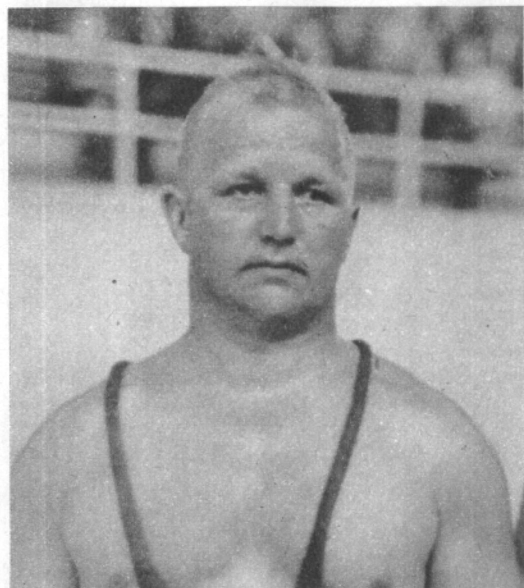

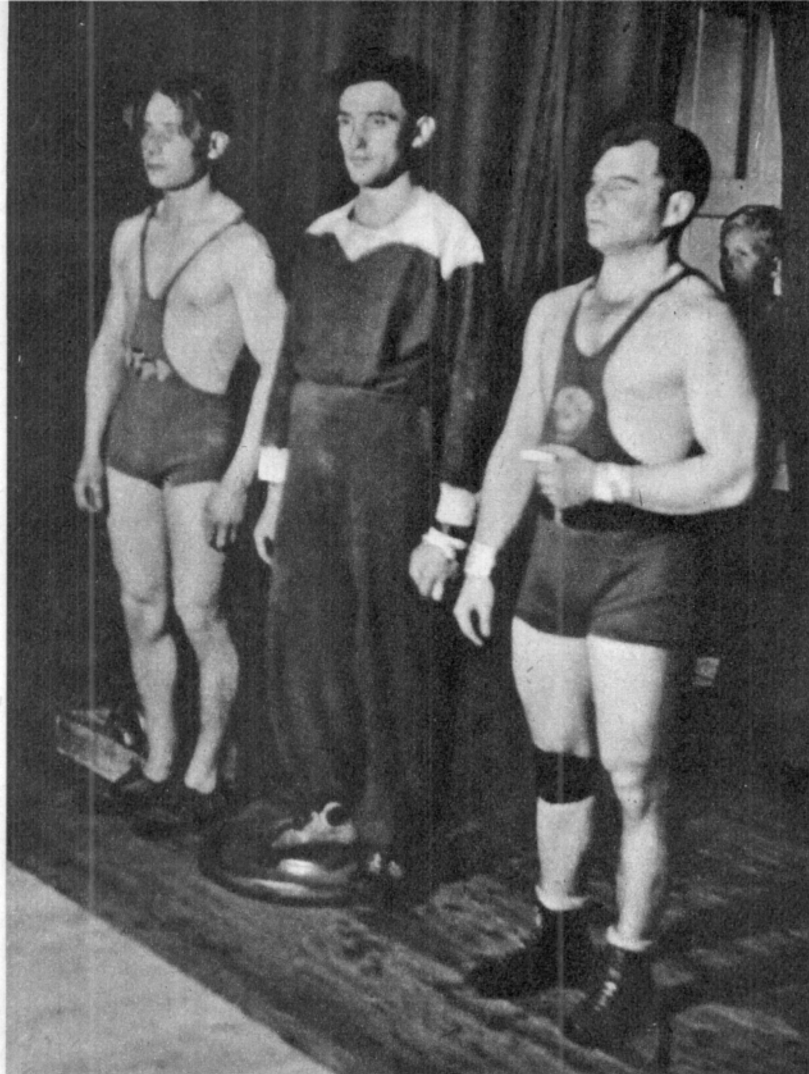

Painikilpailujen nimimiehiä:
Vaasan Toverien A. Siik (ylhäällä vas.) voitti kovan kevyensarjan. -- Seinäjoen Sisun Veikko Männikkö paini kansainvälisessä sarjassa ja tuli toiseksi.
Vieressä Porvoon Veikkojen V. Mylläri voitti tasaväkisen höyhensarjan.
Alhaalla vasemmalla Helsingin Visan Matti Haajanen — ikämies, joka kruunasi kunniakkaan painiuransa voittamalla miesrikkaan välisarjan. — Oikealla: Lahden Kalevan Uuno Vento, raskaan sarjan reilu voittaja.

Kahden käden nostojen sarjan alle 67,5 kg palkintomiehet. Vasemmalta: Unto Lehtonen, Josef Tokazier ja Georgi Popov.

PAINONNOSTOKILPAILUT

Painonnostossa suoritettiin kaksi eri kilpailua. Perjantaina 28. 6. kansainväliset kahden käden nostot ja lauantaina 29. 6. ns. Antverpenin 3-ottelu, joka käsittää yhden käden tempauksen, yhden käden työnnön ja kahden käden työnnön. Kilpailut olivat tulostasoltaan parhaat mitä Suomessa on koskaan järjestetty. Sitä kuvastaa jo saavutettujen ennätysten lukumäärä: 4 Suomen, 10 TUL:n ja 2 Ruotsin ennätystä. Tulokset:

Kahden käden nostot:

60 kg: 1) Arvid Andersson, Ruotsi, 92,5—97,5 (ylimääräisellä nostolla 100 kg, uusi Ruotsin ennätys) — 122,5 = 312,5 kg. 2) Y. Lehtinen, HTPN, 80 — 85 (uusi Suomen ja TUL:n ennätys) — 105 = 270 kg (uusi Suomen ennätys). 3) U. Laihanen, NaV, 60 — 55 — 67,5 = 182,5 kg.

67,5 kg: 1) Georgi Popov, Neuvostoliitto, 90 — 100 — 130 = 320 kg. 2) J. Tokazier, HTPN 77,5 — 90 (uusi TUL:n ennätys) — 115 (uusi TUL:n ennätys) = 282,5 kg. 3) U. Lehtonen, HTPN, 85 — 82,5 — 110 = 277,5 kg.

75 kg: 1) U. Virta, HTPN, 87,5 — 90 (uusi TUL:n ennätys) — 115 = 292,5 kg. 2) E. Karlsson, HTPN, 80 — 82,5 — 107,5 = 270 kg. 3) S. Mustonen, ITU, 72,5 — 80 — 100 = 252,5 kg.

82,5 kg: 1) Åke Lundberg, Ruotsi, 85 — 97,5 — 127,5 = 310 kg. 2) O. Sievers, VT, 85 — 87,5 — 115 = 287,5 kg.

Yli 82,5 kg: 1) Jakov Kutsenko, Neuvostoliitto, 127,5 — 127,5 — 165 = 420 kg.

Antverpen-ottelu:

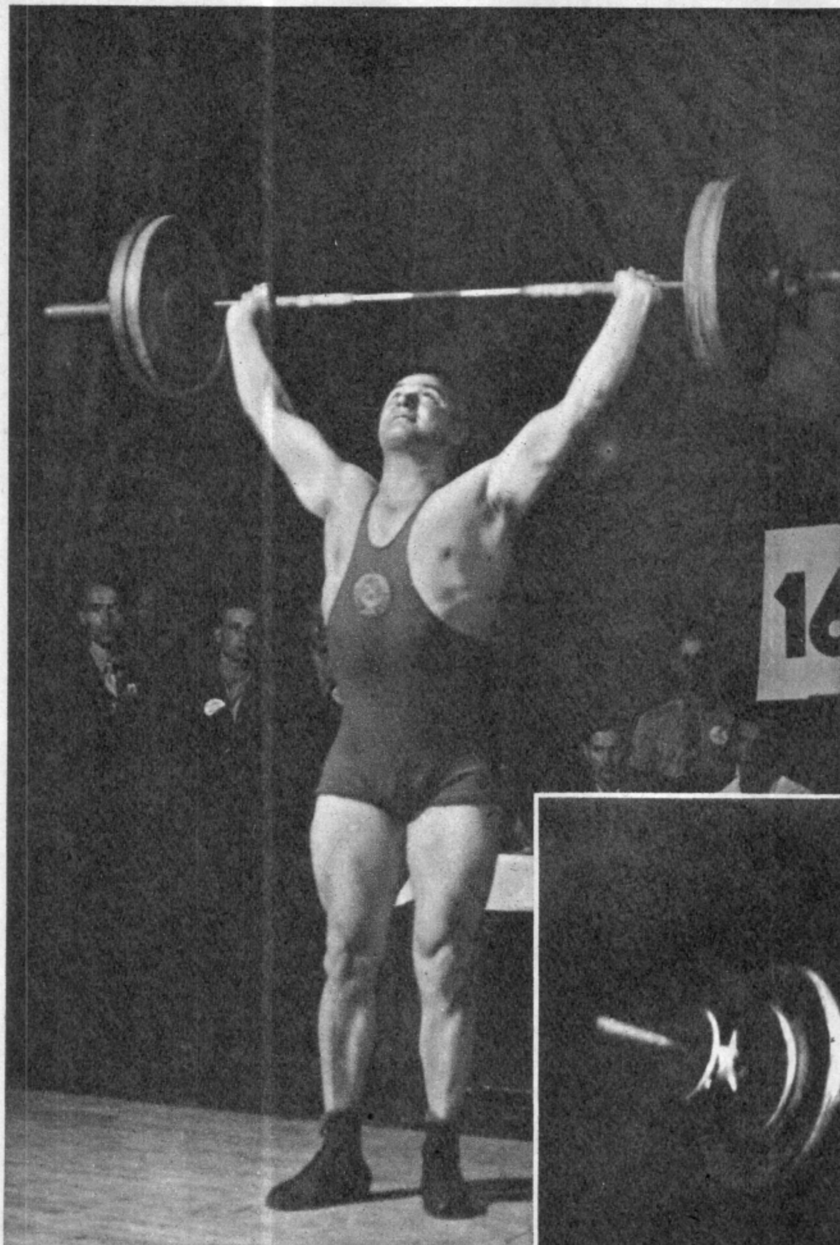
60 kg: 1) Y. Lehtinen 55 (uusi TUL:n ennätys) — 72,5 (uusi Suomen ja TUL:n ennätys) — 105 = 232 kg, (uusi Suomen ja TUL:n ennätys). 2) A. Kelonen, LaTai, 45 — 50 — 85 = 180 kg.

67,5 kg: 1) Georgi Popov 70 — 80 — 137,5 = 287,5 kg. 2) E. Esko, Ruotsi, 60 — 77,5 — 107,5 = 245 kg. 3) A. Jonsson, Ruotsi, 62,5 — 77,5 — 102,5 = 242,5 kg.

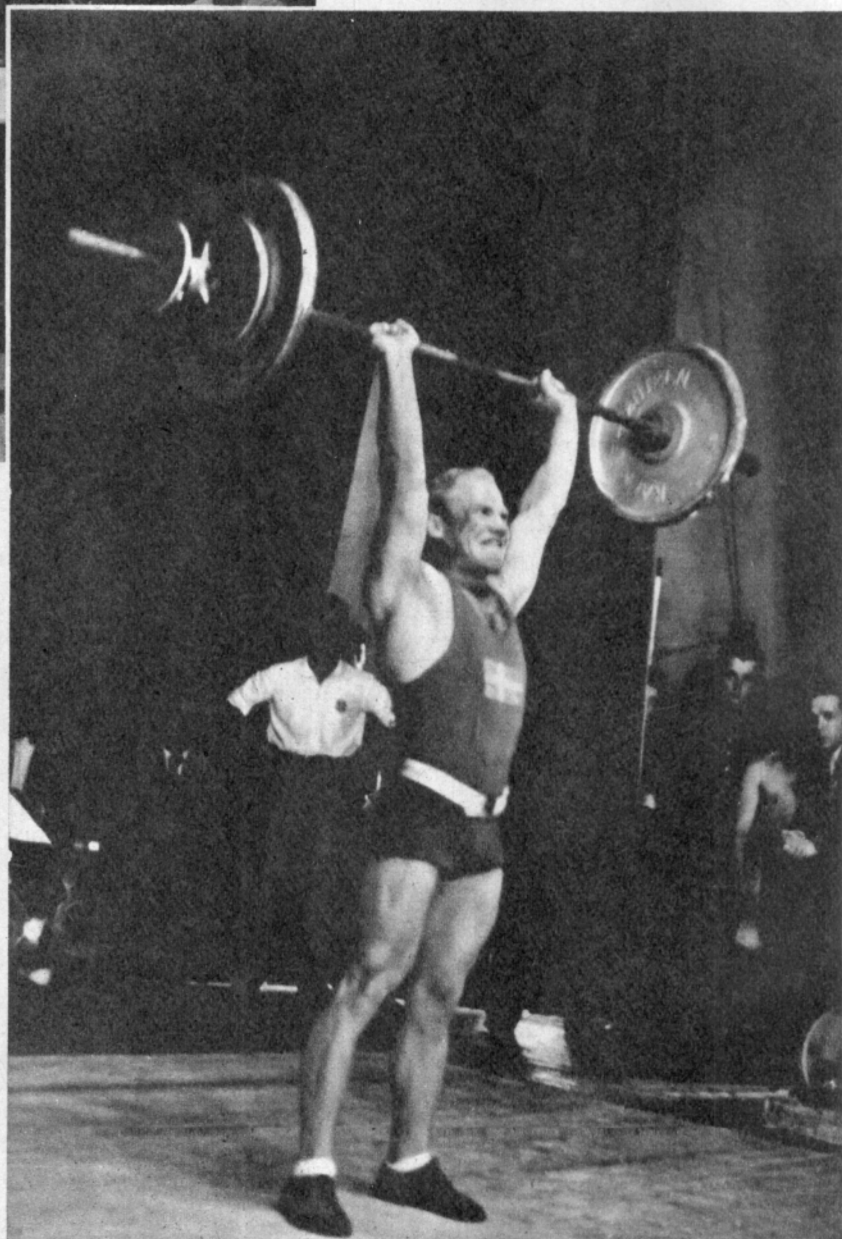
75 kg: 1) A. Hellman, HTPN, 65 — 72,5 — 107,5 = 245 kg, (uusi TUL:n ennätys). 2) J. Heino, HTPN, 50 — 70 — 105 = 225 kg. 3) Åke Karlsson, Ruotsi, 52,5 — 65 — 102,5 = 220 kg.

82,5 kg: 1) Å. Lundberg 75 — 100 — 127,5 = 302,5 kg. 2) P. Korhonen, LaTai, 47,5 — 67,5 — 92,5 = 207,5 kg.

Yli 82,5 kg: 1) Börje Johansson, Ruotsi, 82,5 (uusi Ruotsin junioriennätys) — 95 — 125 — 302,5 kg.

»Rautaa ilmassa», »Maailman vahvin mies», kirjoittivat ruotsalaiset lehtimiehet venäläisestä Jakov Kutsenkosta, joka saavutti loistotuloksen liittojuhlan painonnostokilpailuissa. Tässä hän on juuri nostanut 165 kg, joka on suurin määrä »rautaa ilmassa», mitä Suomessa on koskaan nostettu. (Kuva vasemmalla.)

Maailmanmestarikandidaatti. Ruotsalainen Arvid Andersson on eräs maailman tämän hetken parhaita nostajia. Hänestä ennustettiin vuosi sitten maailmanmestaria. Ja loistotuloksen hän nostikin liittojuhlassa ja hieman sen jälkeen kaksi maailmanennätystä parempaa tulosta kotimaassaan. (Kuva oikealla.)

UINTIKILPAILUT

Uintikilpailut suoritettiin kahdessa osassa siten, että toiseen osaan kuuluivat kansalliset kilpailut ja toiseen kansainväliset. Ruotsalaiset kilpailivat erittäin hyvällä menestyksellä. Tulokset:

Naisten kilpailut:

Alle 18-v. 200 m ru: 1) Eine Hansen, Vesi-Veikot, 3.52,8. 2) Pirkko Taavila, Voikan Viesti, 3.57,8. 3) Eine Kuosmanen, Karjaan Ura, 4.02,1. 4) Sinikka Vallenius, TuTU, 4.05. 5) Leila Karvonen, HTU, 4.16,5.

400 m vu: 1) Mila Kasvio, HTU, 6.59,6. 2) Aune Jaatinen, VuokV, 7.06. 3) Anna-Liisa Saarinen, TuTU, 7.36,5. 4) Kerttu Siltalehto, HTU, 8.24,3.

100 m vu: 1) Mila Kasvio, HTU, 1.26,6. 2) Aune Jaatinen, VuokV, 1.29,4. 3) Eeva Klingberg, Vesi-Veikot, 1.30,4. 4) Inga Nordgren, TuTU, 1.32,4. 5) Anneli Tuominen, PoPy, 1.32,8.

100 m su: 1) Pirkko Nieminen, HTU, 1.39,3. 2) Eeva Klingberg, Vesi-Veikot, 1.40,7. 3) Inga Nordgren, TuTU, 1.44,0. 4) Anna-Liisa Saarinen, TuTU, 1.54.

200 m ru: 1) Hilkka Hietamäki, HTU, 3.17,0. 2) Meeri Salminen, TuTU, 3.21,9. 3) Rauha Vihervaara, TuTU, 3.26,3. 4) Inga Wolff, Ruotsi, 3.40,0.

4 × 100 m: 1) Helsingin Työväen Uimarit (Kerttu Siltalehto, Pirkko Nieminen, Hilkka Hietamäki ja Mila Kasvio) 6.10,8. 2) Turun Työväen Uimarit (Anna-Liisa Saarinen, Anna-Liisa Söderström, Meeri Salminen ja Inga Nordgren) 6.29,8.

Miesten kilpailut:

100 m ru: 1) B. Larsson, Ruotsi, 1.17,2. 2) T. Vaarna, TuTU, 1.21,7. 3) E. Jokinen, HTU, 1.29,2. 4) E. Palken, TaTU, 1.30,6. 5) E. Suominen, ForsAl, 1.32,3.

200 m ru: 1) B. Larsson 3.01,4. 2) T. Vaarna 3.04,8. 3) E. Jokinen 3.19,5. 4) P. Arpikari, HTU, 3.24,6. 5) E. Suominen 3.31,6.

1500 m vu: 1) A. Laine, PoPy, 24.37,3. 2) K. Ahola, TaTU, 24.38,1. 3) L. Vuorio, HTU, 27.47,0. 4) T. Saarinen, TuTU, 29.50,8. 5) L. Hare, Lohi, 31.27,0.

100 m vu: 1) B. Lindgren, Ruotsi, 1.05. 2) T. Kasvio, HTU, 1.09,6. 3) U. Piekkanen, HTU, 1.09,9. 4) E. Vikiönkorpi, TaTU, 1.10,5. 5) L. Ahola, TaTU, 1.13,8.

400 m vu: 1) K. Vikiönkorpi, TaTU, 6.07. 2) K. Ahola, TaTU, 6.07,6. 3) T. Saarinen, TuTU, 6.31,8. 4) U. Piekkanen, HTU, 6.39,9. 5) L. Vuorio, HTU, 6.46,6.

200 m su: 1) L. Blomqvist, Ruotsi, 3.06. 2) L. Ahola, TaTU, 3.12,2. 3) T. Tuukkanen, MeK, 3.20. 4) L. Rahkonen, TuTU, 3.24,2. 5) K. Samsten, TuTU, 3.46,4.

400 m ru: 1) B. Larsson, Ruotsi, 6.28. 2) E. Jokinen, HTU, 6.52,3. 3) T. Vaarna, TuTU, 6.53,2. 4) R. Saksman, TaTU, 7.23,3. 5) P. Arpikari, HTU, 6.25,8.

Alle 18-v. 100 m vu: 1) H. Kujala, TaTU, 1.15,6. 2) L. Laitinen, LaiK, 1.18,5. 3) T. Länsiharju, PoPy, 1.19,4. 4) A. Blomqvist, MeK, 1.22,0. 5) R. Rosti, PoPy, 1.25,8.

Alle 18-v. 100 m ru: 1) A. Kähkönen HTU 1.34,2. 2) L. Leväaho, HTU, 1.35,7. 3) K. Viitasalo, TKV, 1.37,3. 4) L. Vuorinen, TaTU, 1.37,9. 5) P. Porkka, Vesi-Veikot, 1.40,3.

Suorat kerroshypyt: 1) L. Brunhage, Ruotsi, 137,75 pist. 2) H. Vasenius, HTU, 112,51 pist. 3) V. Järvi, TaTU, 110,35 pist. 5) I. Vährn, Vesi-Veikot, 110,30 pist. 5) A. Pajunen, TaTU, 109,10 pist.

Vapaavalintaiset lautahypyt: 1) Y. Irjanne, Viip. Toverit, 288,55 pist. 2) H. Rönisch, Ruotsi, 263,85 pist. 3) R. Drockila, Vesi-Veikot, 214,00 pist. 4) H. Vasenius, HTU, 204,15 pist. 5) E. Suvanto, Vesi-Veikot, 128,00 pist.

Pakolliset lautahypyt: 1) H. Rönisch, Ruotsi, 87,5 pist. 2) Y. Irjanne, Viip. Toverit, 78 pist. 3) R. Drockila, Vesi-Veikot, 76 pist. 4) H. Vasenius, HTU, 72 pist. 5) E. Suvanto, Vesi-Veikot, 48 pist.

4 × 100 m: 1) Helsingin Työväen Uimarit (T. Kasvio, V. Karvinen, V. Nyström ja U. Piekkanen) 4.44,2. 2) Tampereen Työväen Uimarit (L. Ahola, A. Lindroos, H. Kujala ja E. Vikiönkorpi) 4.56,4. 3) Turun Työväen Uimarit 5.04,4.

4 × 200 m: 1) Helsingin Työväen Uimarit (T. Kasvio, V. Karvinen, V. Nyström ja U. Piekkanen) 11.54. 2) Turun Työväen Uimarit (M. Saarinen, L. Rahkonen, E. Raivonen ja V. Nordström) 13.16,3.

Kansainvälisten uintikilpailujen avaushetki. Etualalla ruotsalaisia osanottajia. (Kuva ylhäällä.)

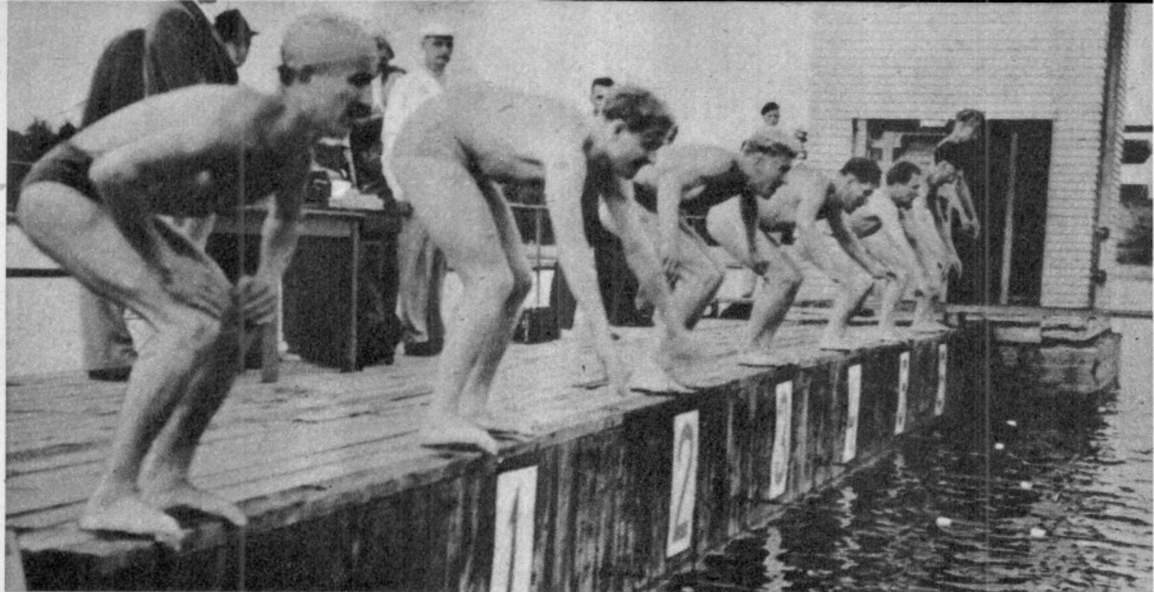
Komeita poikia! Tauno Vaarna onnittelee ruotsalaista B. Larssonia kireän 200 m rintauinnin jälkeen, jonka ruotsalainen selvästi voitti. (Kuva ylhäällä.)

Reilu kädenpuristus. Vanhat kilpakumppanit Kalle Ahola ja Aatos Laine suorittivat lujan kamppailun 1500 metrillä, joka lopuksi ratkesi niukasti Laineen voittoon. Ahola oli ensimmäinen mies onnittelemassa ja se tapahtui poikien ollessa vielä vedessä. Kuvan etualalla Laine, takana Ahola.

VESIPALLO-OTTELUT

Liittojuhlassa suoritettiin kaksi vesipallo-ottelua. Ensimmäisessä ottelussa Turku peittosi Tampereen perusteellisesti 9—0 ja toisessa ottelussa Helsinki puolestaan voitti Turun 5—3, joten Helsingin joukkueesta tuli liittojuhlan vesipallovoittaja. Kutakin paikkakuntaa edusti puhdas asianomaisen kaupungin Työväen Uimarien seurajoukkue.

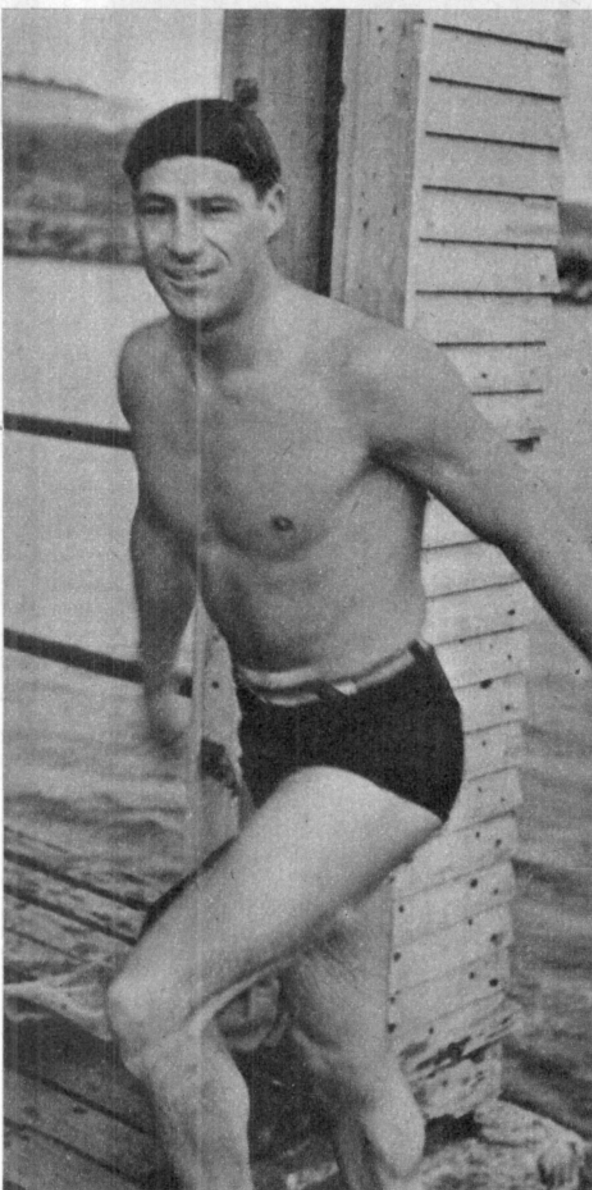

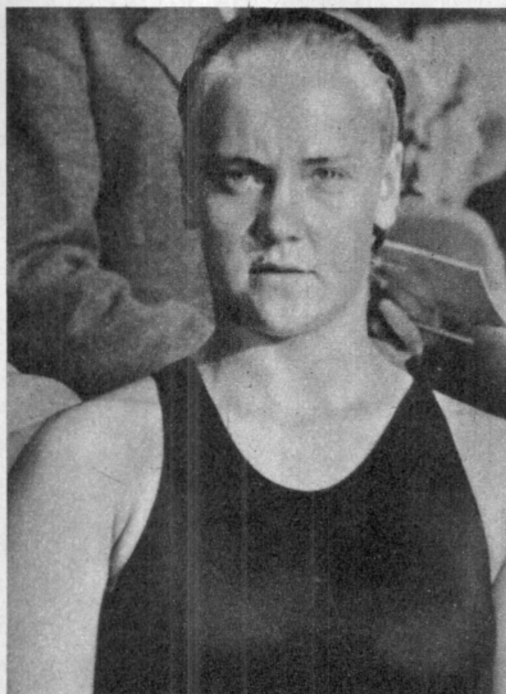
»Hemppa» Vasenius alkaa pikkuhiljaa varmistua hypyissään. Liittojuhlakilpailuissa hän sijoittui kerroshypyssä toiseksi. (Kuva ylhäällä vasemmalla.)

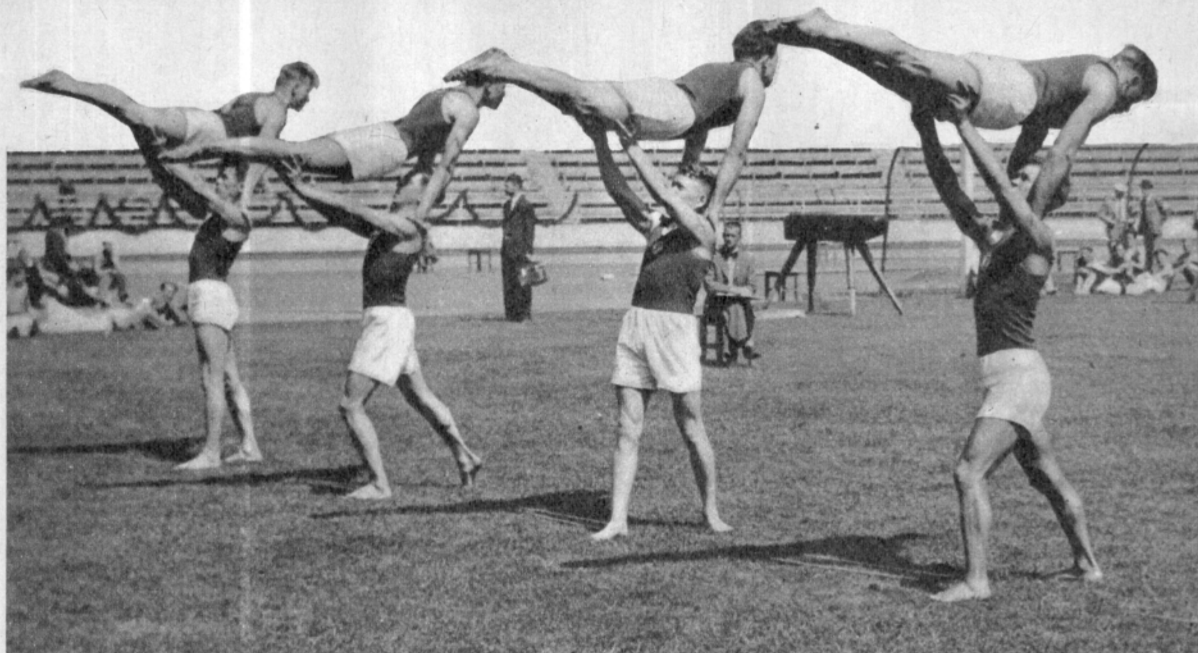
Liittojuhlauintien rintauintikilpailuissa käytiin ruotsalaisen B. Larssonin ja Turun Työväen Uimarien T. Vaarnan kesken tiukkaa kamppailua. Vaarna ei ole päässyt takavuosien kuntoon, joten ruotsalainen tällä kertaa voitti hänet. Ylhäällä oikealla olevassa kuvassa tapahtuu erään rintauintikilpailun lähtö.

Ruotsalainen L. Brunhage oli kerroshypyissä ylivoimainen voittaja. Kuvassamme alhaalla vasemmalla komeavartaloinen ruotsalainen on juuri nousemassa vedestä onnistuneen hypyn jälkeen.

Hilkka Hietamäki on tämän hetken nimi TUL:n uimarikaartissa. Hän alkaa vähitellen saada tuntumaa vanhemman siskonsa tuloksiin. (Kuva alhaalla oikealla.)

VOIMISTELUKILPAILUT

Voimistelukilpailuille, jotka alkoivat Stadionilla perjantaina 28. 6., antoi erikoisväriä ulkolainen osanotto. Ruotsalaisia osallistui kilpailuihin viisi ja Norjasta oli yksi osanottaja, joiden lisäksi poikkeuksetta kaikki TUL:n parhaat miehet olivat mukana. Kilpailujen taso olikin melko korkea ja ehkäpä korkeampi kuin missään tähän saakka järjestetyissä TUL:n alaisissa kilpailuissa. — Tulokset:

Kansainvälinen A-sarja (4-ottelu): 1) H. Rönisch, Ruotsi, 36,6 pist. (hyppy 9,2, nojapuut 9,1, permanto 8,9, rekki 9,4). 2) A. Carlsson, Ruotsi, 36,2 p. (9,2 — 8,6 — 9,4 — 9). 3) E. Paju, HTV, 35,8 p. (9,1 — 9,2 — 8,2 — 9.3). 4) G. Karma, HTV, 35,8 p. (8,8 — 9,2 — 8,5 — 9,3). 5) G. Johansen, Norja, 35,3 p. (9 — 8,3 — 9,1 — 8,9). 6) A. Malinen, HTV, 34,8 p. (9,2 — 8,5 — 8,7 — 8,4). 7) K. Lempinen, TuPy, 34,1. 8) A. Lindh, Ruotsi, 33,5. 9) Å. Broman, Ruotsi, 33,2. 10) R. Viden, Ruotsi, 32,1. 11) T. Hurme, TuPy, 31,8. 12) M. Kaksonen, HTV, 31,7. 13) E. Gröndahl, TuPy, 31,0. 14) T. Kekäläinen, HTV, 29,9.

Kansallinen A-sarja (6-ottelu: hyppy, renkaat, hevonen, nojapuut, vapaaliike, rekki): 1) E. Paju, HTV, 54,1. 2) G. Karma, HTV, 53,2. 3) A. Malinen, HTV, 51,5. 4) K. Lempinen, TuPy, 50,0. 5) M. Kaksonen, TuPy, 48,2. 6) T. Hurme, TuPy, 46,7. 7) T. Kekäläinen, HTV, 46,6.

Kansallinen B-sarja (6-ottelu): 1) A. Mänttäri, KyV, 49,4. 2) E. Numminen, HTV, 47,6. 3) J. Jalava, TuPy, 47,4. 4) Å. Suomi, TuPy, 46,6. 5) M. Aaltonen, TuPy, 45,9. 6) S. Vickström, TuPy, 45,4. 7) O. Kantola, TuPy, 44,1. 8) A. Suomi, TuPy, 42,1. 9) K. Ruokonen, TuPy, 41,4.

Riviliikekilpailu seurajoukkueitten kesken oli kansallinen kilpailu. A-sarjassa oli mukana 4 joukkuetta ja B-sarjassa 2. — Tulokset:

A-sarja: 1) Tampereen Kisatoverit 9 pist. 2) Turun Pyrkivä 8,8 p. 3) Helsingin Isku 8,5 p. 4) Helsingin Työväen Voimistelijat 7,8 p.

B-sarja: 1) Turun Pyrkivä 74,4 pist. 2) Messukylän Toverit 52,8 p. (B-sarjan ohjelma käsitti paitsi riviliikkeinä liittojuhlaohjelman myös pakollisena vapaavalintaisen hypyn ja suorituksen joko nojapuilla tai rekillä.)

Liittojuhlan voimistelukilpailujen paras seura oli Turun Pyrkivä, joka tuli toiseksi seurajoukkueitten A-sarjassa ja voitti B-sarjan. Lisäksi Pyrkivä lähetti suuremman määrän osanottajia mieskohtaisiin kilpailuihin kuin mikään toinen seura ja sen edustajat sijoittuivat myöskin hyvin. Ylhäällä kuva Pyrkivän joukkueesta seurajoukkuekilpailussa.

Vieressä: Helmuth Rönisch, kansainvälisen 4-ottelun voittaja, suorittamassa mainiota rekkiliikettään.

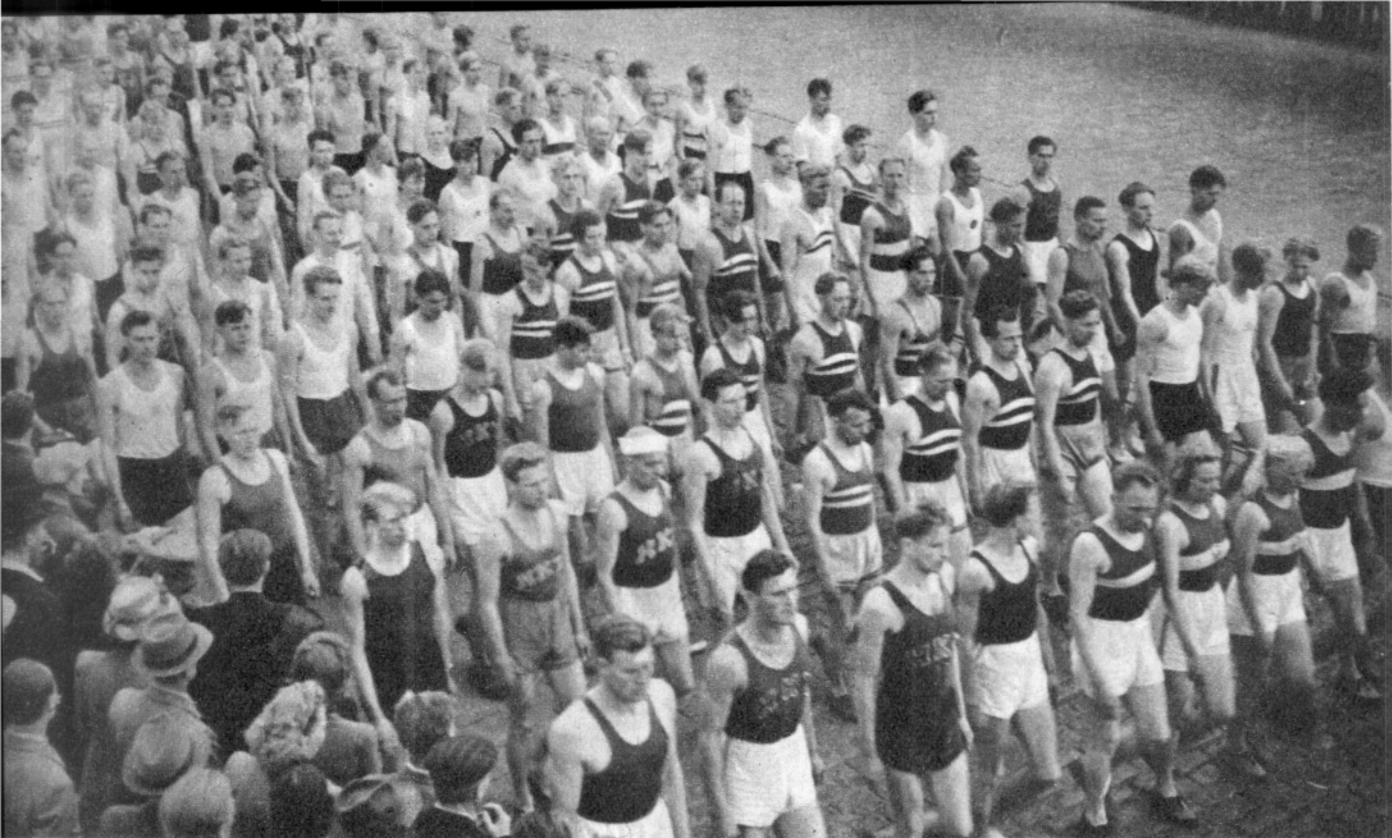
Ruotsin voimistelumestari Helmuth Rönisch on monipuolinen mies. Paitsi kansainvälistä voimistelukilpailua hän voitti liittojuhlan uintikilpailussa pakolliset lautahypyt ja sijoittui vapaavalintaisissa lautahypyissä toiseksi. Rönisch on myöskin hyvä kielimies ja puhuu melko puhtaasti mm. suomea.

Einari Paju on tällä hetkellä TUL:n paras voimistelija. Hän sijoittui liittojuhlassa kovassa kansainvälisessä sarjassa toiseksi ja voitti kansallisen sarjan. Kaksi viikkoa myöhemmin hän kilpaili Sveitsin TUL:n liittojuhlassa voittaen siellä erittäin tiukan kansainvälisen voimistelukilpailun.

Gunnar Karma, jonka päättäväiset piirteet esiintyvät kuvassa alhaalla, on viime aikojen parhaita voimistelijoita TUL:ssa. Hän on saanut alkukoulutuksen kuuluisassa Viipurin Toverien voimistelusalissa, jossa on valmennettu useita tekijämiehiä TUL:n voimistelijain riveihin. Toisessa alempana olevassa kuvassa Karma suorittamassa liittojuhlakilpailussa rekkiliikettä.

Yleisurheilijain rivistö liittojuhlan mahtavassa marssissa halki pääkaupungin oli erittäin edustava. Tässä komea joukkue Pallokentällä ohimarssissa.

YLEISURHEILUKILPAILUT

Koskaan aikaisemmin ei TUL:ssa ole järjestetty niin suuria yleisurheilukilpailuja kuin III Liittojuhlassa. Ilmoittautuneiden lukumäärä oli lähes 600 ja lähimain se määrä miehiä myöskin kilpailussa oli mukana. Kilpailut suoritettiin Eläintarhan kentällä perjantaina 28. 6. kahdessa osassa, aamu- ja iltapäivällä, sekä lauantaina aamupäivällä Eläintarhassa ja illalla Stadionilla.

Esimerkkinä kilpailujen suuruudesta mainittakoon, että esimerkiksi 100 metrin juoksussa oli 15 alkuerää ja 400 m:n juoksussa 14. Muissa lajeissa oli osanottajia suunnilleen samassa suhteessa.

Ulkomaalaisten osallistuminen liittojuhlan yleisurheilukilpailuihin antoi niille erikoista loistoa, jota vielä lisäsi se, että vieraat olivat yleensä hyviä miehiä. Ulkomaalaisia oli Norjasta, Ranskasta ja Ruotsista. — Kilpailujen tulokset:

100 m: 1) B. Bailly, Ranska, 10,9. 2) V. Jalava, HKT, 11,3. 3) P. Gustafsson, KyV, 11,5. 4) C. Heckscher, Ruotsi, 11,5. 5) M. Malin, PoPy, 11,6. 6) V. Jalava, LaKö, 11,7.

200 m: 1) M. Malin, PoPy, 23,0. 2) T. Tuulari, VaaT, 23,5. 3) E. Lappalainen, HKT, 23,6. 4) A. Puskala, MäV, 23,7. 5) L. Kahila, KoKi, 23,8. 6) O. Puranen, HKu, 24,5.

400 m: 1) S. Nolinger, Ruotsi, 49,2. 2) S. Ödegaard, Norja, 50,1. 3) A. Hyökyranta, PoPy, 51,2. 4) V. Naatti, VuokV, 51,4. 5) P. Peltonen, ViiP, 52,5. 6) P. Koskinen, TuJy, 53,0.

800 m: 1) I. Sievers, InV, 1.57,9. 2) O. Luoto, HKu, 1.58,4. 3) K. Laaksonen, SalV, 1.59,4. 4) G. Pettersson, Ruotsi, 2.01,1. 5) I. Jonsson, Ruotsi, 2.01,2. 6) A. Kelppe, SalV, 2.01,3.

1500 m: 1) L. E. Georgsson, Ruotsi, 4.01,5. 2) P. Koistinen, HVi, 4.03,7. 3) I. Sievers, InV, 4.04,2. 4) R. Salmi, HKT, 4.04,8. 5) E. Gröndahl, PitT, 4.05. 6) T. Salonen, TKT, 4.08,5.

5000 m: 1) A. Gustafsson, Ruotsi, 14.55. 2) Annebique, Ranska, 14.58,2. 3) L. Lampinen, HaaV, 15.04. 4) O. Sjölin, Ruotsi, 15.07,2. 5) P. Ukkonen, TuV, 15.17,2. 6) H. Lindblom, HTa, 15.37,4.

10.000 m: 1) V. Saarinen, HVi, 32.23,2. 2) T. Laakkonen, HU -41, 32.38,2. 3) K. Paukkunen, KoKi, 33.36. 4) E. Vuori, VeVe, 34.54,5. 5) K. Kamunen, JouK, 34.58,6.

Ranskalainen pikajuoksija Bailly osoittautui korkealuokkaiseksi urheilijaksi, vaikka hänestä ei ennen liittojuhlaa tiedetty juuri mitään. Poika voitti 100 m ylivoimaisesti hyvällä ajalla 10,9.

800 metrin kovan kilpailun lähtö. N:o 201 on toiseksi sijoittunut O. Luoto, n:o 153 TKT:n J. Järvinen, 514 Salon Vilppaan A. Kelppe, joka sijoittui kuudenneksi, n:o 518 Salon Vilppaan K. Laaksonen, joka sijoittui kolmanneksi. Sisäradalla on neljänneksi sijoittunut ruotsalainen Pettersson.

25.000 m: 1) E. Bederdin, HKT, 1.26.23,2. 2) R. Vesterlund, PoPy, 1.26.30,8. 3) U. Seppälä, HKo, 1.32.40,6. 4) T. Salmi, HKT, 1.32,43,4. 5) V. Oinonen, IV, 1.33.51,8.

110 m aidat: 1) T. Heliö, TKT, 16,8. 2) E. Virtanen, UVe, 16,8. 3) M. Tamminen, TuV, 16,9. 4) R. Tirkkonen, HäK, 17,1. 5) E. Riihelä, HKT, 17,2. 6) A. Oksanen, TKT, 17,6.

400 m aidat: 1) A. Hyökyranta, PoPy, 56,1. 2) T. Heliö, TKT, 57,7. 3) M. Salonen, NoP, 58,8. 4) T. Vuori, VeVe, 60,3.

Pituushyppy: 1) V. Olenius, FA, 668. 2) Arvo Karttu, TKT, 654. 3) E. Nieminen, KerT, 626. 4) T. Kontkanen, TKT, 622. 5) Artturi Karttu, TKT, 621. 6) U. Laakso, LoLo, 615.

Korkeushyppy: 1) A. Yggeseth, Norja, 185. 2) K. Honkonen, PsI, 180. 3) T. Telen, HKT, 180. 4) T. Pohja, TyK, 175. 5) J. Piironen, VuokV, 175. 6) K. Karttunen, PoPy, 170.

Kolmiloikka: 1) Arvo Karttu, TKT, 14.01. 2) Artturi Karttu, TKT, 13.84. 3) T. Postinen, KiM, 13.81. 4) A. Ruusunen, VaaK, 13.71. 5) P. Snellman, PoPy, 13.55. 6) U. Laakso, LoLo, 13.28.

Seiväshyppy: 1) V. Olenius, FA, 350. 2) M. Saarinen, TuPy, 350. 3) V. Teikari, JyV, 340. 4) T. Kulmala, FA, 340.

Kuula: 1) Y. Lehtilä, TuTo, 14.87. 2) U. Andersson, TyV, 14.31. 3) O. Palander, JyT, 12.83. 4) V. Elo, HI, 12.83. 5) E. Roito, JoKo, 12.52. 6) A. Hemmilä, HKo, 12.43.

Kiekko: 1) S. Toivonen, HTa, 42.14. 2) I. Penttinen, JyV, 41.29. 3) T. Karlsson, TKT, 41.03. 4) E. Roito, JoKo, 37.83. 5) B. Blomqvist, SalV, 37.62. 6) I. Johansson, Ruotsi, 37.49.

Keihäs: 1) T. Rautavaara, OuT, 66.23. 2) E. Autonen, MäV, 64.03. 3) P. Vesterinen, SyA, 63.53. 4) V. Nyman, PisT, 62.50. 5) Odd Nehlem, Norja, 61.47. 6) O. Palander, JyT, 54.56.

Moukari: 1) U. Veirilä, HJy, 47.28. 2) V. Selin, HKu, 45.21. 3) O. Salin, HKT, 44.21. 4) V. Järvinen, LaTe, 43.90. 5) V. Palmu, LeSi, 42.72. 6) E. Hara, HKT, 42.13.

Alle 18-v. 800 m: 1) E. Lehti, SalV, 2.07,4. 2) L. Laakso, LieK, 2.08,2. 3) E. Toivonen, HKU, 2.08,7. 4) A. Kouhia, HaaH, 2.09,0. 5) P. Heiskanen, KuRi, 2.09,9.

Alle 16-v. 10 × 100 m piirikuntajoukkueille: 1) Helsinki 2.07,1. 2) Varsinais-Suomi 2.09,6. 3) Tampere 2.14,3.

Ruotsalaisen yleisurheilijajoukkueen parhaita miehiä oli pitkätukkainen, keveästi, mutta samalla voimakkaasti juokseva L. E. Georgsson, joka voitti 1500 metrin kilpailun Stadionilla.

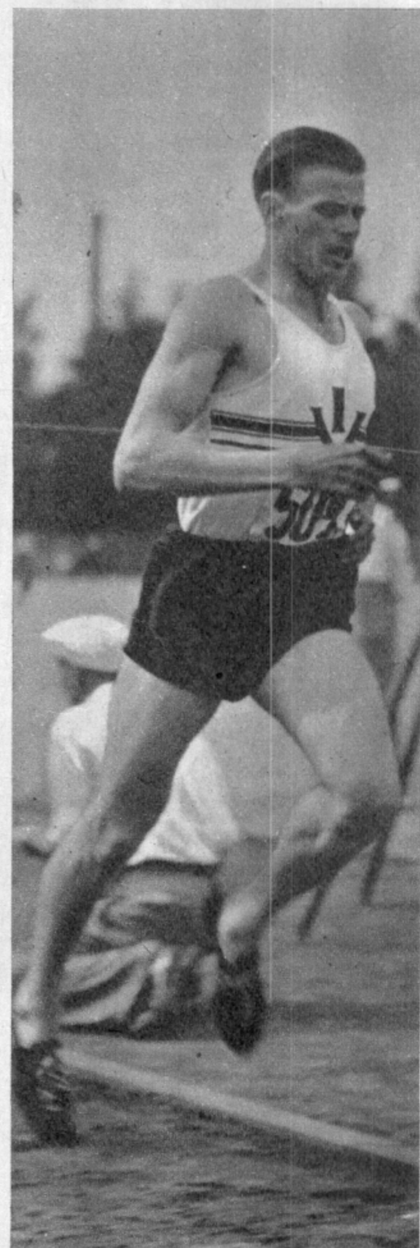

Voitto Jalava joutui pitkästä aikaa TUL:n kilpailuissa toteamaan, että toinen mies katkaisi maalinauhan 100 metrillä. Omassa liitossaan Jalava siitä huolimatta on nykyisin paras mies 100 metrillä. (Kuva ylhäällä vasemmalla.)

Samalla tavalla kuin Jalava 100 metrillä on porilainen Matti Malin parin kesän ajan ollut TUL:n paras mies 200 metrillä. Liittojuhlakilpailuissa hän voitti erikoismatkansa ylivoimaisesti. Kuvassa ylempänä oikealla Malin juuri voittaa 200 metrin alkuerän. Toiseksi erässä tuli Mäntän Valon nuori Atte Puskala (tumma kilpailupuku).

Eräs 400 metrin tiukoista välieristä Stadionin yleisurheilukilpailuissa. Joukkoa johtaa sisärataa juokseva A. Hyökyranta, joka tuli loppukilpailussa kolmanneksi. (Kuva alhaalla vasemmalla.)

Sievers voitti 800 metriä ja tuli 1500 metrillä kolmanneksi. Kuvassa oikealla voimakas ja komearyhtinen Inkeroisten poika juuri katkaisee maalinauhan 800 m:n voittajana.

800 metrin loppuratkaisu. Sievers lähenee maalinauhaa, toisena lupaava O. Luoto, kolmantena K. Laaksonen, mutta sitten seuraavat miehet levittäytyivät radalle ja taistelivat vimmatusti ratkaisuun saakka. Maalissa oli eroa neljännellä ja kuudennella miehellä vajaa metri. (Kuva ylhäällä.)

1500 metrin loppukilpailun kärkijoukko matkalla. Joukkoa johtaa ruotsalainen C. Eriksson, joka sijoittui kahdeksanneksi, toisena on (sisäradalla) Rauni Salmi, T. Salonen, Salmen jalkojen välistä näkyy Koistisen jalka, viidentenä kilpailun voittaja Georgsson ja hänen takanaan sisäradalla Sievers.

5000 metrin jännittävän kilpailun loppuratkaisu lähenee. Kärkeen sijoittunut neliapila on jo erottautunut muista. Joukkoa johtaa voittaja ruotsalainen Gustafsson, toisena kakkoseksi sijoittunut ranskalainen Annebique, kolmantena neljänneksi tullut Sjölin ja neljäntenä Lampinen, joka loppukirissä jätti Sjölinin ja sijoittui kolmanneksi. (Kuva vieressä.) Yläkuvassa Gustafsson ja Annebique kamppailun jälkeen.

»Pojasta polvi paranee.» Nuorten 800 m on juuri päättynyt. Salon Vilppaan E. Lehti voitti kilpailun. (Vanhempi veli oli sodan edellä ja vielä sodan aikanakin TUL:n paras 800 metrin juoksija.) Toisena tuli maaliin Lielahden Kipinän L. Laakso ja hänen takanaan kirivät Helsingin Kullervon E. Toivonen ja Haagan Hakan E. Kouhia. (Kuva vasemmalla.)

10.000 metrin alkutaipaleelta. Miehet juoksevat vielä yhdessä ja odottelevat tilanteen kehitystä. Joukkoa johtaa T. Laakkonen, joka tuli toiseksi, toisena on kilpailun voittaja V. Saarinen, kolmantena Kymintehtaan Kisan T. Levänen ja neljäntenä kolmanneksi sijoittunut K. Paukkunen. (Kuva alhaalla vasemmalla.)

»Pärjää se vanhakin joskus», tuumi Ville Saarinen kilpailun voitettuaan. Saarinen onkin ahertanut juoksuradalla TUL:n parhaisiin kuuluvana yli kymmenen vuotta, joten liittojuhlavoitto oli hyvin ansaittu. Mies on tyytyväinen, kuten alempana oleva kuva osoittaa.

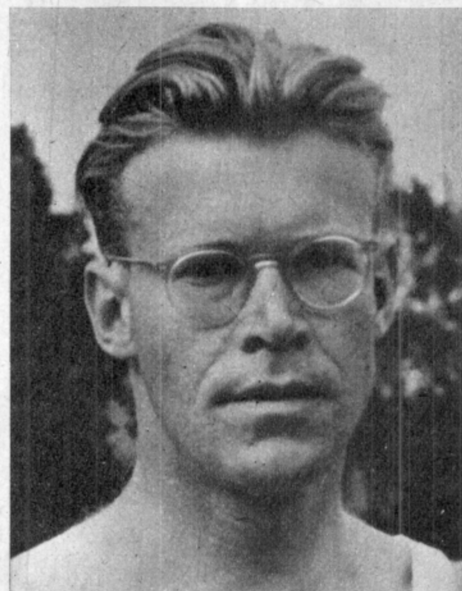

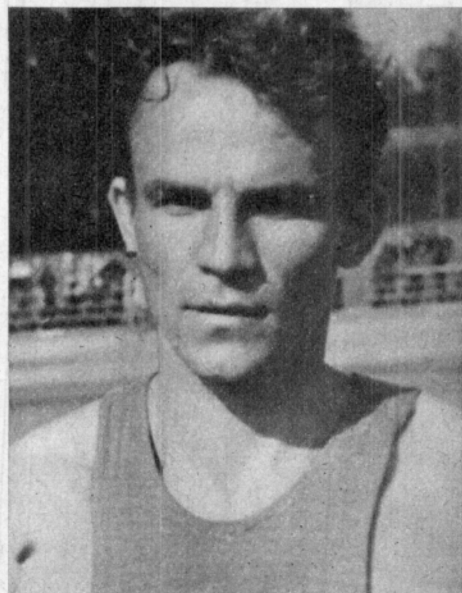
Norjalainen Yggeseth (kuvassa ylhäällä ylittää 185 senttiä) osoittautui hyväksi hyppääjäksi, mutta Stadionin suuri yleisömäärä hermostutti, joten tulos jäi alle todellisen kunnon.

Valto Olenius voitti liittojuhlakilpailuissa sekä pituus- että seiväshypyn. Kuvassa hän ylimääräisellä hypyllä ylittää 360.

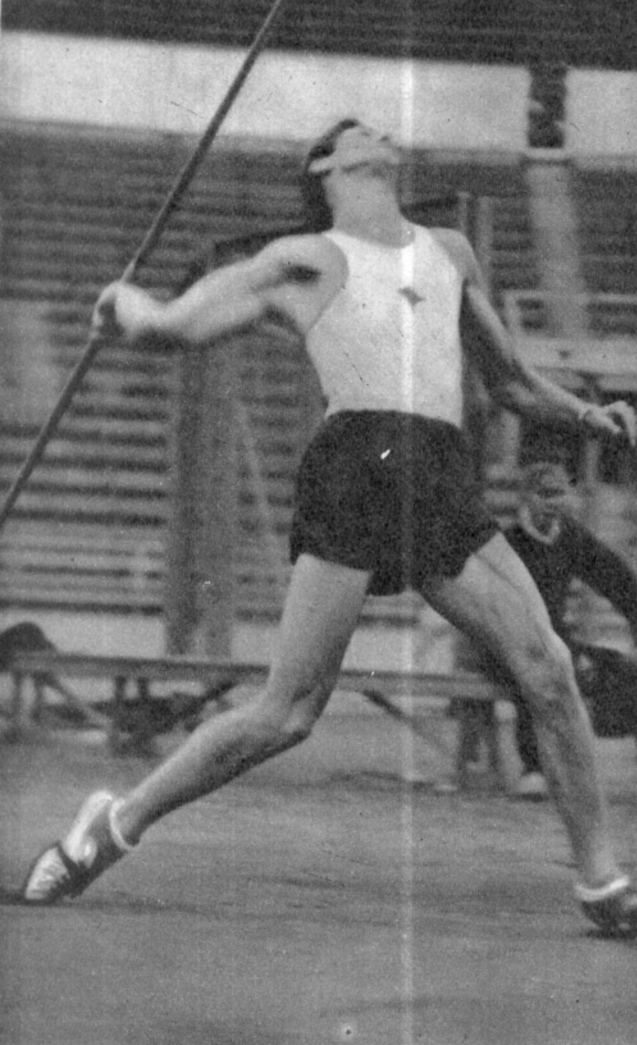

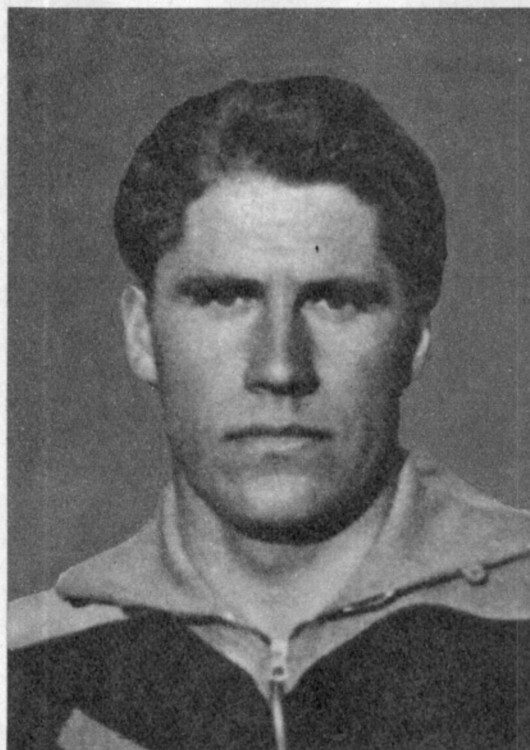
Valto Olenius, kahden hyppylajin voittaja. (Oikealla ylhäällä.) — A. Yggeseth, korkeushypyn voittaja. (Oikealla keskellä.) — Arvo Karttu, kolmiloikan voittaja. (Oikealla alhaalla.) — Tauno Heliö, 110 m:n aitajuoksun voittaja. (Vasemmalla alhaalla.) — Arvo Hyökyranta, 400 m:n aitajuoksun voittaja. (Alhaalla keskellä.)

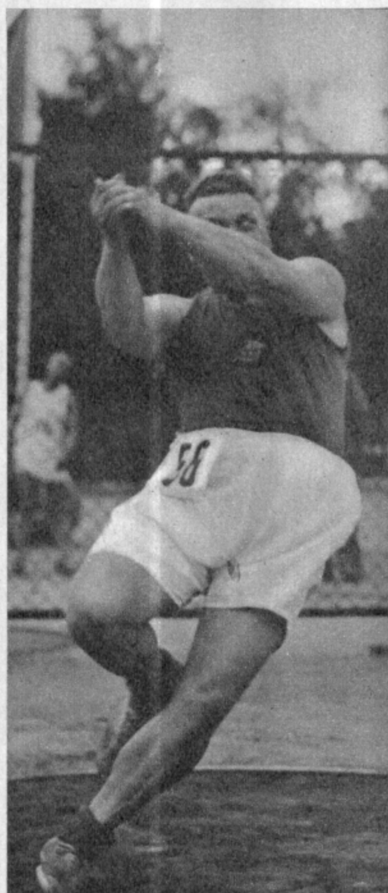

Tapio Rautavaara voitti luonnollisesti keihäskilpailun ja Erkki Autosen, kuten viime vuosina on tavaksi tullut. (Kuva vasemmalla ylhäällä.) — Uuno Veirilä oli paras mies moukarissa. (Vasemmalla alhaalla.) — Yrjö Lehtilä voitti kuulakilpailun ja työnteli hyvin tasaisesti lähelle 15 m:n kalkkiviivaa. (Kuva ylhäällä.) — Sakari Toivonen, entinen pituushypyn maaottelumies, yllätti asiantuntijat voittamalla kiekonheiton. (Kuva alhaalla.)

Naisten 100 m:n juoksussa yllätti nuori ja voimakas Vuoksenniskan Vesan Salme Hellqvist voitollaan. Hänellä on vielä mahdollisuuksia kehittyä paljonkin. Kuvassa eräs kilpailun alkueristä Kallion kentällä. Hellqvist (n:o 35) on vielä jäljessä toisista, mutta lopussa hän kiristi ohitse.

NAISTEN YLEISURHEILUKILPAILUT

Naisten yleisurheilukilpailut, jotka suoritettiin Kallion urheilukentällä lauantaina 29. 6., paitsi 100 m:n loppukilpailu, joka juostiin Stadionilla, muodostuivat eräissä lajeissa melko tiukoiksi. — Tulokset:

100 m: 1) Salme Hellqvist, VuokV, 13,2. 2) Taimi Aarnio, MäV, 13,4. 3) Kyllikki Nyman, TuPy, 13,6. 4) Kerttu Aaltonen, TuVe, 13,7. 5) Hilkka Helenius, TKV, 13,8. 6) Pirkko Nurmio, ToTe, 14,2.

Pituushyppy: 1) Kerttu Aaltonen, TuVe, 488. 2) Regina Marjanen, HTa, 480. 3) Sirkka Hänninen, MunsP, 470. 4) Sirkka Liukko, TiuP, 460. 5) Aune Aro, OuT, 455. 6) Helmi Lehtinen, PisT, 439.

Korkeushyppy: 1) Kerttu Valo, LeSi, 143. 2) Sirkka Liukko, TiuP, 135. 3) Ritva Tuomisto, HKT, 130. 4) Regina Marjanen, HTa, 130. 5) Tyyne Palmu, LeSi, 125. 6) Tyyne Harju, JärK, 125.

Kuulantyöntö: 1) Regina Marjanen, HTa, 10.04. 2) Enni Heinänen, PisT, 9.53. 3) Elli Kahila, LeSi, 9.36. 4) Elma Marjamaa, TampS, 8.99. 5) Doris Tapola, OuT, 8.91. 6) Sirkka Hänninen, MunsP, 8.77.

Lennokas kuva naisten pituushypyn voittajasta Kerttu Aaltosesta.

Regina Marjanen (oikealla) voitti kuulantyönnön selvällä luokkarajalla toisiin kilpailijoihin. — 100 m:n yllätysvoittaja Salme Hellqvist. (Alhaalla oikealla.) — Kerttu Valo oli naisten korkeushypyssä ylivoimainen. (Alhaalla vasemmalla.) — Kerttu Aaltonen (alla) on uurastanut monia vuosia naisten yleisurheilurintamalla ja nyt tuli palkkioksi kunniakas liittojuhlavoitto.

Marsseista mahtavin

Suomen työväki on puolen vuosisadan aikana järjestänyt kymmenittäin komeita ja joukkovoimaa uhkuvia mielenosoitusmarsseja. Vaikuttavimpia ovat tähän mennessä olleet pääkaupungin työväestön mahtavat vappukulkueet. Työläisurheiluväki löi nyt kaikki tähänastiset saavutukset.

»Tämä oli Suomen työväen ylpein marssi», sanoi eräs harmahtavaohimoinen työmies TUL:n III Liittojuhlan juhlakulkueesta. »Olen minäkin ehtinyt olla mukana monenlaisessa rivistössä, mutta tämä oli yläpuolella kaiken.» Osuvasti sanottu. Sillä saman ylpeyden ja ylivoimaisuuden tunteen vaistosivat kaikki juhlakulkueessa mukana olleet kymmenettuhannet voimistelijat ja urheilijat.

Ulospäin voimakkaimmin vaikuttava liittojuhlan ohjelmanumero oli juhlakulkue. Se oli muodoltaan kaunis ja sopusuhtainen. 12-henkinen marssirivistö teki massiivisen ja voimakkaan vaikutuksen, ja vaikka rivit olivatkin leveät, niin ne kuitenkin olivat suorat ja hyvin hallitut. Kukin yksilö oli ylpeä saadessaan olla mukana ja teki luonnollisesti parhaansa mahdollisimman hyvän kokonaisvaikutuksen luomisessa — juhlakulkueesta tuli täysosuma joka suhteessa.

Mikä oli kulkueen voimakkain värivaikutelma. Loistelias punainen väri näytti hallitsevalta, mutta huomattavasti enemmän kuitenkin oli sinivalkoista: nais- ja miesvoimistelijain yleisasu oli sinivalkoinen — siniset housut ja valkoinen paita. Tytöillä ja pojilla oli punaiset housut ja valkoinen paita — tytöillä lisäksi punavalkoinen ja pojilla sinivalkoinen pipolakki. Naisilla oli pieni, punainen nenäliina puseron rintataskussa — miten iloisen välähdyksen se antoikaan kymmenentuhannen sydämen kohdalla. Miesvoimistelijoilla oli pieni valkoreunainen merimieshattu jossa oli vaaleanpunainen laki.

Juhlakulkueen aikana oli Helsinki varpaillaan. Arvioitiin, että yli 100 000 ihmistä seurasi kulkueen marssia katuvarsilla. Suuren Helsingin kaikki kaupunginosat saivat oman osuutensa: Kallion urheilukentältä lähti 10 000, samoin Kaivopuistosta 10 000 ja Taivallahdesta 10 000. Annamme kuvien seuraavilla sivuilla kertoa, miten nämä »kolme suurta» yhtyivät. Ennakolta laadittu aikataulu piti hyvin paikkansa.

Mannerheimintietä Erottajalta Messukentälle saakka reunustivat valtakunnan ja TUL:n liput. Eduskuntatalo, Kansallismuseo ja Hesperian laaja ja kaunis puisto muodostivat arvokkaan ja kauniin taustan mahtavalle kulkueelle.

Yhdenmukaiseen harmaa-valkoiseen asuun puettu liittojuhlan keskushermosto — liittotoimikunta, naistoimikunta, eri jaostojen puheenjohtajat ja eri kilpailujen tärkeimmät toimitsijat — muodosti kulkueen tyylikkään alkupään. Erikoista loistoa kulkueelle antoivat ulkomaalaisten vieraiden — Neuvostoliiton, Ruotsin, Norjan, Tanskan, Sveitsin ja Puolan — joukkueet ja edustajat. — Upea, suorastaan loistelias oli satalukuinen TUL:n seurojen punaisten lippujen hulmuava ryhmä.

Punavalkoisia tyttöjä tuli kilometreittäin — aina vain niitä tuli — ja kun tytöt vihdoin loppuivat, alkoi tulla poikia, loppumattomasti kirkassilmäisiä vekkuleita, joilla oli kaikenlaista muuta katseltavaa niin paljon, etteivät läheskään aina muistaneet pitää huolta rivien suoruudesta. Mutta yleisön suuria suosikkeja pojat olivat — kaikkialla he saivat osakseen raikuvia suosionosoituksia ja hyvä-huutoja.

Virran väri muuttui — sinivalkoiset naisten rivistöt tulivat esille. Ne olivat ihanteelliset, suorat ja ryhdikkäät. Askel oli kevyt ja joustava, katse ylpeä ja rohkea — ja miten uskomattoman paljon heitä olikaan. Katuvarsien yleisö tuli jo immuuniksi, silmä väsyi, vastaanottokyky tylsistyi. Mutta marssijat eivät väsyneet. Heitä riitti loppumattomasti. Ja kun virran väri sai vihdoinkin taas uuden vivahduksen — silloin tuli miesten vuoro.

Jäntevinä, miehistä voimaa ja kuntoa uhkuen marssivat nämä tehtaiden ja peltojen työmiehet juhlakulkueessaan. Mannerheimintie täyttyi tahdikkaasti heilahtelevista jäntevistä käsivarsista, sinisten housujen verhoamista lujista askelista.

Ohimarssi kesti 1 tunnin 35 minuuttia. Ja muistettakoon: heitä oli 12 rinnakkain.

TUL:n III Liittojuhlan juhlakulkue oli todellakin marsseista mahtavin.

Kulkue I kokoontui Kallion urheilukentälle. Tunti oli valmistautumisaikaa ja kun aika täyttyi, olivat ryhmät valmiita. Neljä rinnan marssittiin halki työläiskaupunginosan kohti keskikaupunkia.

Valmiita ollaan — lähdetään milloin tahansa.

Sorsapoikueita Helsingin kaduilla. — Järvien ja merenlahtien sopukoissa nähdään usein syyskesän päivinä sorsapoikueita. Emo uiskentelee poikasten keskellä pää pystyssä ja tarkkaavaisena. Kun pienikin vaara uhkaa, päästää emo varoittavan äänen ja silloin tulee poikasille kiire emon suojaan. — Samanlaisia sorsapoikueita nähtiin liittojuhlapäivinä Helsingin kaduilla alinomaa. Kun vilkasliikenteinen katu ylitettiin, emo keräsi poikueensa vanaveteensä ja niin sitä räpisteltiin — ystävällisen poliisisedän ohjatessa liikennettä — turvallisesti yli kadun. Lapsista pidettiin erittäin hyvää huolta. Seurojen valitsemat lasten ohjaajat suorittivat tehtävänsä tunnollisesti.

Kaivopuiston kaunis Regina ja tuhannet hänen sisarensa maastoutuivat pitkäksi käyneen odotuksen aikana asvalttikadulle. Mereltä puhalsi viileä tuuli, mutta Kaivopuiston kulkueen tyttöjen mielialaa se ei mataloittanut.

KUN "KOLME SUURTA" YHTYI

Juhlakulkueen suunnittelijat eivät jättäneet mitään sattuman varaan. Sekuntikello kädessä he olivat »marssineet» kaikki kolme reittiä ja hyvin aikataulu pitikin paikkansa. Kulkue I:n reitti: Helsinginkatu — Hämeentie — Siltasaarenkatu — Kaisaniemenkatu — Mikonkatu — Erottaja.

Kulkue II kokoontui Kaivopuistoon Läntiselle Puistotielle klo 10.50 ja tuntia myöhemmin se lähti liikkeelle kulkien seuraavia katuja: Laivurinkatu — Fredrikinkatu — Bulevardi — Erottaja — siellä kohdattiin kulkue I ja rivistöstä muodostui 8 henkinen. Alla oleva kuva osoittaa, miten yhtyminen tapahtui — soittokunnat ovat jo yhtyneet ja puheenjohtaja Olavi Suvanto ja sihteeri Eino Vuokko tapaavat pian toisensa. Yhtymäkohdassa on liittojuhlan mainostorni.

Kulkue III kokoontui Mechelininkadulle Autokomppanian luo klo 11. Se lähti liikkeelle klo 12.04 kulkien seuraavia katuja: Mechelininkatu — Arkadiankatu ja kulkue yhtyi Mannerheimintien kulmassa I ja II kulkueeseen. Näin muodostui rivistöstä 12 henkinen. Viereisellä sivulla oleva kaunis kuva osoittaa, miten yhtyminen tapahtui.

Kulkueen kovaäänisenä kärkenä oli moottoripyöräilijäin »marssi». Samoista kokoontumispaikoista lähti ennen varsinaista kulkuetta 30 moottoripyöräilijää kustakin. He ajoivat samoja katuja kuin kulkueetkin ja yhtyivät samoin. Postitalon edustalla tapahtui kokoontuminen ja niin huristivat motoristit satapäisenä ryhmänä ohi Eduskuntatalon Mannerheimintietä Messukentälle.

»Harmaahousuisten esikunta» — johon kuuluivat liittotoimikunnan ja naistoimikunnan jäsenet, jaostojen puheenjohtajat sekä eri kilpailujen tärkeimmät toimitsijat — muodosti juhlakulkueen yhtenäisen ja komean alkuosan.

Marsseista mahtavin on juuri tulossa Eduskuntatalon kohdalle.

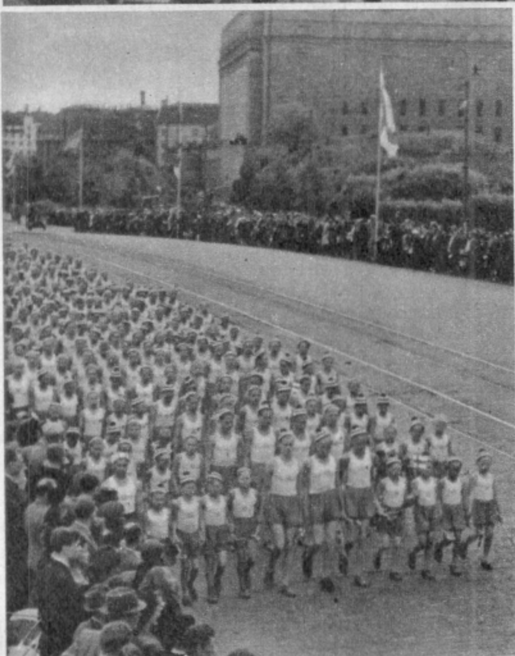
TOIMISTO

Katsokaa, miten jämeriä poikia ja herttaisia tyttöjä kulkueessa oli — onko ihme, että he saivat katuvarsien katselijoilta kaikkialla raikuvat suosionosoitukset.

Lasten rivistöt antoivat kulkueelle välittömän ja iloisen sävyn, vaikka he itse lippuineen ja pallokeppeineen olivatkin ylimalkaan juhlallisen vakavia.

Avajaisjuhlassa esiintyneet valiovoimistelijat muodostivat juhlakulkueen ehkäpä kauneimman ryhmän. Vasemmalla olevassa kuvassa näemme etualalla valkopukuisen naisryhmän ja heidän takanaan punapaitaiset ja valkohousuiset miesvoimistelijat.

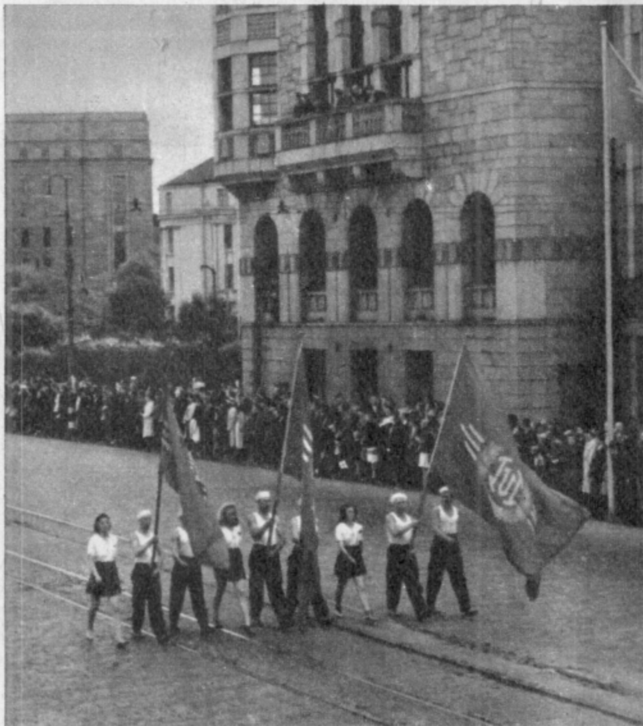
Vain 40 vuotta on kulunut siitä, kun Suomen nainen — maailmassa ensimmäisenä — saavutti lain tunnustamana yhteiskunnassa täysin tasa-arvoisen aseman miehen rinnalla. Suomen työväenluokan nainen on tätä oikeuttaan käyttänyt näinä vuosikymmeninä pontevasti hyväkseen ja tämän päivän nainen — niin, näittekö heidän rivistöjään, heidän ryhtiään, heidän kauneuttaan, heidän rohkeata katsettaan! Työläisurheilijain suuressa juhlassa kykenivät naiset täysin tasaveroisina kilpailemaan miestoveriensa rinnalla.

Sota karsi raskaasti Suomen parhaassa iässä olevien miesten rivejä — mutta on heitä vielä jäljelläkin! Juhlakulkueessa oli miehiä lähes 10 000. Ja minkälaisia miehiä! Ryhdikkäitä ja komeita urheilijoita ja voimistelijoita, jotka antoivat oivallisen kuvan Suomen kansan tämän päivän miehestä.

LIPPUJA JA VIERAITA

Ruotsalaiset nais- ja miesvoimistelijat muodostivat kauniin ryhmän juhlakulkueessa.

Neuvostoliiton joukkueesta osallistuivat kulkueeseen vain nyrkkeilijät ja painonnostajat johtajineen — he, jotka tulivat, näkivät ja voittivat. Jalkapalloilijoilla oli vielä edessä rankka ottelu ruotsalaisia vastaan — heitä säästettiin iltaa varten. Yllä kolme punaista TUL:n lippua Mannerheimintiellä. Ja alla TUL:n seurojen lippuparaati.

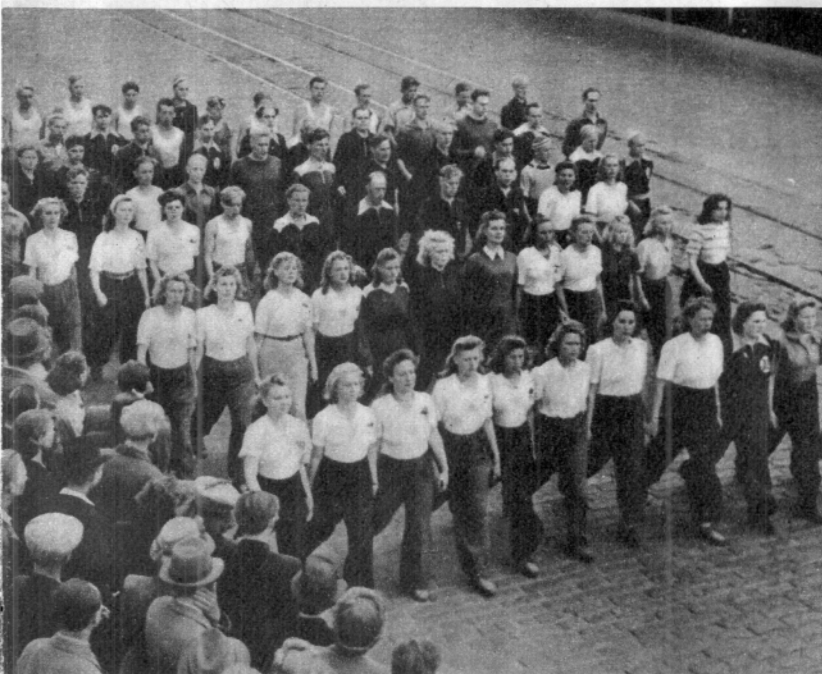

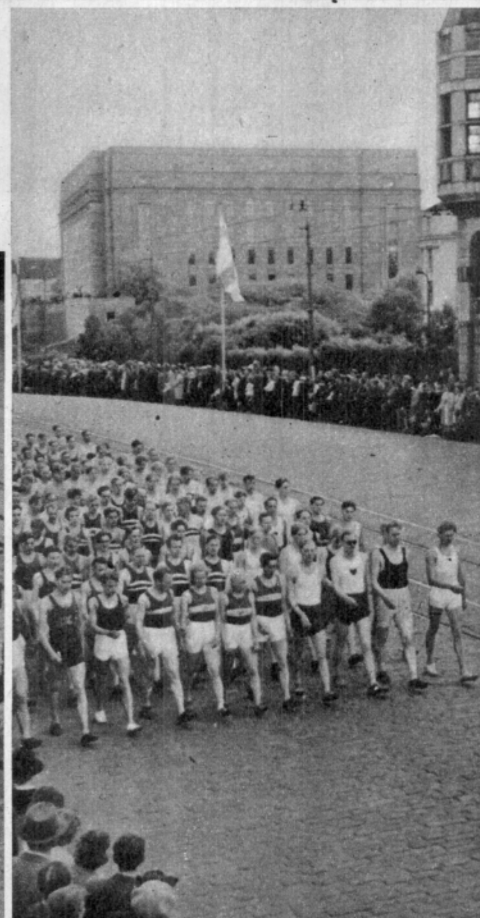
Yleisurheilijat — painijat — nyrkkeilijät — jalka- ja pesäpalloilijat — uimarit — pyöräilijät — purjehtijat — kaikki he antoivat juhlakulkueelle väriä ja loistoa.

Keijon 5-vuotispäivä. TUL:n pyöräilyjaoston puheenjohtaja Sulo Lahtisen poika Keijo sai viettää 5-vuotispäiväänsä juhlallisissa olosuhteissa: miniatyyripolkupyörällä hän ajoi pyöräilijäin ryhmän ensimmäisenä Kallion kentältä halki kaupungin päätepisteeseen saakka. Ja hyvin Keijo-poika ajosta selviytyi.

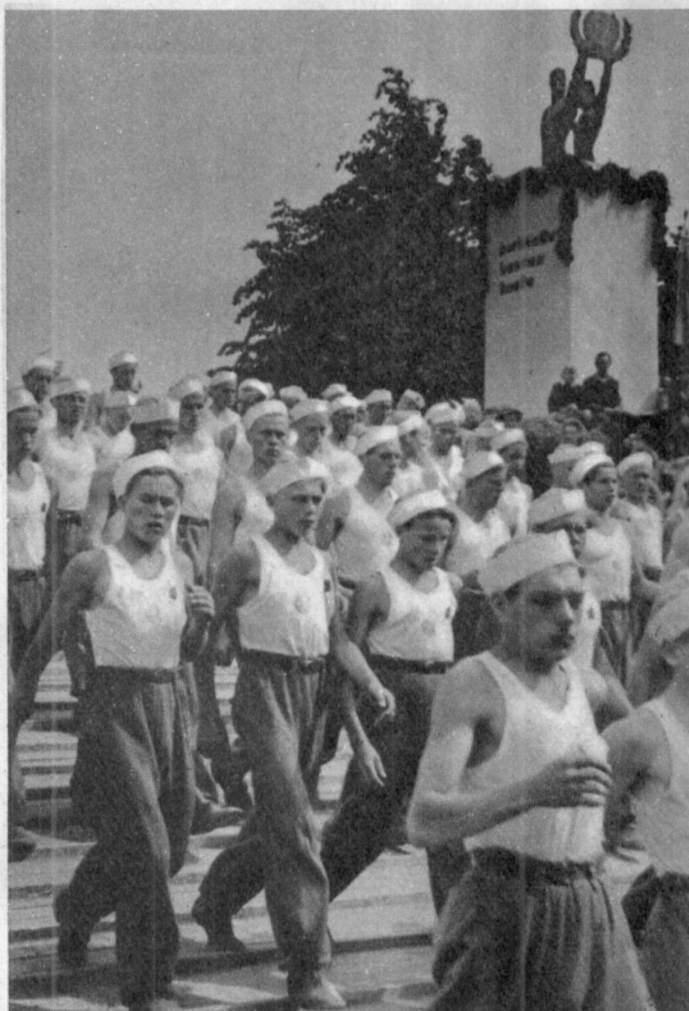
Kansantanhuajain värikkäät puvut muodostivat oman hauskan ryhmänsä suuressa juhlakulkueessa. Alla uimarien naisvaltainen ryhmä ja sivulla yleisurheilijain ryhdikäs joukko.

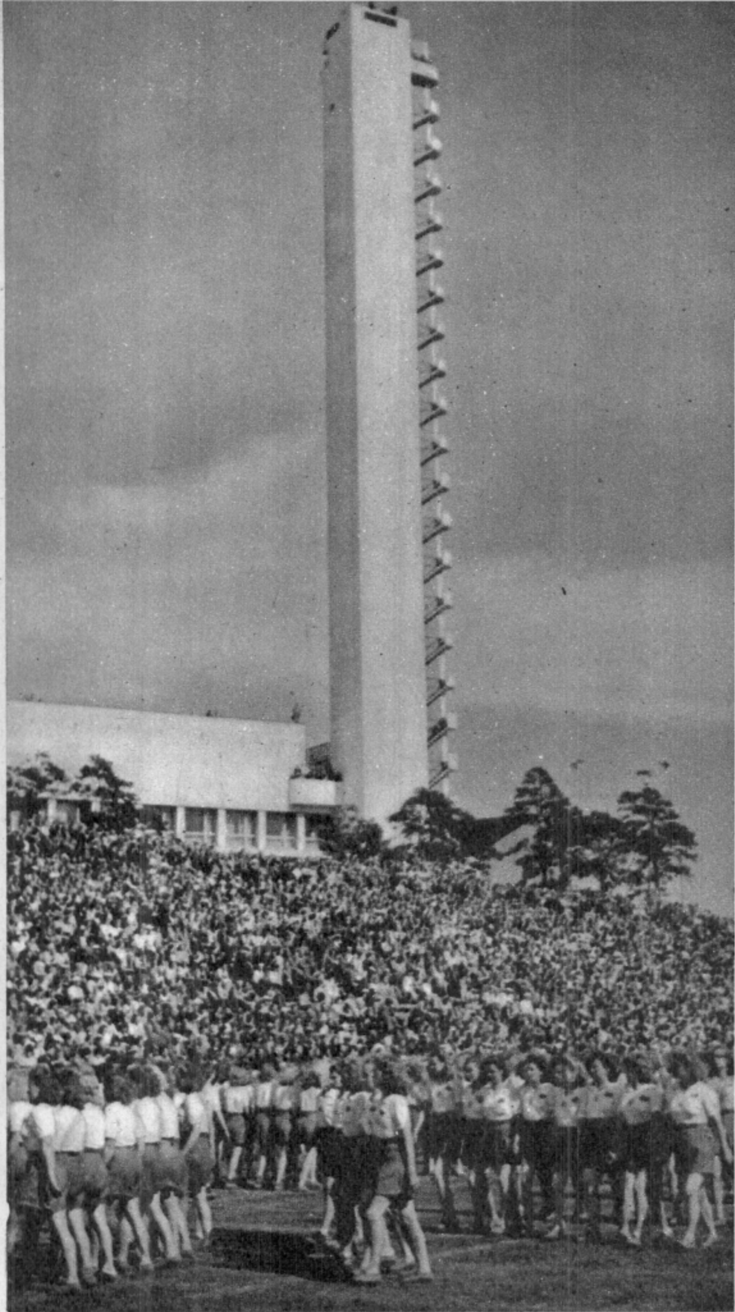

Juhlakulkue on saapunut perille. Jättiläiskäärme on ottanut Messukentän saaren syleilyynsä. Tämä suuri lenkki oli eräänlainen varaventtiili, jolla säädettiin kulkueen tasainen tulo Pallokentälle.

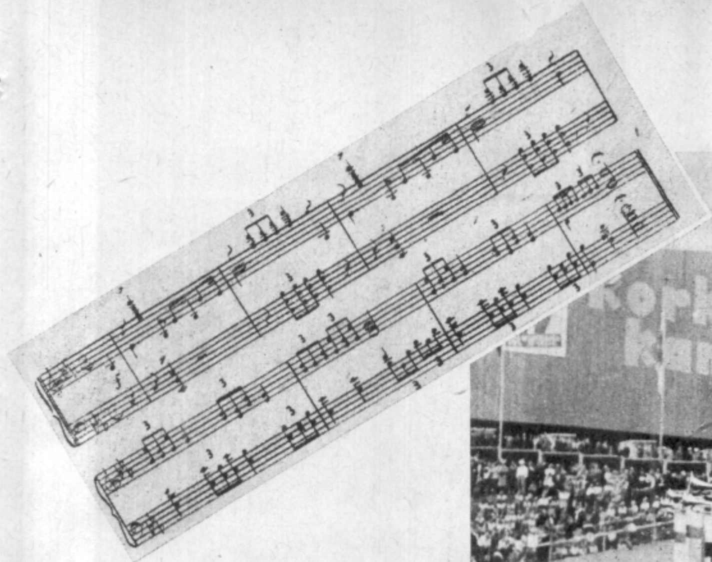

Rakkoja tuli pitkästä marssista — mutta onpa Punaisen Ristin sotilas sidontavälineineen käytettävissä.

Ja nälkäkin siinä ehti tulla — mutta eipä hätää: kenttäkeittiöistä riitti maittavaa keittoa vaikka olisi useammankin lautasellisen pistellyt.

Liittojuh'an reipas ja innostava fanfaari on kapellimestari Artturi Ropen säveltämä. Sen alkuosa rakentuu »Työväen marssin» sävelmän pohjalle.

Pääjuhla

NELIPÄIVÄISTEN JUHLIEN HÄIKÄISEVÄ KOHOKOHTA

»Työväen urheiluliikkeen päämäärä ei ole huippukykyjen kasvattaminen, vaan urheilu- ja voimisteluharrastuksen juurruttaminen laajoihin työläispiireihin . . .»

Sanat on siepattu pääministeri Mauno Pekkalan pääjuhlassa pitämästä juhlapuheesta. TUL:n III Liittojuhla kokonaisuudessaan ja erittäinkin sen pääjuhla Pallokentällä oli mitä loistavin osoitus tämän kultaisen periaatteen toteuttamisesta. Naisten ja miesten yhteisvoimistelunäytökset olivat meillä — ja koko pohjoismaissakin — ennennäkemättömän suuret ja kun nuo valtavat joukkonäytökset suoritettiin täysin virheettömästi, niin sekä voimistelijat että johtajat ovat saaneet kaikilta tahoilta aivan varauksettoman tunnustuksen ja kiitoksen.

Pääjuhlan ohjelmassa oli suurten yhteisnäytösten lisäksi TUL:n seurojen erikoisnäytöksiä. Helsingin Työväen Naisvoimistelijain ja Kuopion Työväen Naisvoimistelijain valiovoimistelijat sekä Tampereen Kisatoverien ja Turun Pyrkivän miesvoimistelijat esittivät huolella ja taitavasti valmistetut voimisteluohjelmansa, siten kauniilla tavalla täydentäen ja vaihtelua tuoden liittojuhlan suurten massaesitysten välillä.

Helsingin varuskunnan soittokunta, johtajanaan musiikkikapteeni Artturi Rope, esitti Jean Sibeliuksen säveltämän Finlandian.

Pääjuhla täytti ennakolta laaditut suunnitelmat täydellisesti. Siitä muodostui näiden nelipäiväisten juhlien mahtava pääte- ja kohokohta, joka melkeinpä mykistytti katsojat valtavuudellaan, suuripiirteisyydellään ja loistavalla onnistumisellaan.

Seuraavien sivujen kuvat saavat omalla kielellään kertoa juhlasta.

Eräs liittojuhlan ylväimmistä hetkistä oli komea ohimarssi Pallokentän pääjuhlassa. Liittotoimikunta siirtyi kulkueen kärjestä katsomon eteen ja otti vastaan yli puolitoista tuntia kestäneen marssin. Tytöt ja pojat ovat jo päässeet vapaille laitumille — naisten kärkirivistöt ovat juuri tulossa. Juhlayleisö, jota arveltiin olevan 35 000 ihmistä, otti kulkueen vastaan tavan takaa puhjennein voimakkain suosionosoituksin.

Kutsuvierasaitiossa ovat (vasemmalta) ministerit Onni Hiltunen, Uuno Takki, pääministeri Mauno Pekkala, ministeri ja rouva Erkki Härmä, SVUL:n puheenjohtaja, eversti Karikoski y.m.

"MUSIIKKI JA SÄESTYS: SYLVIA LEHTORANTA."

Tämä on tuttu maininta kaikille niille, jotka liittojuhlapäivinä selailivat ohjelmalehtistä. Kaikkien suurten voimisteluesitysten yhteydessä mainittiin Sylvia Lehtorannan nimi. Hän oli säveltänyt kaikkien lasten ja naisten voimistelunäytösten musiikin ja lisäksi hän oli ne soittanut äänilevyille. »Sylvia Lehtorannan musiikin mukaan on niin hurjan helppo voimistella — siinä on rytmi, jota aivan vaistomaisesti seuraa», sanoi eräs valiovoimistelija.

Sylvia Lehtorannan osuus suurten yhteisvoimistelunäytösten onnistumisessa oli siis varsin suurimerkityksinen.

IHASTUS OLI MOLEMMINPUOLISTA

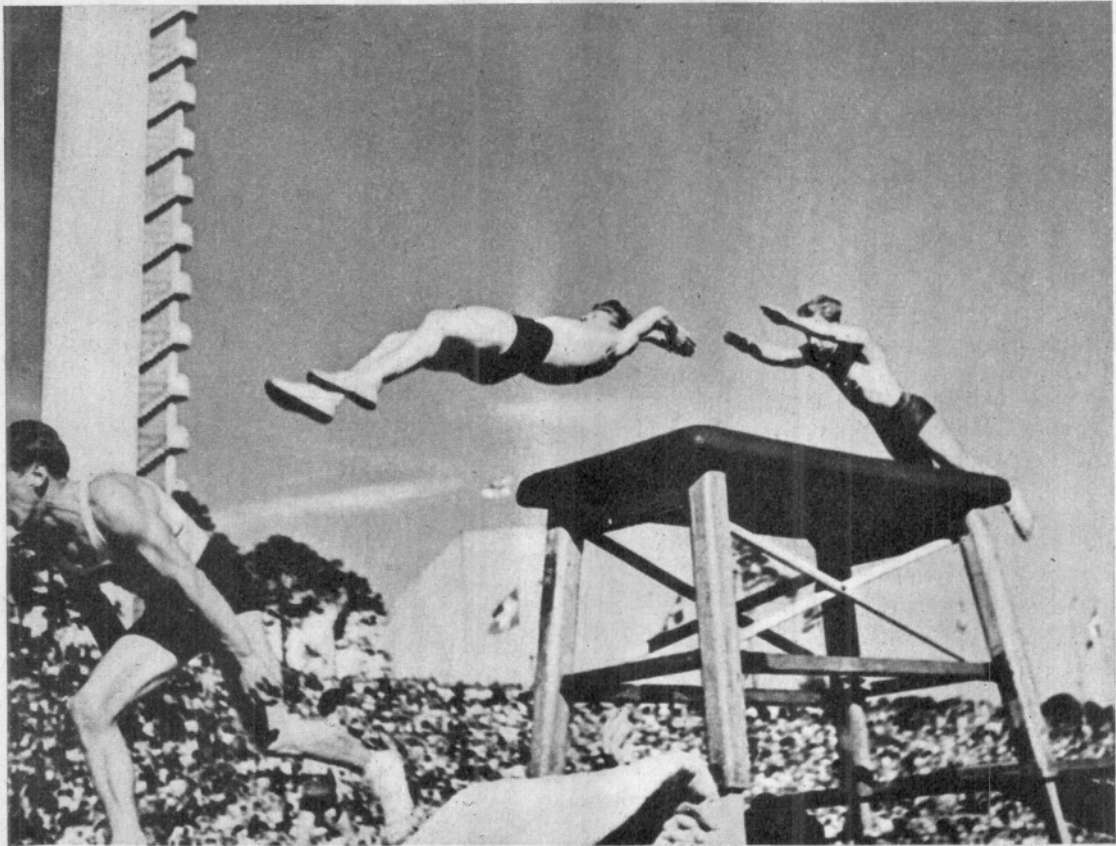
Ruotsalaiset vieraat — niin naiset kuin miehetkin — olivat aivan haltioissaan nähdessään suomalaisten suuret yhteisvoimistelunäytökset. Mutta ihastus ei ollut vähäisempi, kun suomalaiset voimistelijat ja suuri yleisö näkivät ruotsalaisten teknillisesti korkeatasoista voimistelua. »Meistä kymmenestätuhannesta ei yksikään kykenisi suoriutumaan ruotsalaisten ohjelmasta — se vaatii monen vuoden kovan harjoittelun», sanoi muuan helsinkiläinen valiovoimistelija. Niin epäilemättä on asia.

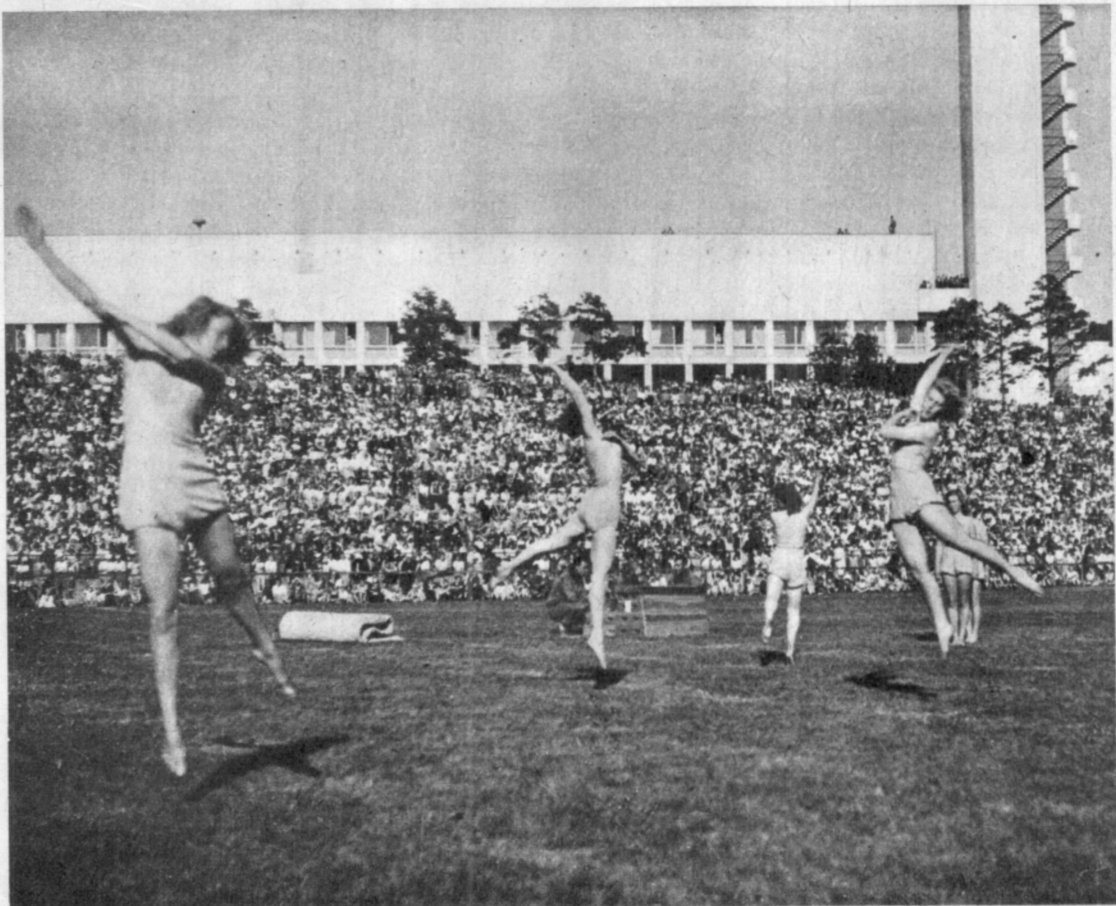
Tämän aukeaman kuvat kertovat ruotsalaisten voimistelutyylistä. Siinä oli voimaa ja vauhtia, mutta samalla se oli tyylikkään kaunista ja hiottua.

Örebron Työväen Urheiluseuran 13-miehinen Ruotsin mestarijoukkue edusti loistavalla tavalla Ruotsin miesvoimistelua. Vapaaliikeohjelma oli niin monipuolinen ja vaikea, että sen puhtaaseen suoritukseen pystyvät vain huippuluokan voimistelijat. Suurimman suosion saavutti joukkue kuitenkin loistavalla hyppyohjelmallaan. Puoli- ja kokovoltit eteen ja taaksepäin seurasivat tulisessa vauhdissa toisiaan. Yliveto kaikesta oli vauhdikas hyppysarja voltteineen korkean arkun yli. Yleisö oli haltioissaan.

PÄÄMINISTERI MAUNO PEKKALA

piti juhlapuheen, jossa hän mm. sanoi:

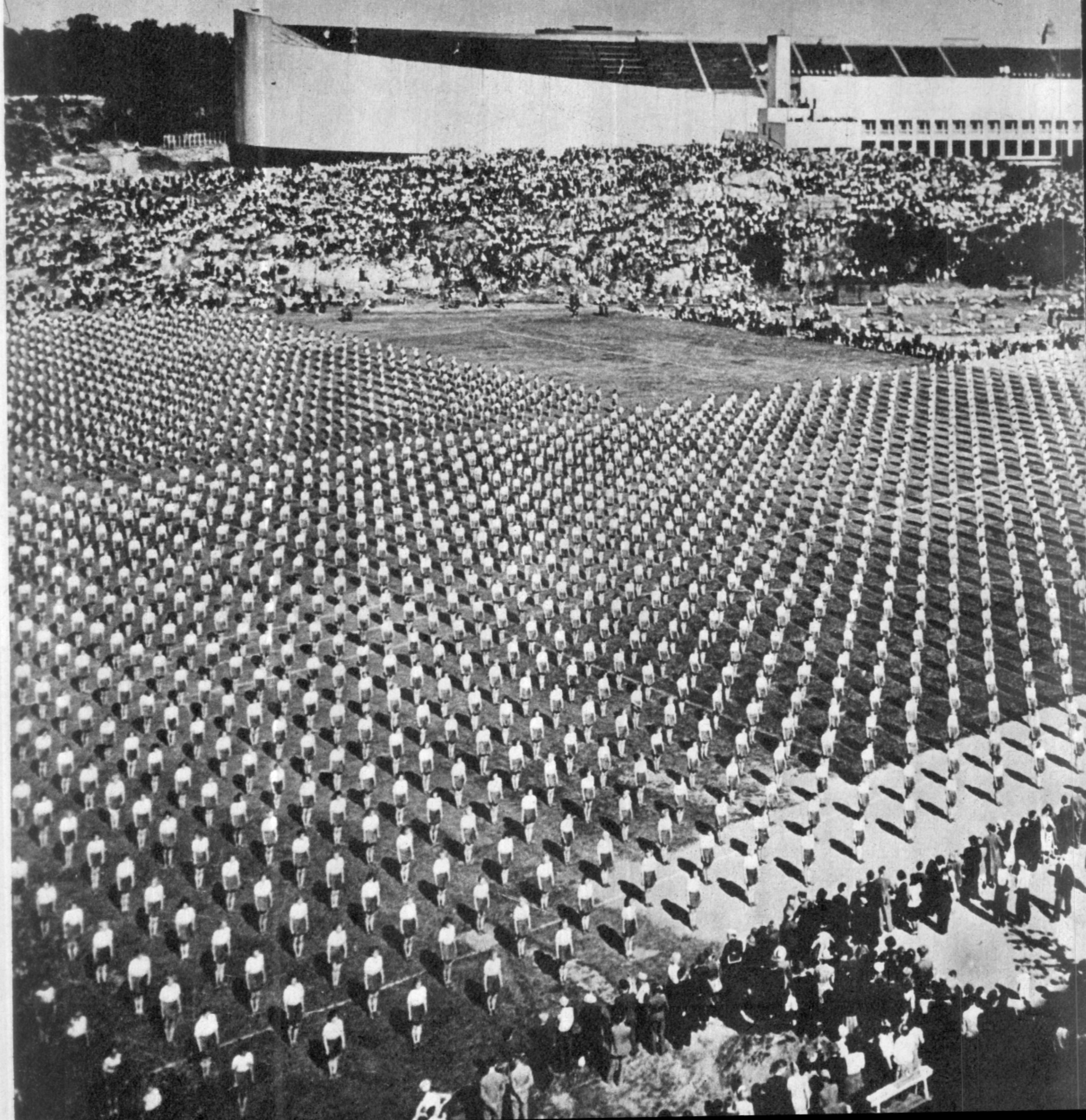
Viimeksi kuluneiden vuosien aikana on suurin osa maailman kansoista ollut katkerassa, verisessä ja mittaamattomia uhreja vaatineessa taistelussa keskenään. Sodan melske on nyt lopulta vaiennut, ja johtavat maailmanvallat yksissä neuvoin ja myös pienten kansakuntien kanssa koettavat rauhallisen neuvottelupöydän ääressä selvitellä maailman pulmakysymyksiä. Muukin kansainvälinen vuorovaikutus rauhan merkeissä on jälleen saattanut alkaa, ja siitä on mm. tämä TUL:n järjestämä suurjuhla yhtä vakuuttava kuin loistavakin todistus. Läheltä ja kauempaakin on tänne saapunut urheilijatovereita ja -ystäviä ei vain voiman ja taidon mittelyyn keskenään ja meidän kanssamme, vaan myös uudelleen rakentamaan sodan katkaisemat ja keskeyttämät suhteet. Ken oli tilaisuudessa avajaisjuhlassa kuulemaan ulkomaisten vieraittemme tervehdyksiä, sai varmasti voimakkaan vaikutelman urheilun välittömästä ja vilpittömästä, kansojen välisiä suhteita rakentavasta ja ylläpitävästä merkityksestä. Ja huippuunsa kohoaa tunnelma silloin, kun urheilija, joka kuoleman kentällä on seissyt toista urheilijaa vastassa, urheilukentällä ojentaa rehdin urheilijankäden toiselle urheilijalle ihmisenä, toverina ja ystävänä. Tällaisenkin sydäntä sykähdyttävän tapahtuman todistajina olemme saaneet täällä olla.

TUL:n kolmas, samoin kuin jo aikaisemmatkin liiton juhlat, on saanut kiitosta ja ylistystä osakseen, eikä suinkaan aiheetta, niinkuin olemme nähneet ja kokeneet.

Suomen työväen urheiluliikkeen aatteellinen innostus on alusta alkaen ollut niin voimakas, että se on murtanut kaikki esteet, jotka sen tielle ovat sattuneet tai jotka sen päänmenoksi on asetettu. Tarvittiin lujaa uskoa tulevaisuuteen, tarvittiin taitavia, tarmokkaita ja kaukonäköisiä sekä todellisia aatteen miehiä silloin kun pienestä alusta oli alettava, yksin ja hyljättynä sekä rikkilyötynä ja aineellisesti voimattomana. Mutta miehiä löytyi ja löytyi myöskin keinoja. TUL oli voittanut ensimmäiset vaikeutensa. Niin se oli voittanut myöhemminkin tulleet vaikeudet, silloinkin kun jyrkkä vahva muuri on näyttänyt olevan edessä, vieläpä silloinkin kun hallitusvalta oli sitä ahdistamassa. Elinvoimaiselle liikkeelle, jollainen työväen urheiluliike on ollut aina, ei mikään mahti maailmassa lopulta mahda mitään. Se raivaa luonnonvoiman tavoin tiensä ja vastuksista se vain karaistuu. Niin on ollut laita työväen urheiluliikkeessä. Ja niinpä sellaisella, joka on itse joskus ottanut osaa urheilukilpailuihin ja sen jälkeen aina täydestä sydämestään ollut — sanoisinko — harrastelijana urheiluliikkeessä mukana, on ollut ainutlaatuinen elämys nähdä maan pääkaupungin keskuksesta tänne urheilun pyhättöön marssivat valtavat joukot sekä tänne johtavat värikkäät lippurivit, kaduilla ja puistoissa liikkuvat, auringon paahtamat ja tuttuihin urheilupukuihin puetut urheilijanaiset ja -miehet, niin nuoremmat kuin varttuneemmatkin tyynen iloisina, mutta teräskatseisina. Tietoisuus, että tämä kaikki on työväen urheiluliikkeen saavutusta, on enemmän kuin mitä muutamia vuosia sitten olisimme osanneet edes toivoakaan. Siksi ovat nämä päivät ja tämä päivä ennen muita kaikille työväen urheiluliikkeen ystäville, niin liikkeen sisä- kuin ulkopuolellakin, juhlapäivistä juhlavin.

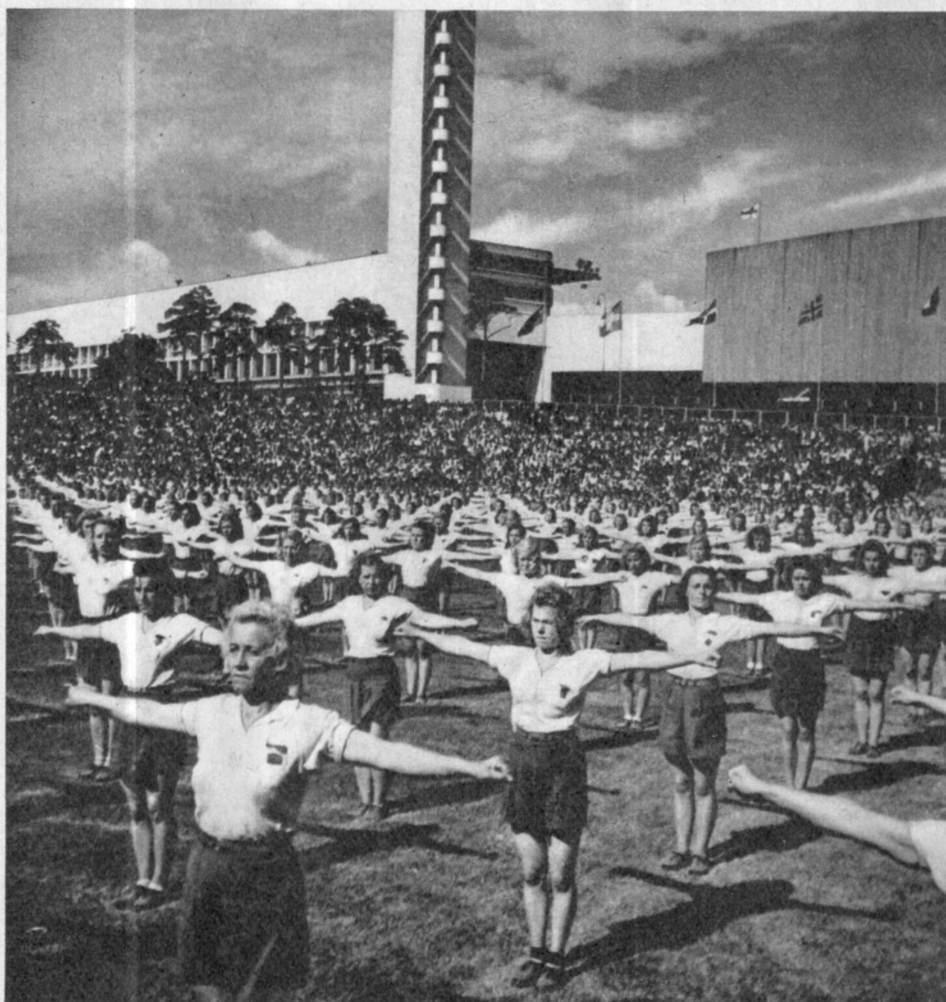
Naisten yhteisvoimistelunäytöksen monivaiheinen ja kaunis avausmarssi onnistui loistavasti. Tällä sivulla näemme kaksi avausmarssin erikoista vaihetta.

Pohjoismaiden suurin yhteisvoimistelunäytös. Tämä on suurin naisten näytöksestä otettu valokuva, mutta sekään ei ole täydellinen — kuvan vasemman laidan ulkopuolelle jäi kentän ylälaidasta noin 30 riviä ja alalaidastakin kymmenkunta.

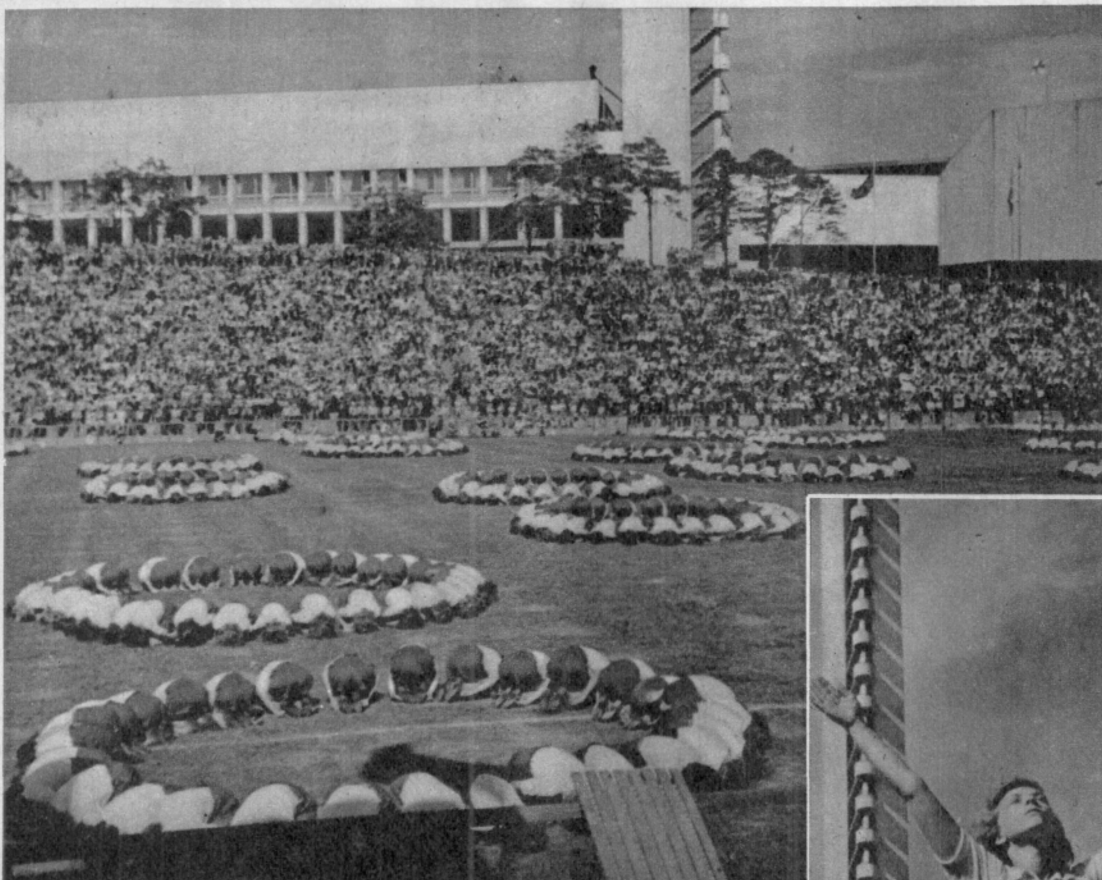

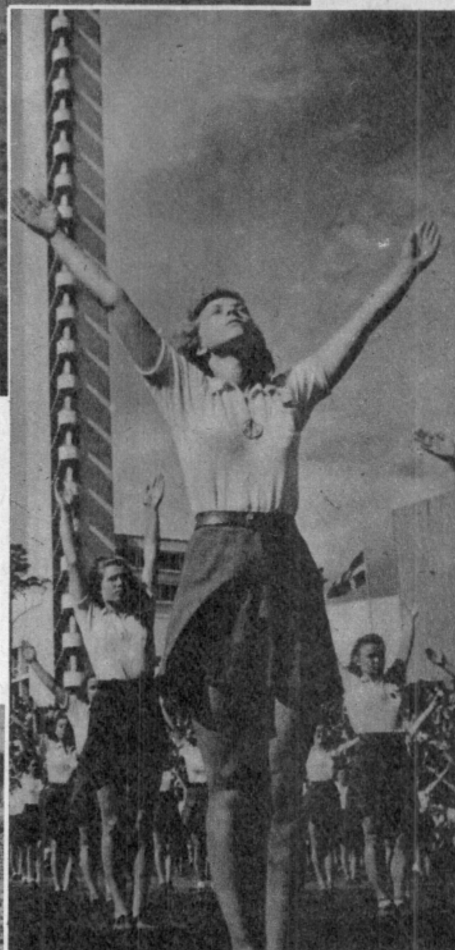
Yleisö vaistosi herkästi esityksen aatteellisen sisällön ja kun se voimistelullisesti joka suhteessa onnistui mitä loistavimmin, ei suosionosoituksilla tuntunut olevan määrää.
Alareunassa naisten yhteisvoimistelunäytöksen laatija ja ohjaaja Taimi Hirvonen.

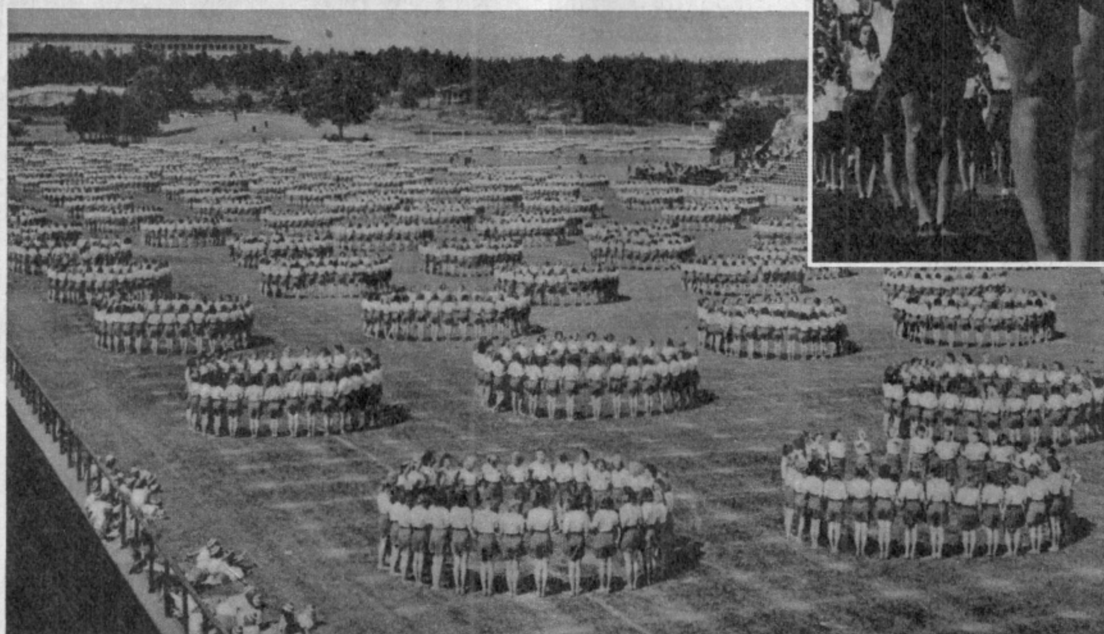
Muhamettilaisten kumarrus Mekkaan? Eihän toki — kumarrus on eräs vaihe naisten yhteisvoimistelunäytöksestä.

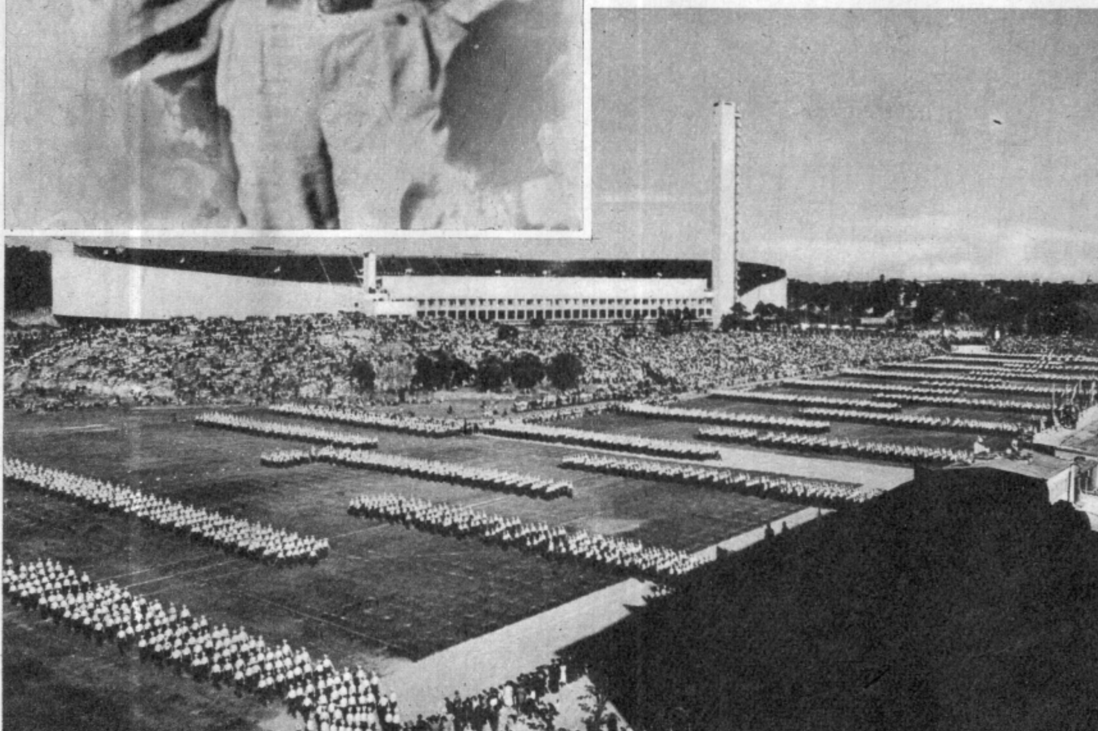

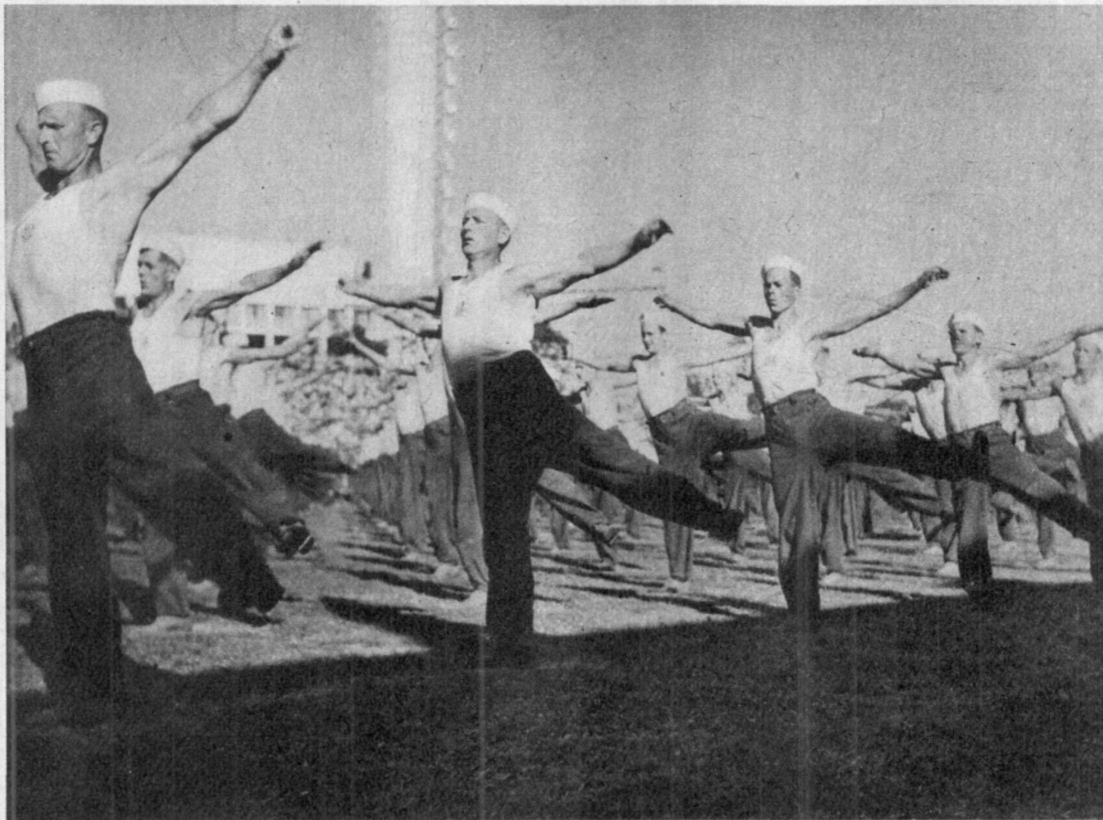
Tämän aukeaman kuvat antavat hauskoja ja kauniita välähdyksiä naisten yhteisvoimistelunäytöksestä. Ohjelman suunnittelija osasi erinomaisella tavalla värien ja erilaisten ryhmittymien avulla tehostaa näytöksen kauneutta ja eloisuutta. Ohjelman aatteellinen sisältö kuvasi työläisnaisen jokapäiväistä työtä ja elämää, hänen taisteluaan ja pettymyksiään, hänen voiton ja tappion hetkiään, suuria surujaan ja pieniä ilojaan.

Yrjö Ahtio, TUL:n voimistelujaoston puheenjohtaja, oli laatinut yhdessä voimistelunopettaja Esko Nummisen kanssa miesten yhteisvoimistelunäytöksen. Ahtio johti esityksen.

Lapset aloittivat — miehet lopettivat. Yhteisvoimistelunäytösten sarjan päättivät miehet komealla esityksellään. Siitä muodostui kaunis voitto TUL:n miesvoimistelulle. — Aukeaman kuvat kertovat kauniilla tavalla näytöksen suurenmoisuudesta. Miesten yhteisvoimistelunäytös ei ollut, kuten naisten, luonteeltaan kertova, vaan se rakentui kauttaaltaan erilaisten voimisteluliikkeiden pohjalle. Ohjelma oli laadittu tarkoin nykyhetken voimistelutyylin ja -suuntauksen mukaisesti. Uljas suoritus, joka sai — täysin ansaitusti — yleisöltä moninkertaiset voimakkaat suosionosoitukset.

Voimaa ja uljasta ryhtiä oli miesten voimistelunäytöksissä sekä Stadionilla että Pallokentällä.

— Minä olen tullut aivan sanattomaksi, sillä täällä oli kaikki niin ihanaa — ajatella, että naisten esityskin meni niin suurenmoisesti — minua ihan itketti.

— Niin minuakin — kyllä täältä on nyt mukava mennä kotiin.

Kenttä on viimeisen kerran tyhjentynyt. Ja tyttöjen muistojen kirjaan kirjoitettiin näinä aurinkoisina kesäpäivinä sivuja, jotka säilyvät halki elämän.

Kiitos käynnistä! Ja tervetuloa neljänteen liittojuhlaamme.